

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 20 d'octubre de 1994

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Director: Manuel Valls i Serra

Any XVI - Núm. 787

175 ptes.

Aquest dijous surt a la venda a les llibreries

Expectació davant la publicació del llibre de Joan Pau II

El llibre «Travessant el llindar de l'Esperança» en què es recullen les respostes del Papa Joan Pau II al qüestionari del periodista Vittorio Messori surt a la venda aquest dijous, enmig d'una gran expectació. Aquest llibre de reflexions de 230 pàgines i dividit en 35 capítols, parla del paper de la religió i del catolicisme en particular. Es la primera vegada que Joan Pau II s'adreça al gran públic d'una manera tan directa i personal. Traduit del polonès al italià, i després en altres 20 idiomes, l'obra assolirà el rècord d'un tiratge de més de 10 milions d'exemplars. Pel que fa als drets d'autor d'aquest «best seller» extraordinari, el Papa ha decidit emprarlos en obres socials i de caritat.

Concili al dia

30

(Informació a pàgina 15)

Renovació del Consell Pastoral diocesà de Barcelona

- Pluralitat i obertura en la designació episcopal de nous consellers
- Prioritats pastorals del curs 1994-95
- «Ràdio Estel» s'inaugura oficialment el 28 d'octubre
- Diumenge, 18 de desembre: Trobada de les famílies de l'arxidiòcesi

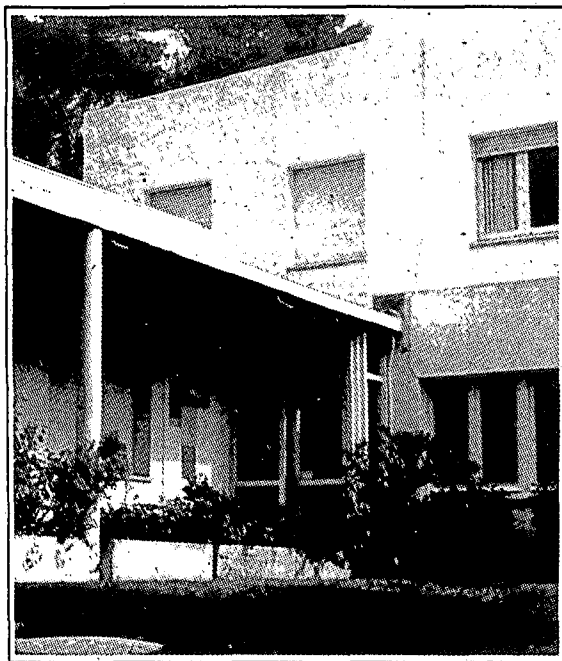
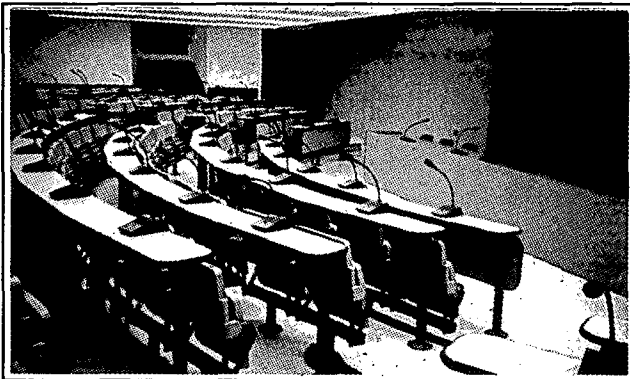
El passat 8 d'octubre en la Plenària del Consell Pastoral de l'Arxidiòcesi de Barcelona, celebrada a la sala «Sant Jordi» del Seminari Conciliar, Mons. Ricard M. Carles donà a conèixer el nom dels consellers per designació personal, facultat que li donen els Estatuts del CPD. Els nous consellers són els següents:

Carles Armengol Siscars, Director de l'Escola d'Esplai «Pere Tarrés»; Joan Estruch, Sociòleg, professor a la Universitat de Bellaterra; Salvador Cardús, Sociòleg i professor; Núria Gispert i Feliu, Regidora de l'àrea de Promoció i Relacions ciutadanes de l'Ajuntament de Barcelona; Joan Ros i Petit, advocat; Ramon Pascual, Catedràtic de la UB i ex-Rector de la mateixa Universitat; Jaume Danti, Delegat diocesà de pobles i comarques; Eduard Cardona i Romeu; Felio Villarrubias, advocat; Josep Argemí i Renom, metge; Antoni Matabosch i Soler, Delegat diocesà per al laicat; Rosa Deulofeu, Delegada diocesana de Joventut; Josep R. Pérez Sánchez, Canceller Secretari de l'Arquebisbat; M. Teresa Biayna; M. del Mar Marquès; i Josep M. Esquirol, Professor Filosofia.

Tanmateix el Sr. Arquebisbe presentà les prioritats pel curs

1994-95. Es tracta d'un Pla d'objectius totalment coincident amb els temes del Concili Provincial Tarraconense. Són cinc els objectius prioritaris:

- 1.— Preparació per la celebració i seguiment del matrimoni.
 - 2.— Centralitat de l'evangelització. Projectar l'evangeli a la nostra cultura i al nostre poble;
 - 3.— Impuls a l'apostolat seglejar. Creix el nombre de militants. Coneixement de la base i acció.
 - 4.— Pastoral vocacional. Família, joventut, voluntariat, ¿problema de manca de capellans? ¿manca vitalitat a les comunitats cristianes? No pensar en un reclutament sinó a oferir un ideal, a oferir la joia de ser sacerdot.
 - 5.— Atenció al treball de les Delegacions. Imbricació dels camps. Permeabilitat social que encara no és suficient. La comunió suposa un coneixement mutu. I encara falta molta comunió. No hi ha prou òsmosi.
- L'Arquebisbe demanà als consellers que recordin el Delegat de Família, Pau López Castellote, greument malalt. El seu projecte de realitzar una gran trobada de les famílies de la diòcesi es portarà endavant. Serà una gran trobada de la gran família de Déu el diumenge 18 de desembre.

25 anys de la seva inauguració

**El Casal
Bellesguard,
un oasi de silenci
a Barcelona**

Un reportatge de Miquel Àngel
Codina a pàgines centrals

VIATGE A

Del 9 al 22 de novembre

MÈXIC / YUCATÁN / GUATEMALA

**«Un repàs a les
cultures
pre-colombines
i a
l'evangelització»**

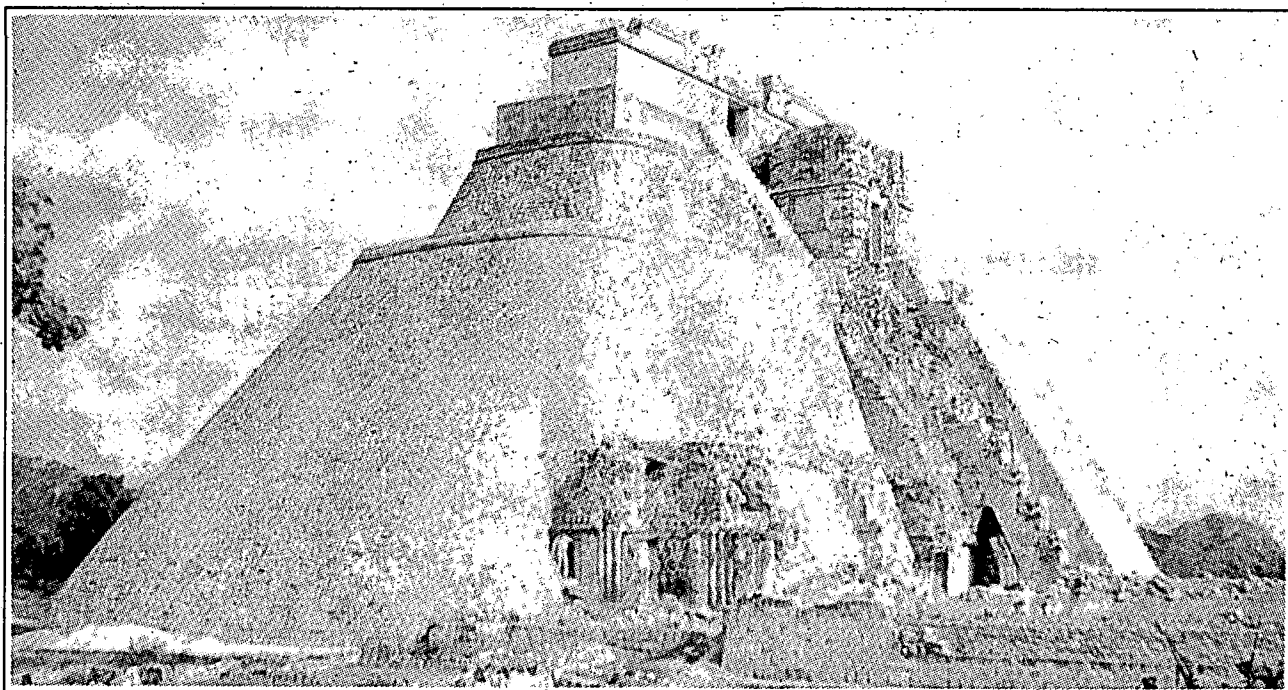

- CIUTAT DE MÈXIC: i santuari de Guadalupe.
- TEOTIHUACÁN: punt neuràlgic de la mitologia mexicana.
- VILLAHERMOSA: capital moderna de l'estat de Tabasco i antic centre de la cultura olmeca.
- PALENQUE: important centre arqueològic de la cultura maia, situat al bell mig de la selva tropical.
- MÈRIDA: ciutat colonial construïda pels espanyols, capital del Yucatán.
- KABAH: amb el Palau de les Màscare, la construcció més extravagant de l'imperi maia.
- UXMAL: elegància en els seus edificis i rica decoració.

- CHICHÉN ITZÁ: espectacular centre de culte maia.
- CANCÚN: important zona turística, banyada per les clares aigües del Carib.

GUATEMALA:

- TIKAL: bressol de la civilització maia, situada al centre de l'exuberant selva tropical del Petén.
- GUATEMALA: capital del país.
- CHICHICASTENANGO: vila indígena amb mercat artesanal.
- LLAC ATITLÁN: als peus d'aquest volcà, amb interessants poblats on es mantenen vius els costums i les tradicions.

DEMANEU INFORMACIÓ

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

Inundacions, a Catalunya

L'adversitat ens ha colpit novament. Aquesta vegada han estat les inundacions, després dels incendis de l'estiu. També ara hem sofert, a més de danys materials, sempre reparables, la pèrdua irrecuperable de vides humanes. La resposta dels ciutadans de Catalunya ha estat la que calia: solidaritat amb els damnificats i voluntat de reconstrucció. Ara és hora de fer efectiva la nostra capacitat d'afrontar els problemes amb sentit de responsabilitat i amb cohesió de totes les comarques i de tots els sectors socials. Els governants tenen davant seu la tasca delicada de discernir les necessitats amb sentit de justícia per tal d'aplicar-hi amb eficàcia els recursos possibles, sempre escassos. Els ciutadans haurem de saber renunciar a algunes millores anhelades a canvi de poder veure satisfetes necessitats més primàries. Aques-

ta seria, per cert, una bona ocasió per a revisar la perillosa mentalitat que porta les administracions i també, moltes vegades, l'opinió pública a preferir les obres espectaculars a les menys visibles, però més necessàries. Ni les aspiracions electorals dels polítics ni els interessos dels grups socials més poderosos han de prevaler sobre el bé comú contemplat pensant en els més indefensos i amb visió, ni que sembli poc rendible, de futur. Si sempre s'hagués actuat així, les inevitables calamitats naturals produirien mals menors.

Des de la fe, preguem pels qui han perdut la vida, ara amb les inundacions i abans amb els incendis, i per les seves famílies, i per tot el país. Com a suport de la nostra pregària, ens ajuden unes paraules del jove filòsof Josep M. Esquirol, en la seva recent dissertació sobre «La ferida del món i el silenci de Déu»: «Caldrà mantenir la vetlla i posar, al costat de l'abatiment per l'aflicció dels altres i d'un mateix, la infinita esperança del Regne descrit per les benaurances. Confessar Déu i confessar el mal es configura com a repte per mantenir la sempre costosa tensió de l'esperit, preocupantment lenificada per l'imperi postmodern del relaxament i l'espectacle.»

Enhorabona, Santedat!

Joan Pau II ha celebrat el XVI aniversari del seu pontificat en un moment de revinguda de la seva recent davallada física. Dir que han estat setze anys d'activitat extraordinària no és recórrer al tòpic: 115 viatges pastorals per Itàlia i 62 per la resta del món, deu encíclics i l'onzena en preparació, la reforma del dret canònic, vuit jornades mundials de la joventut... Però, més important que tot això i que les altres accions que hi podríem afegir, ha estat el seu missatge. El primer Papa polonès i el primer, també, que ha estat obrer industrial ha confortat la fe dels seus germans i l'esperança de tots els homes amb una insòlita llibertat d'esperit. Ha mantingut la capacitat crítica davant el desordre mundial liderat per la societat occidental, s'ha mantingut sempre coherent i fidel a l'Evangelí, sense respectes humans. Enhorabona, Santedat! Esperem el seu llibre, de títol tan suggerent: *Traspasant el llindar de l'esperança*.

TRIBUNA

Una de les impressions tristes que es té, quan s'arriba al país després d'una llarga absència, és la causada per la monòtona insistència dels mitjans de comunicació a presentar casos de corrupció monetària i argücies jurídiques per defugir les penes corresponents. Us asseguro que no és fàcil posar-se al corrent de noms, institucions i advocats, perquè són una mena de galimaties enrevessat. L'espectacle, però, fa pensar. ¿No haurem oblidat la primera benaurança? ¿La recordeu?

Feliços els pobres en l'esperit, perquè d'ell és el Regne del cel.

Hi ha una petita frase que resumeix molt bé l'esperit de sant Francesc: *Scio Christum pauperem crucifixum*, és a dir: «Conec el Crist, pobre, crucificat». Es diria que Francesc no coneix res més, i que la saviesa de la creu el fa més savi i més poderós que la riquesa i el poder d'aquest món. Francesc havia trobat el tresor amagat.

És cert.

El fonament de la «pobresa evangèlica» és Crist.

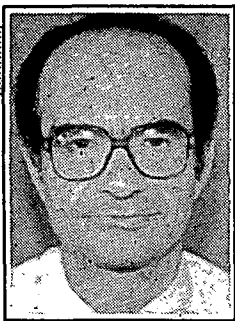
Sens dubte us ha impressionat algun cop la lectura de l'himne cristològic de la carta de sant Pau als filipencs:

Tingueu els mateixos sentiments que heu vist en Jesucrist: ell, que era, de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau, i fer-se semblant als homes.

Començà de captenir-se com un home qualsevol, s'abaxà i es féu obedient fins a acceptar la mort i una mort de creu (2,5-8).

El mateix sant Pau, coneixent bé el cor humà, ha traduït l'anorreament del Fill de Déu en la seva encarnació, en termes econòmics:

L'oblit de la primera benaurança

■ Ferran Guillén

Ja sabeu prou la gràcia de nostre Senyor Jesucrist, com, tot i ser ric, es féu pobre per vosaltres, per tal que vosaltres us enriquíssiu amb la seva pobresa (2C 8,9).

Sant Joan de la Creu ho va entendre molt bé quan digué: «Para venir a poseerlo todo, no quieras poseer algo en nada». No és més que un eco de la paràbola evangèlica del «tresor amagat»

en el camp, o de la «perla preciosa». Quan es descobreix que en Jesús tenim accés al Regne de Déu, que és el tot, per sempre més, tots els altres tresors d'aquest món serveixen només per «comprar» aquest tresor definitiu, i el cor queda alliberat de la concupiscència de l'or, de l'avarícia, que és una vertadera idolatria (cf. Ef 5,5).

Ara bé, la nostra cultura ha oblidat tot això. L'enriquiment i l'acumulació de sumes increïbles constitueix un miratge irresistible, i a qualsevol preu, és a dir, per qualsevol mitjà, sembla que els homes

búsquen «posseir-ho tot», pensant que Déu «no ho veu», i sens tenir compte de l'empobriment miserable d'altres a causa d'aquest enriquiment. Escoltem, però, sant Pau:

No us enganyeu: de Déu, ningú no se'n burla. Perquè allò mateix que un sembri és el que collirà; qui sembla en profit de la seva carn, de la carn collirà corrupció; i qui sembla en profit de l'esperit, de l'esperit collirà vida eterna (Ga 6,7-8).

El remei contra la corrupció no es troba sobretot en els tribunals, ni en les presons, sinó en el canvi de cor, que retroba el sentit de la justícia, en el temor de Déu.

Els ambients són fruit d'opcions ètiques. El clima cultural prové de les actituds voluntàries. L'esforç per evitar la primera malaurança —*Ai de vosaltres els rics, perquè teniu el vostre consol* (Lc 6,24)— neix del canvi del cor. I aquest canvi és un miracle de la gràcia, en la fe al missatge i a la persona de Jesús.

Quin alliberament el de Zaqueu en reconèixer el seu enriquiment injust i en desembarassar-se'n als peus de Jesús. Quina pau, quina joia! Perquè el nostre temps retrobi aquesta llibertat, aquesta pau, aquesta joia, cal que molts homes imitin el gest evangèlic d'aquest cap de publicans, o de Francesc enfront del seu pare, o de Charles de Foucauld al desert, amb una gran humilitat.

Evangelitzar Europa, evangelitzar Catalunya avui, és també anunciar la primera benaurança: la llibertat, en Crist, de no posseir res aferrissadament, de no posseir-se egoïstament, de deixar-se posseir per Déu i pels altres joiosament (Mn. Ballarín).

Sols l'evangelí de la pobresa tornarà a donar pau als homes. Sols la riquesa del Crist pobre ens deslliurarà del neguit idòlatra del diner.

Ferran Guillén, és escolapi

Evangelitzar Europa, evangelitzar Catalunya avui, és també anunciar la primera benaurança: la llibertat, en Crist, de no posseir res aferrissadament, de no posseir-se egoïstament, de deixar-se posseir per Déu i pels altres joiosament (Mn. Ballarín).

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefine Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas; Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragones; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Miquel Àngel Codina; Rosa Collé; Guillem Farré; Francesc Gamisans; Núria Giralt; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Munné; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Tomàs Puní; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA;

Norbert Miracle, TORREDEMBARRA; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil, ANDALUSIA I SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.
Disseny: Josep Samper i Aledo. Compaginació: Carlos Aguado.
Redacció, administració, publicitat i autoedició:
C/ Puiggrà 5-7, Telèfon: 490 59 88, Fax 490 20 35 - 08014 BARCELONA.
Impressora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,
Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.
Resta d'Europa: 19.604 Ptes. □ Amèrica: 24.804 Ptes. □ Àfrica: 24.804 Ptes.
□ Àsia: 35.724 Ptes. i Oceania: 35.724 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Jutjar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard MP Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarrubies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roig i Torrentgenerós

Diffusió controlada per
MEMBRE DE LA UCIP

◆ Salvem Montalegre!

Sr. Director:

Ha passat el que em temia des de feia algun temps. S'ha cremat Montalegre. Un bosc bonic, espès, amb una vista fantàstica sobre la mar Mediterrània. Un bosc poc vigilat, sense tallafocs, potser massa solitari, darrerament amb pocs excursionistes, alguns ciclistes, molt conegut pels monjos cartoixans durant els seus passetjos setmanals que ara no sé si es podran fer.

El germà cartoixa Agustí va perdre la vida a la tragèdia del dia de Santa Clara. Encara el recordo a Vespres amb la seva cara de bona persona seguint l'especial litúrgia cartoixana. Feia algun temps que era a la cartoixa i tenia estudis d'enginyeria. L'acte del sepeli va reunir més gent que de costum en un recinte cartoixà i va ser molt emotiu.

Conec la cartoixa de Montalegre des de petit, abans del Vaticà II. Ha canviat una mica però en el fons és igual. «Reformat» però «no deformata», diu la dita. És admirable la serenitat dels monjos davant aquesta situació. Ho han acceptat i pensen seguir la vida monacal marcada per Sant Bru. Han agraït el suport moral que aquests dies han rebut de molta gent. I és que Montalegre s'ha de conservar. Eren uns boscos preciosos i han de continuar sent el que eren. L'aspecte actual és desolador, fa autèntica pena. Esperem que

reverdeixin ben aviat. Els amics de Montalegre hem d'ajudar a què la cartoixa, l'única que tenim a Catalunya, continuï endavant envoltada de l'arbrada i la vegetació de sempre.

JOAQUIM RENOM
Badalona

◆ Arenys de Mar i els futurs bisbats

Sr. Director:

Crec que és d'agrair l'aportació feta pel Sr. Josep Montmany en el núm. 779 de C.C. respecte a quin bisbat ha de pertànyer Arenys de Mar i el que més m'ha agradat és que digui que en la meua carta publicada el 28 de juliol vaig emprar «el broc gros».

Confesso que desconeixia les vicissituds dels darrers quaranta anys en què Arenys de Mar va passar a Barcelona per tornar a Girona al cap de vint anys. Ara bé, aquesta dependència jo no la vaig plantejar i el meu punt de vista anava més enllà: El Maresme a la curta o a la llarga ha de ser un bisbat propi ja que comptant Badalona passa dels 400.000 habitants. També podem dir quelcom del Vallès que ja passa de 450.000 i d'altres comarques barcelonines les quals s'hi poden agrupar.

De moment, a tres dels cinc nous bisbes auxiliars de Barcelona ja se'ls han donat demarcacions territorials, a més de funcions determinades de l'arquebisbat. Aquestes demarcacions són el Maresme, el Vallès i Garraf-Penedès-Anoia. La capital d'aquesta última Igualada, encara pertany al bisbat de Vic, el qual passant per Manresa, Vic i Ripoll arriba a la frontera de França per la part de Camprodon. N'hi ha per perdre l'alè! Els nous bisbats, com és natural, serien sufraganis de l'arquebisbat de Barcelona com ara ho són de Tarragona els altres bisbats de Catalunya.

No em negaré el Sr. Montmany que quan el Maresme tingui bisbe residencial a Mataró, Arenys de Mar se'l farà seu sense discussions.

JOSEP PONS I VIVES
Arenys de Mar

◆ Sobre les propostes «crítiques»

Sr. Director:

En el número corresponent al 22 de setembre s'hi publica un extracte de «Reflexions i propostes "crítiques" sobre l'evangelització» que signen set o vuit entitats i que adreçaren als bisbes de

Catalunya «amb afecte i sinceritat».

Amb el mateix afecte i sinceritat crec que el temps que esmercem en reunions i més reunions redactant aquests «criteris» el dediquéssim a la pregària, al dejuni, a la conversió, a la reconciliació, a la penitència i, sobretot a l'adoració, els resultats foren d'un altre signe.

Estem recargolant la llei de Déu per convertir-la en la nostra llei. Aquests canvis de «criteris» enfront de l'Església ja ens vénen anunciats en el mateix Evangel·li. Els signes dels temps madurs sembla que ja els tenim a la porta i no queda més temps sinó per pregar, pregar, pregar i adorar el Senyor. Ell ja tindrà cura d'orientar els nostres «criteris» segons la seva voluntat.

Amb tot l'afecte.

GASPAR VILARRUBIAS I CODINA
Igualada

El text de les «cartes al director» no ha de superar les vint línies a màquina i a doble espai, han d'anar signades amb nom i cognoms, adreça i telèfon, encara que si volen fer constar unes sigles o pseudònim, «CC» no es compromet a la seva publicació, ni mantindrà correspondència amb els remittents.

RETALLS

Ecclesia (8-X-94)

Expectatives davant del Sínode sobre la vida consagrada

El Sínode sobre la vida consagrada és una realitat que ha despertat moltes expectatives entre religiosos i religioses, com ho demostra la gran col·laboració i participació que s'ha donat en les etapes prèvies de la seva preparació.

Des de la publicació dels Lineaments, grans sectors de la vida religiosa es posaren a reflexionar, a estudiar i aprofundir aquest document, amb actitud d'acollida, però també amb esperit crític i amb el desig d'ajudar a millorar el text. CONFER va emprendre un camí de treball col·lectiu i promogué diverses trobades amb l'ajuda d'experts i en una dinàmica de diàleg i intercanvi, que han estat valorats altament per tots els que hi varen participar. Ja aquest fet suposa un primer fruit del Sínode ja que ha estat l'ocasió perquè en la vida religiosa s'hagi donat un procés d'avaluació, de mirada retrospectiva i s'hagin clarificat posicions i objectius amb perspectiva de futur. També ha posat en evidència el sentit de comunió eclesial que hi ha entre religiosos i religioses, en respondre amb tant d'interès i dedicació a la invitació que ens feia el Papa en la convocatòria del Sínode: «Participeu activament en les consultes que us demanin.»

Recollint els estudis realitzats per les CONFER Regionals i Diocesanes, CONFER Nacional elaborà la seva aportació com a resposta col·lectiva als Lineaments. Aportació que fou publicada en aquesta mateixa revista el 30 d'octubre de 1993.

Passats uns mesos vàrem rebre amb curiositat i expectatives l'*Instrumentu laboris*. En línies generals ens causà satisfacció en veure que s'havien incorporat nous elements, i havien estat recollits molts dels suggeriments aportats, fet que ens omplí de gran esperança. Hem viscut l'experiència que quan s'aporta des d'una reflexió profunda, amb llibertat i respecte, i quan s'arriba amb una vida que tracta de ser coherent, amb les seves experiències i les seves expectatives, es va fent un camí que encara té més ampli horitzó, però que impulsa a continuar caminant.

En aquesta mateixa revista s'han publicat comentaris sobre els Lineaments i l'*Instrumentu laboris*, i no abundaré en això. Si, com a dona, subratllar que encara trobem pobre el reconeixement de la presència i participació que es deu a la dona religiosa dins la comunitat eclesial.

I ja a les portes del Sínode. Quines expectatives desperta la vida religiosa?

Els religiosos i religioses esperem del Sínode un impuls de futur, que ens animi a viure evangèlicament i amb apassionament per la persona de Jesús, la tensió vers el Regne de Déu.

—Constatem que la vida religiosa està massa desconcertada i indecisa per poder oferir la nove-

tat evangèlica a aquesta societat moderna, tan pluralista i secular. Més que controls imposats des de fora, necessitem tornar a «la caritat primera», passar del temor a la confiança, dels tímids compromisos a l'audàcia evangèlica.

—En l'economia de l'Encarnació, recordada en el Vaticà II, no és fàcil i si necessari per a l'Església explicitar i manifestar en el món la seva «santedat». Respectant el món en la seva justa autonomia, ha de fer seus els anhels, angònies i esperances de tota la família humana, i ha de mantenir-se lliure de les idolatries que desfiguren el rostre humà d'aquesta societat (EN 76). I aquí la vida religiosa que pertany a la santedat de l'Església (LG 43,44), pot prestar el seu servei profètic a favor de tot el poble de Déu.

Esperem que el Sínode ens impulsi i animi:

- A respectar i reconèixer la densitat teològica del món, sense fugir dels problemes que afecten a tota la família humana.

- A estar en el cor del món, compartint en el goig i l'esperança els seus dolors i les seves ansietats, i a donar testimoni amb la nostra forma de viure que sols Déu és el Senyor de la Història.

—Animats per aquest desig de proclamar en el món la santedat de l'Església, en els primers vint anys del postconcili, els religiosos i religioses amb una gran voluntat i moguts sens dubte per l'Esperit que rejoyen l'Església amb el Concili, ens llancem a cercar nous camins de diàleg amb el món des dels pobres. Abandonem formes ja mortes i rutinàries, i cerquem una altra versió de la

nostra vida comunitària i una pràctica més evangèlica dels nostres vots. Esperem que no manqui en el Sínode el reconeixement d'aquest camí ja recorregut, no sols per corregir els nostres possibles errors, sinó més aviat per impulsar aquesta sortida de les falses seguretats vers el risc que comporta el servei evangelitzador en la nova cultura.

—Per tal que el document sinodal impulsi i animi, no cal que sigui molt ampli, però sí que tingui inspiració evangèlica. Esperem que no respiri temors a perdre posicions, temors a desviacions, sinó confiança en Déu-Esperit que ja habita el nostre avenir.

—En aquesta inspiració, desitgem que el Sínode destaquï els reptes i desafiaments que la nova cultura planteja avui a l'Església; on la vida religiosa ha d'oferir la seva peculiaritat profètica:

1. Com ser signes palpables de tendresa i comunitat fraterna en una societat marcada per la violència i una agressivitat que la deshumanitzen.

2. Com fer vida la compassió i la solidaritat en una societat obsessionada per «tenir més» costi el que costi, que funciona en la lògica de la competència i del poder, que no deixa espai als que no són econòmicament rendibles.

3. Només una vida cristiana veritablement comunitària pot ser evangelitzadora en una societat que s'ofega en si mateixa sota l'individualisme i el narcisisme del «jo».

4. En un món on els homes i dones són incapaces de transcendir-se a si mateixos perquè res transcendent descobreixen en els altres, han de ser eloqüents i sig-

nificatius els nostres vots que en el fons són un compromís per transcendir-se a un mateix, creant comunitat.

Davant la resignació fatalista que avui enfosqueix el futur d'aquesta societat i de l'Església; quan els éssers humans pretenen viure com si Déu, avalador de l'esdevenidor, no existís, la vida religiosa pot i ha de ser «signe d'esperança-teològica», que malgrat tot sempre obre un avenir en qualsevol circumstància.

El tema de la dona en la vida consagrada i més concretament en la vida religiosa és delicat i de màxima actualitat en la sensibilitat moderna: en els anys de postconcili les religioses hem tingut una gran sensibilitat davant allò nou que vulgui fer i hem estat creadores de noves formes. En la nostra pròpia psicologia som reflex palpable de l'«amor matern» de Déu que ha d'inspirar a tota veritable evangelització cristiana (LG 65). Esperem que el Sínode en reconèixer per una part la situació de minoritat en què es troba la dona en l'Església, destaquï, per altra banda, aquests i altres aspectes positius i, ofereixi un signe profètic per a l'organització actual de l'Església en la cultura moderna.

En definitiva desitgem i demanem al Senyor, que aquest Sínode sigui una mediació eficaç per tal que la nostra vida religiosa, realitzi la seva vocació profètica de servei en l'Església i en el món actual.

■ M. Isabel Artadi, de la Congregació de Mercedàries Missioneres de Bériz, i presidenta de la Junta de Govern de la CONFER femenina.

VATICÀ

Joan Pau II davant de més de 150.000 persones en la Missa de l'Any de la Família

«Educar és generar en sentit espiritual»

«La meitat de la meva homilia fou improvisada»

ROMA.— «L'Església és la Família de les famílies. Això és el que afirmà el diumenge 9 d'octubre, Joan Pau II a la Santa Missa de l'Any de la Família a la qual hi

assistiren dues-centes mil persones congregades a la plaça de Sant Pere. El Pontífex, que reflectia més bona salut que en les darreres setmanes, va demanar a

les famílies d'arreu del món que «sempre sàpiguen descobrir la seva vocació». En l'acte anuncià que la seva nova encíclica es titularà «Evangelium Vitae».

Un bonic matí de tardor, amb el cel de Roma una mica terenyinat per uns núvols, fou el marc de la segona jornada de la trobada del Papa amb les famílies.

La plaça és un mar de mocadors quan el Papa apareix davant l'altar col·locat a prop de la façana de la basílica, i Joan Pau II es veia visiblement content per aquesta nova ocasió de trobar-se amb les multituds. Ha quedat enrera el dolor per no haver pogut anar a Sarajevo, i la multitud és immensa, almenys un terç superior a la tarda del dissabte.

El Papa en bona forma

Són molts els autocars que han vingut de tot Itàlia, que amb els pelegrins arribats de més d'un centenar de països omplen totalment l'enorme plaça, en una de les més grans concentracions de fidels que s'hi han vist.

Joan Pau II, que arribà a la plaça de Sant Pere caminant lentament i recolzant-se en la creu pastoral, va aparèixer en bona forma: llegí l'homilia amb veu forta, improvisà algunes frases i aguantà tota la cerimònia que va durar unes dues hores i mitja. Sumant l'acte del dissabte, que va ser vibrant, i el del diumenge, es pot dir que el Sant Pare sembla haver tornat als nivells d'abans de l'accident d'abril, amb excepció de la coïxesa i del tremolor de la mà esquerra, que és molt visible.

L'homilia

Més de 150.000 persones de 130 països assistiren a la missa de cloenda, concelebrada pel Papa, 50 cardenals i un centenar de bisbes a la plaça de Sant Pere. La cerimònia fou transmesa per Mundovisión a 35 països. A la cerimònia assistí el cos diplomàtic en ple, el coordinador de l'ONU per a l'Any de la Família, Henryk Sokalski; representants de moviments religiosos i la mare Teresa de Calcuta, que el dia anterior participà en una informal trobada de les famílies amb el Papa.

La missa fou precedida pel testimoni de diverses famílies procedents d'Argentina, Filipines, Itàlia i amb diverses actuacions artístiques com la de la família Picarol de Barcelona.

Durant l'homilia, el Papa Wojtyła desgranà els continguts dogmàtics del Credo catòlic, partint que Déu creà a l'home «a la seva imatge i semblança» com a home i dona, afirmà que Déu «va construir la família humana sobre un matrimoni indissoluble».

Joan Pau II recordà als pares i a les mares presents a la plaça de Sant Pere les seves responsabilitats en l'educació religiós dels seus fills: «Ser pare, ser mare—digué— vol dir comprometre's en educar. I educar vol dir també generar: generar en sentit espiritual». Recordà també que «les famílies són esglésies domèstiques» i que «l'Església és la família de les famílies. La fe en l'Església vivifica la nostra fe en la família».

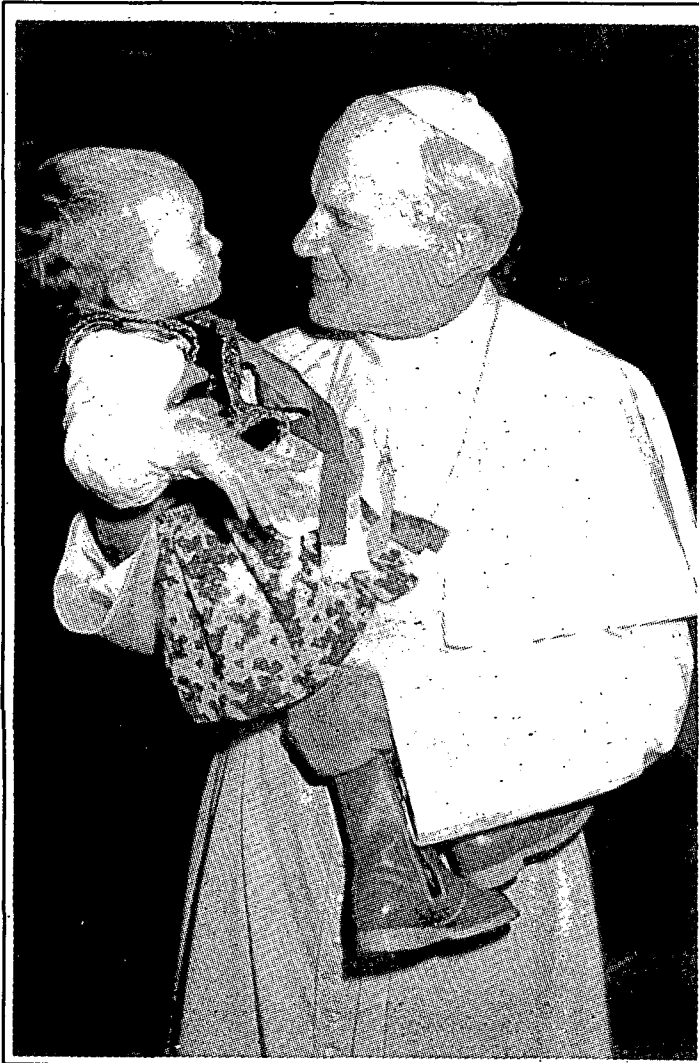
Per acabar, el Papa va demanar a les famílies d'arreu del món que, «mitjançant l'Eucaristia d'avui, a través de la nostra oració comuna, sapiguen sempre descobrir la vostra vocació, la vostra vocació en l'Església i en el món» i els animà a difondre la fe en Crist, a «anar per arreu del món i ensenyar totes les famílies, anunciant l'Evangeli de la salvació eterna, que és l'Evangeli de les famílies».

En acabar la cerimònia el pontífex saludà els presents en 31 idiomes.

Noves ciutats dels infants

En començar l'acte, el cardenal López Trujillo anuncià que la nova encíclica del Papa es titularà *Evangelium Vitae* i que com a record de l'any de la Família es promouran tres «ciutats dels infants» per a infants abandonats a Brasil, Filipines i Rwanda.

A la cerimònia concelebraren cinquanta cardenals, bisbes i sacerdots, entre els quals els arquebisbes de València i Sevilla, monsenyor García Gasco i monsenyor Amigo Vallejo, i el prelat de l'Opus Dei, monsenyor Echevarría. També hi havia a Sant Pere Chiara Lubich, dels Focolars, i Kiko Argüello i Carmen Hernández, del Camí Neocatecumenal.

Joan Pau II: «Ser pare, ser mare, vol dir comprometre's en educar» (Foto d'arxiu)

El Papa va aparèixer en bona forma; més somrient i distès que la tarda anterior. Amb veu ferma, Joan Pau II va llegir l'homilia amb la mà dreta recolzada en el braç del silló i l'esquerra —la més afectada pel tremolor— fora de l'angle visual de les càmeres de televisió. El Papa va aparèixer de bon humor i va semblar gaudir d'aquest contacte directe amb les famílies arribades d'arreu del món per a saludar-lo.

En un moment donat, després de sentir l'exclamació «Viva el Papa», en castellà, va comentar en veu baixa: «Sí, fins ara viu». També es va permetre improvisacions, deixant de llegir els papers. «La meitat del meu discurs —digué després— ha estat improvisat, inventat en el fons del cor i cercat des de fa molts dies en la pregària.»

També va comentar que «haig de dir que m'han donat vint-i-cinc minuts, i no se si ja han passat o no. Com veiu, el Papa està sotmès a certs rigors». L'al·lusió es referia al rigid horari televisiu.

El diumenge passat, Joan Pau II tingué una nova cita a Sant Pere, amb els pelegrins que acudiren a la beatificació de diversos religiosos i seglars, incloses dues espanyoles. De l'acte donarem la informació en la següent edició.

● C.C.

FILTRANT LA NOTÍCIA

Un bisbe, ¿Premi Nobel de la Pau?

L'organisme *Cristianisme i Justícia* va repartir un full demanant suport a la iniciativa de presentar el bisbe mexicà, monsenyor Samuel Ruiz, com a candidat al Premi Nobel de la Pau.

Cristianisme i Justícia justifica la presentació d'aquesta candidatura així: Samuel Ruiz destaca per la seva actuació com a mitjancer i pacificador durant el greu conflicte del gener passat entre els indis Chiapiats i el govern mexicà, que fins ara ha significat una cabdal contribució per evitar una guerra fraticida donant a tot el món un exemple destacat sobre com hem de resoldre els conflictes de manera pacífica.

Samuel Ruiz està encara dotat d'altres mèrits que el fan mereixedor d'aquest guardó internacional. Mai no ha estat un desconegut per als milers d'indígenes de la seva diòcesi —San Cristobal de las Casas—, ni per els refugiats guatemaltencs qui hi troben sempre asil, ni tampoc per als grans propietaris que han vist en la seva persona un obstacle als seus interessos econòmics.

Bisbe de la regió més empobrida de Mèxic,

monsenyor Ruiz ha desemmasquerat les estructures socials, econòmiques i polítiques injustes i ha denunciat davant tot el món les violacions dels Drets Humans. El seu capteniment li ha valgut calúmnies, difamacions, persecucions i amenaces de mort. Fins i tot, fou objecte d'una intervenció del Nunci de la Santa Seu, atribuint-li errors doctrinals, pastorals i de govern. Més tard, tant el Vaticà com el govern del país, acceptaren de bon grat que monsenyor Ruiz fos el mitjancer per la pacificació de la zona en conflicte esmentada.

No hauria estat el primer cas que fos atorgat a un cristià compromès, atès que en aquests darrers anys foren proclamats al premi, Adolfo Pérez Esquivel, mestre professor creient, la Mare Teresa de Calcuta, religiosa i fundadora, i Rigoberta Menchú, camperola d'una comunitat cristiana i dirigent d'una organització en defensa dels infants abandonats. Hauria estat emblemàtic que s'hagués atorgat a un bisbe.

■ Francesc Gamissans

● C.C.

ESPANYA
Monsenyor José María Cirarda, arquebisbe emèrit de Pamplona

La joia d'un bisbe jubilat

—Mons. José María, ¿pot estar joïós un bisbe jubilat?

—Jo parlo de la meua pròpia experiència i quan em fan aquesta pregunta algunes vegades els acostumo a dir en broma als preveres de Navarra: que he descobert que el que més s'assembla a Adam al Paradís, abans del pecat, és un bisbe jubilat amb bona salut. Des que vaig ser consagrat bisbe el 1960, sempre he hagut de prendre pastilles per dormir, i des que m'he jubilat ja no en prenc i dormo esplèndidament bé. Com que, gràcies a Déu, tinc salut, estic treballant, movent-me sense parar. Sobretot fent exercicis espirituals a preveres i també conferències; a més puc dedicar-me una mica més a la meua pròpia vida espiritual.

De Nord a Sud i viceversa

—Mirem cap enrera, ¿com li va anar de bisbe de Sevilla?

—Vaig anar a Sevilla amb l'encàrrec d'ajudar el cardenal Bueno Monreal i de posar les primeres pedres i de fer els primers passos de la que després seria erigida diòcesi de Jerez.

D'aquella època guardo un bon record del Cardenal que sofrint molt ens va donar proves d'una permanentment alegria.

—I després...

—Després el Senyor m'envia de bisbe al Nord, a Santander. I d'allí, als tres mesos m'encarregaren que anés a Bilbao, i a més em donaren l'ordre que deixés Santander. En aquell temps, Bilbao era una diòcesi amb molts problemes i després d'estar-hi un temps, li vaig dir al papa Pau VI, per convèncer-lo que a Bilbao li calia un canvi de

Mons. José María Cirarda Lachiondo és des de l'any passat l'arquebisbe emèrit de Pamplona, té 77 anys i n'aparenta molts menys. És l'entusiasme fet bisbe. El seu fort és: paraula fàcil i alegria, alhora que seny ponderat i espiritualitat profunda. Tota una trajectòria de servei, la d'aquest bisbe, ja ho veuran: de dalt a baix, mai tan ben dit. I fent totes aquestes coses alhora (o sigui, servir) està predicant els exercicis espirituals als preveres de Mèrida-Badajoz.

bisbe, que als malalts canviant-los de postura al llit, a voltes es milloren. Li vaig explicar al Papa que només pel fet que fos un de nou a Bilbao al meu lloc ja seria una gràcia. Li vaig suggerir que Còrdova estava vacant i... novament vaig baixà a Andalusia, a precisament Còrdova.

Després d'un temps de descans em tornaren a traslladar al Nord, aquesta vegada a Pamplona, diòcesi extraordinària, amb un dergat i uns fidels de virtuts fantàstiques, per la seva generositat, pel seu lliurament, per la seva fermesa, però que en aquell temps —fa quinze anys— també es vivia una difícil situació.

Bisbe per a casos difícils

—O sigui, que vostè ha estat una mena de «bisbe-bomber», l'han dut d'un lloc a un altre apagant els focs de les situacions difícils...

—Això és veritat només pel

que fa a Bilbao i a Pamplona. Per a mi Andalusia ha estat un lloc on he après i he descansat d'una tasca difícil com fou la de Bilbao i la que m'esperava després a Pamplona.

—¿Amb quin tarannà ha dut aquests canvis d'una banda a l'altra?

—He anat sempre amb la seguretat que no havia cercat aquests càrrecs, més aviat havia posat dificultats.

El meu tarannà no ve de les meves qualitats, sinó de la seguretat d'haver d'anar als dos llocs sense buscar-ho, sinó enviat per l'Església, i per tant posant al servei de la causa el que podia de la meua part: bona disposició, no enfadar-me per res...

Marcat pel Concili

—¿Quin esdeveniment és el que ha viscut amb més intensitat al llarg de la seva vida de bisbe?

—No hi ha dubte que el Concili Vaticà II, a més era l'encarregat d'informar en castellà a tots els periodistes tant espanyols com americans, de manera que vaig viure el Concili des d'un punt de vista diferent al de tots els bisbes.

—¿I pel que fa a l'Espanya d'aquells anys?

—Li explicaré una anècdota: a Espanya, durant la guerra civil els dos bàndols em declararen inútil, per la vista. Li ho vaig explicar a Franco en una entrevista a El Pardo. Li vaig dir: «Excel·lència, no sé si en altres coses coincidien el Govern de la República i el de la seva Excel·lència, però una sí que em consta: que ambdós em declararen inútil». Franco em va contestar: «Ensequivocarem». Per a la Guerra em declararen inútil i de veritat ho sóc; per bisbe vaig fent el que puc...

El canvi del franquisme s'intuïa molt més des del Concili Vaticà

II i li explico una altra anècdota: un dia li vaig dir a un ministre del Govern de la Monarquia que em va preguntar sobre l'actitud que prendria l'Església: li vaig dir que nosaltres ens desvincularem del franquisme i no fou per tàctica, sinó per conversió: no ens convertirem a vostè, li vaig dir, hem d'intentar tenir la llibertat necessària per projectar l'Evangeli sobre qualsevol situació, i per això hem d'estar lliures d'embarcar-nos en cap posició.

—¿Pensa, que els bisbes han de jubilar-se a l'edat de 75 anys tal com està establert?

—Personalment, crec que és bo: si el bisbe està una mica malalt, li va bé per poder descansar, i si està en plena forma, com és el meu cas, perquè es dediqui a fer turisme religiós.

Jo no sols vaig presentar la dimissió quan arribà aquest moment, sinó que vaig demanar tres vegades al Nunci que, com més aviat millor, em rellevessin d'aquestes tasques. I no és per mi pel que crec que és bo, sinó per la diòcesi, ja que li convé sortir com més aviat millor d'una situació que es veu que aquell període s'acaba. A mi em dol que aquesta situació es perllongui, tal com passa en aquests moments a Bilbao i Vitòria, ambdós bisbes estan amb la dimissió presentada i desitjant que els nomenin successor. Comprenc que per aquests llocs hi hagi dificultats, però no és bo retardar-ho perquè la dilació inquieta i el que és pitjor és que la gent pugui arribar a pensar que és igual que vingui un bisbe o que no vingui.

(De «Iglesia en camino»)

Felicitacions de la Conferencia Episcopal Espanyola

El cardenal Tarancón «Doctor Honoris Causa»

VALÈNCIA.— El President de la Conferència Episcopal Espanyola, Mons. Elias Yanes, i el Bisbe Secretari, Mons. José Sánchez, han fet arribat a l'arquebisbe emèrit de Madrid, el cardenal Vicente Enrique y Tarancón, la seva felicitació per la seva investidura com a «Doctor Honoris Causa» per la Universitat Politècnica de València.

Mons. Yanes i Mons. Sánchez han remès un escrit al Rector d'aquesta universitat —en no poder assistir a l'acte d'investidura, que tingué lloc el dia 4 d'octubre— en el qual feliciten a la Universitat «per la seva fina sensibilitat per distingir als qui veritablement ho mereixin».

Alhora que els prelatos demanen al Rector que transmeti al cardenal Tarancón «la nostra proximitat, afecte i felicitació en nom de tots els membres de la Conferència Episcopal Espanyola. Trameta-li també la nostra satisfacció per veure reconeguts públicament els seus grans serveis a l'Església i a Espanya en l'exercici del seu ministeri episcopal». (S.I.C.)

Residencia Geriátrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convallescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

Comunicat dels bisbes membres de la Permanent

L'ensenyament de la religió ha d'ocupar el lloc que li correspon

MADRID.— La Comissió Permanent dels bisbes espanyols ha fet públic un comunicat que transcrivim íntegrament:

Els bisbes membres de la Comissió Permanent manifestem la nostra profunda preocupació per l'actual estat de coses en un afer tan important, com és el de l'ensenyament religiós escolar, que està repercutint de manera negativa en l'exercici del dret dels alumnes catòlics i dels pares a què els seus fills rebin «l'ensenyament de la religió catòlica en tots els centres d'educació, en condicions equiparables a les altres disciplines fonamentals», com s'estableix en l'Acord entre la Santa Seu i l'Estat Espanyol sobre Ensenyament i Afers Culturals del 3 de gener de 1979. Estan en joc llibertats democràtiques fonamentals dels ciutadans catòlics.

Els joves i infants del nostre

país necessiten una formació religiosa i ètica conforme a les seves pròpies creences i segons la voluntat dels seus pares, que contribueixi a cultivar-hi els valors i a fomentar actituds i comportaments que afavoreixin el seu desenvolupament integral. Amb les mesures vigents i amb les que es proposen no serà possible esperar del sistema educatiu actual aquests resultats.

Els bisbes lamentem que, després de tants anys de diàleg i de negociacions amb les diverses instàncies del Govern, no hagim pogut arribar a un acord satisfactori, per ambdues parts. Ens dolria que una vegada més s'imposés unilateralment una mesura clarament discriminatòria per als creients catòlics.

Desitgem encara que el Reial Decret que ja regularà en aquest curs escolar l'assignatura de Religió en els diversos nivells educatius, aconsegueixi prèviament l'acord de les instàncies representatives de l'Església catòlica i resulti un instrument útil que garanteixi els drets de tothom.

Urgim a totes les persones implicades en aquest afer de gran transcendència, als alumnes i pares catòlics, a les seves organitzacions, als professors i centres escolars, als sacerdots, religiosos i altres agents de la pastoral de l'ensenyament que prenguin consciència de la importància de l'ensenyament religiós, facin valer els seus drets per tots els mitjans legítims i col·laborin activament a què l'ensenyament de la religió ocupi en el sistema educatiu espanyol el lloc que li correspon.

● C.C.

PINZELLADES

Els mitjons

Una acció, un simple gest, val més que mil paraules. Les paraules valen quan al darrera duen les accions, quan les expliquen i acompanyen. Les paraules soles se les endú el vent. Les accions, els gestos, fins i tot sense paraules, convencen i pesen. Una estreta de mans, un cop a l'espatlla, una mirada encoratjadora... «La seva mirada em va confortar en els exàmens, en la seva mirada vaig veure Jesús», em digué un dia una alumna.

Una escriptora preguntava a les seves filles, ja grans, si recordaven quines dues paraules els inculcava que repetissin tot sovint quan eren petites. No ho encertaven. Les paraules eren perdó i gràcies. —El que sí recordem, li van dir, són els mitjons. La mare va quedar astorada. —Mira, mare, li van dir: Quan ens despertaves al matí, estàvem plenes de son. Treiem un peu dels llençons i ens posaves un mitjó i després l'altre... D'això sí que en tenim un bon record.

■ Justo López Melús

Integració de disminuïts a l'Església

SEVILLA.— L'arquebisbe de la diòcesi, monsenyor Carlos Amigo, i la Federació Andalus Pro Deficients Mentals (FADME), han firmat un acord pel qual alguns disminuïts psíquics, beneficiaris del pla *Integra*, faran pràctiques formatives en oficines i dependències de la diòcesi sevillana. Aquest projecte té com objectiu la integració professional, econòmica i social de persones deficients mentals a través de la formació en sectors adaptats a les seves característiques. Així, ofereixen persones formades en diferents especialitats, en condicions de fer un treball, i sense compromís de remuneració per part de les empreses, establint convenis de col·laboració. (S/C)

Els agustins se sumen a la campanya del 0'7 per cent

MADRID.— El Secretariat de Justícia i Pau de la província Agustinià d'Espanya ha remès una carta al jesuïta Javier Repullés, que encapçala la Plataforma pel 0'7%, per sumar-se amb molt de gust a aquesta Campanya del 0'7% del Producte Interior Brut (PIB) per ajudar el desenvolupament del Tercer Món. La carta afirma que l'esmentat Secretariat «us acompanya i encoratja el vostre esforç amb l'esperança de poder aconseguir el 0'7% del PIB per ajut als pobles del Tercer Món. «A la nostra província Agustinià —continua la missiva— moltes de les nostres comunitats, per la seva banda, encoratjades pel que significa de solidaritat aquest gest de compartir amb els més pobres el 0'7%, han pres la determinació de col·laborar amb algunes ONGs, aportant quotes mensuals del seu pressupost per ajut al desenvolupament del Tercer Món. Per acabar els PP. Agustins de la Província d'Espanya afegeixen que esperen que s'assoleixi que ja en els pressupostos nacionals de 1995 se destini el 0'7% a l'ajuda als més pobres. (S/C)

FUNDACIÓ JAUME I

XVIII PREMIS D'HONOR JAUME I

JOAN I JOSEP MARIA AINAUD DE LASARTE
PREMI A PERSONES

COMUNITAT CISTERCENCA DE
SANTA MARIA DE VALLBONA
de Vallbona de les Monges (Urgell)
PREMI A ENTITATS

XII PREMIS JAUME I D'ACTUACIÓ CÍVICA CATALANA

Lluís Almoyner i Juncà, de Barcelona
Teresa Aubach i Guiu, de Barcelona
Jordi Cots i Moner, de Barcelona
Narcís Duran, de Perpinyà
Josep Antoni Pons Roca, de Ciutadella de Menorca
Josep M. Vidal i Aunós, de Fos (Val d'Aran)

ACTE DE LLIURAMENT

Dijous, 20 d'octubre,
a les set de la tarda (19 hores)
Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona

INTERNACIONAL

El Sínode sobre la vida religiosa continua a Roma

Contrast d'opinions en les diverses sessions

ROMA.— El Sínode sobre la vida religiosa avança desgranant les seves sessions enmig d'una calma i unanimitat gairebé totals. Només alguna intervenció «desentona» de la resta, en el sentit d'oferir propostes noves, a voltes sorprenents, o demostrar crítiques tan fortes que difícilment troben lloc en la majoria. Entre els primers, la proposta de l'Episcopat tailandès per obrir els convents a aquells joves que només durant una temporada vulguin comprometre's amb els vots. Monsenyor Yanes va intervenir, per demanar als religiosos una fidelitat plena al magisteri de l'Església.

No hi ha tensions en el si del Sínode en la seva segona setmana dedicada a analitzar la situació de la vida consagrada en l'Església. Aquest ambient cordial s'anima de tant en tant per alguna petició si més no curiosa i que el temps dirà si fa o no carrera. Per exemple, la que féu monsenyor Kombo, bisbe d'Owando, al Congo, el qual afirmà que els religiosos «han de procurar la perfecció a través del testimoni i posant de manifest la seva fidelitat al carisma servint a tots els qui necessiten més esperança i fent-se presents en els ambients més durs, com per exemple els de la sida, la droga, la política, o la guerra». Fins aquí res de nou especialment, però a continuació per acabar el seu discurs, monsenyor Kombo afirmà: «Tant de bo que l'Esperit Sant inspire l'actitud profètica que condueix a nomenar les dones, part important entre els consagrats, tant en el pla numèric com en el qualitatiu».

Es demana més intervenció de les religioses en les decisions de l'Església

Monsenyor Couture, arquebisbe de Quebec, també va intervenir a favor de la dona, el qual manifesti que el suport dels bisbes canadencs a allò que havien reclamat les religioses a través de la Unió Internacional de Superiores Majors, les quals digueren que esperaven d'aquest

Sínode «recomanessin que les dones competents fossin incloses en els processos de reflexió i de presa de decisions tant a nivell de les Diòcesis com de la Cúria romana».

La germana, Klara Sietmann, Superiora General de les Germanes Missioneres del Sagrat Cor de Jesús i Presidenta de la Unió Internacional de Superiores Generals (USG) ha demanat en la seva intervenció en el Sínode que «s'afavoreixi la presència equitativa i efectiva de les dones consagrades en funcions pastorals, compromisos i càrrecs dins l'Església, fins i tot, a nivell de planificació i de presa de decisions, tant a nivell local com universal, fins en els organismes de la Cúria Romana». La dona consagrada aporta, a més del carisma religiós del seu Institut, la feminitat, contribuint a «una més plena realització de la múltiple riquesa del misteri de la salvació, en totes les dimensions humanes».

Elías Yanes i Fernando Sebastián

En un altre ordre de coses, i al marge d'aquestes intervencions, han fet les seves aportacions els dos bisbes espanyols que encara no s'havien pronunciat: Yanes i Sebastián. La intervenció de monsenyor Yanes, expressa el desig que la formació dels religiosos estigui nodrida d'una autèntica eclesiologia de comunió, perquè «el caràcter eclesial de la vida religiosa es manifesti a través de la col·laboració dels religiosos en les activitats de l'Església en

matèria bíblica, litúrgica, dogmàtica, pastoral, ecumènica, missionera i social».

«La comunió en la fe, va afegir Yanes, implica la cordial acceptació del Magisteri del Papa i dels bisbes. El Concili Vaticà II parla del religiós i diu que ha de fer obsequi de la voluntat i de la intel·ligència al Magisteri. Alguns mantenen una actitud vers el magisteri de l'Església com si es tractés d'una amenaça de la qual s'ha de defensar. Aquesta actitud debilita o trenca la comunió eclesial, destrueix el fervor de la fe i de la caritat, i esterilitza l'acció evangelitzadora».

Monsenyor Fernando Sebastián, arquebisbe de Pamplona i vice-president de l'Episcopat, va intervenir per aprofundir sobre la naturalesa de la vida religiosa. «La vida consagrada —digué— és sempre una vida d'adoració, oració i lloança. Per tant, la vida consagrada es configura com renúncia efectiva a moltes altres possibilitats humanes i naturals per dedicar-se totalment al servei de Déu, a l'anunci del Regne i al servei dels germans necessitats».

Opinions inèdites

La intervenció de monsenyor James Clifford, Timlin, bisbe de Scranton, Estats Units, fou molt dura. Va gosar dir que: «El mínim que es pot esperar d'un religiós és que sigui això que es coneix com a "catòlic practicant" i que visqui segons el significat tradicional dels vots de pobresa, castedat i obediència».

La intervenció de Timlin va caure molt malament als representants dels religiosos, ja que du una forta càrrega de menyspreu vers els milers d'homes i dones que han consagrat la seva vida a Déu i al servei dels homes.

Interessant fou l'aportació dels bisbes de Tailàndia. En el seu nom va intervenir monsenyor Phimphan, el qual cità una pràctica habitual en el budisme on els homes poden viure una temporada en un

monestir fent la mateixa vida que els monjos i sortir-ne sense problemes quan ells ho decideixin. Aquesta podria ser una solució a les crisis de vocacions, causades segons ells per les grans dificultats que tenen avui els joves per assumir compromisos que durin tota la vida.

El criteri de dos superiors generals

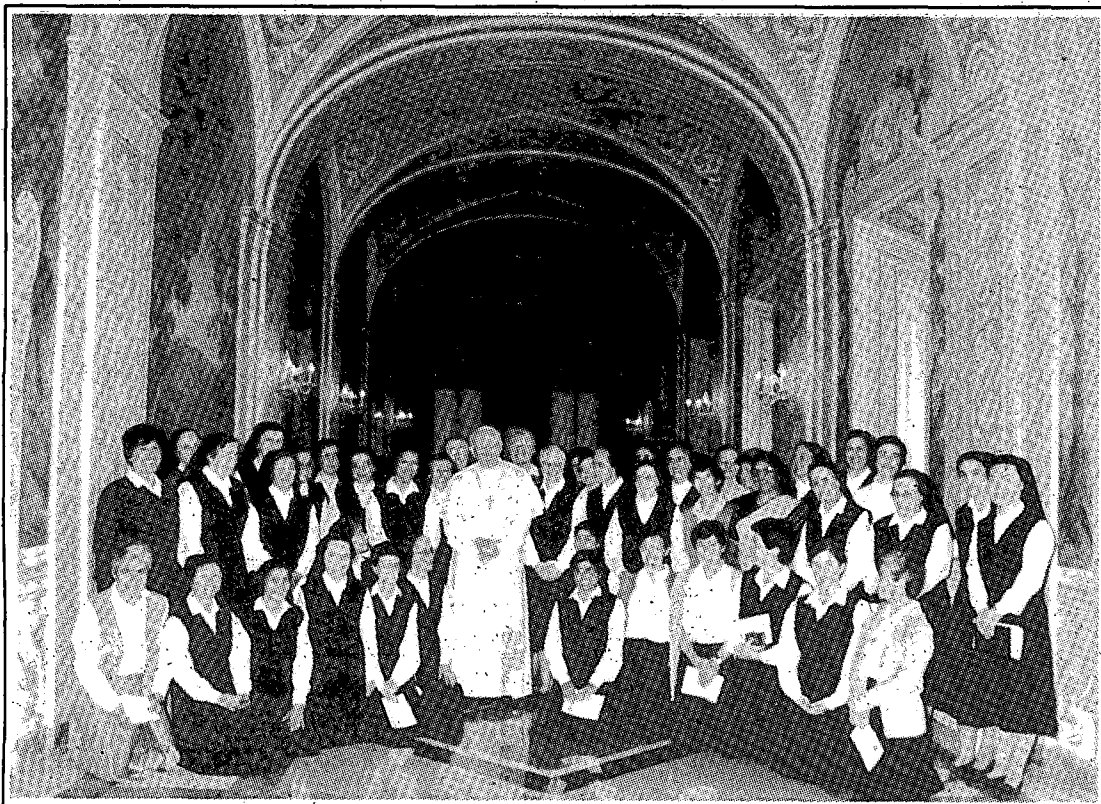
Entre els espanyols va intervenir el pare general dels Redemptoristes, Juan Manuel Lasso de la Vega, el qual afirmà que «l'opció pels pobres no és sols estratègica sinó espiritual. Els religiosos ho donen tot a Déu per viure un amor irreversible vers els pobres, segons expressió del Papa Joan Pau II». «Tenim necessitat —afegí— de més radicalisme i més audàcia. La Mare de Déu ha de ser un signe profètic de l'amor misericordiós de Déu vers els pobres, vers les víctimes de la violència i de les injustícies humanes. L'anunci, la denúncia, l'alliberament, la solidaritat, l'esperança, són aspectes profètics de la missió de la vida consagrada. Per al general dels Dominics, Timothy Radcliffe, s'ha de tenir el mateix coratge que els fundadors i intentar fer coses noves».

S'espera la veu autoritzada de prestigiosos cardenals

Quan ja han parlat gairebé un terç dels pares assistents, sembla com si tot ja fos dit a jutjar per les repeticions, encara que cal constatar que els grans cardenals que assisteixen a tots els Sínodes i les opinions dels quals estableixen càtedra encara no s'han manifestat, com Ratzinger o Martini.

És impossible fer una relació de totes les intervencions sinodals. En la nostra propera edició continuarem fent un resum de les més representatives.

● C.C.

Joan Pau II amb les carmelites capitulars després de celebrar la missa

Per l'èxit del seu Capítol General

El Papa celebra una missa amb les Missioneres Carmelites

ROMA.— Quaranta-dues Capitulars de les Carmelites Missioneres participaren en la Santa Missa celebrada per Joan Pau II el passat 26 de setembre a la Capella del Palau pontifici de Castel Gandolfo. Les religioses, procedents de diverses parts del món, participaren fins al dia 29 de setembre en els treballs del XVII Capítol General, que es desenvolupà significativament just abans del Sínode dels Bisbes sobre la vida consagrada. Les reflexions del Capítol s'han centrat en la identitat i la missió de la congregació en la relitat del món per discernir quina ha de ser la proposta «carmelita missionera» per oferir-la a l'Església i a la humanitat en el llindar del tercer mil·lenni. Durant els treballs, el passat 20 de setembre, tingué lloc l'elecció de la Superiora General. Per al sexenni 1994-2000 ha estat confirmada l'espanyola Sor Maria Jesús Zabalza Saldise. Actualment, la Congregació compta amb 1.840 religioses professes, 91 novícies i 70 postulants, distribuïdes en 237 comunitats presents a 30 nacions del món. (O.R.)

LLEIDA

Celebracions de la Mare de Déu de l'Acadèmia

«Tirar del carro de la vida amb il·lusió i esperança»

La ciutat ha celebrat un any més la festa de la Patrona la Mare de Déu de l'Acadèmia, el passat dia 2 d'octubre. Aquest dia l'Oratori resta obert matí i tarda i són molts els lleidatans que visiten la Patrona de la ciutat. Maria Ostiz va ser la mantenidora del Certamen Marià.

L'acte acadèmic del Certamen Marià en honor de la Mare de Déu del Claustre de Tarragona, títol marià amb el que enguany s'agermanava la Mare de Déu de l'Acadèmia, comptà com a mantenidora amb Maria Ostiz, cantautora, mestressa de casa i mare. Les paraules de la mantenidora van agradar a tothom i van tenir despert l'interès de tots des de l'inici fins la darrera paraula. Amb senzillesa però amb paraula convincent, perquè parlava des de la convicció de la fe de dona cristiana i de l'experiència de vida familiar i de treball, el seu parlament va ser un veritable cant a la família cristiana, en el marc de l'Any Internacional de la Família.

Paraules que animen

Amb gràcia i no sense una certa ironia captivadora de l'atenció de tots afirmà que és una dona que té en una mà la guitarra i en l'altra la paella, per això també va saber reivindicar el paper de la dona com a mare. Tan bonic i profund

era el que va dir i al temps també clàr i entenedor que algun dels assistents va dir «m'ha tingut despert tota l'estona» posant de manifest com havien estat d'interessants les paraules de Maria Ostiz.

Maria Ostiz, està casada amb José Ignacio Zoco, ex jugaodr de fútbol del Real Madrid, tenen tres fills i es defineix com una «família feliç i cristiana». Esposa, mare i cristiana va parlar amb claretat i reclamà «un ministeri de la moral», afirmant que «la família per sobre de tot és l'empresa més important» i que «la família no és un lloc on es coincideix sino on és conviu i és dialoga». Digué que als fills «molta estima i pocs diners» perquè no si val a compensar amb diners la manca d'afecte envers els fills. Feminista fins el moll de l'ós però amb humor desmitificà el sentit d'esclava que hom té de la dona i va dir «jo seré la senyora de Zoco, però el meu marit és el senyor d'Ostiz». Amb paraula clara manifestà el seu rebuig a tot tipus de corrupció, contra la droga i l'avortament, convidat a viure amb il·lusió i esperança.

Tot el parlament de la mantenidora va estar impregnat de sentit religiós i així reclamà dels assistents una reflexió sobre el valor de la vida, respectuosament crítica amb l'autoritat civil i eclesiàstica va preguntar-se i preguntava que

ha passat en aquest país que havia portat la seva religió al nou món. També va fer des de la perspectiva de la maternitat una referència a la conferència del Caire. Senyalà igualment que el problema de la societat d'avui és que no té un nord a seguir. Comparant la vida amb un carro donà un missatge d'esperança, dient que: «s'ha d'anar tirant (del carro) cada dia amb il·lusió i esperança».

Després del parlament de Maria Ostiz es procedí al lliurament de premis als guardonats del Certamen, recitant les poesies alguns d'ells.

—Premi del Bisbe de Lleida: Flor natural i cinquanta mil pessetes: Ana Moreno Trujillo, de Santa Margarida de Montbui.

—Els altres guardonats amb premi de cinquanta mil pessetes, són: Carles Cepero Salat, de Tarragona; Pere Colell i Pous, de Granollers (Barcelona); Antoni Fortuny i Feliu, de Barcelona; Gabriel Mora i Arana, de Manresa (Barcelona); Montserrat Balaguer i Taribó, de Barcelona; Josep Maria Ferré i Castelló, de Tarragona; Angel Benito, de Madrid; Valentina Gabella i Fernández, de Les Borges Blanques (Lleida); Lázaro Domínguez Gallego, de El Ferrol.

Els promotors dels premis són: el Bisbe de Lleida, l'Arquebisbe de Tarragona, l'Ajuntament de Lleida, la Diputació de Lleida, els Serveis Territorials de Cultura de la

Generalitat a Lleida, el Consell Comarcal del Segrià, la Caixa d'Estalvis de Tarragona, l'Institut d'Estudis Ilerdencs, la Caixa d'Estalvis i de Pensions de Barcelona, la Caixa d'Estalvis de Catalunya, i Banc de Sabadell.

L'acte acadèmic va estar precedit d'un concert ofert per la Coral Shalom, concert que dirigí M. Carme Valls, directora de la Coral. Ambdós actes van tenir lloc al Centre Cultural de la Fundació «la Caixa», Blondel, 3 - Lleida.

Missa a l'Oratori

Primer de tot seguint la tradició els actes commemoratius havien començat amb la celebració de l'Eucaristia a les 9.30 del matí, a l'Oratori de l'Acadèmia. Eucaristia que presidí Mons. Ramon Malla, bisbe de Lleida, concelebrant el Vicari General de Tarragona Mn. Joan Aragonès en representació de l'Arquebisbe de Tarragona, i Mn. Vicenç Ros. Les parts musicals foren cantades per la Coral Shalom sota la direcció de M. Carme Valls. A les ofrenes les púlpites de Lleida presentaren el pa i el vi per la missa.

Festes que havien estat preparades amb una solemne novena en la qual predicà l'homilia mariana Mn. Salvador Gené Giribet, director de l'Acadèmia Mariana, director també de Ràdio Popular-

Lleida. Durant la Novena les Cases Regionals homenajaren a la Patrona de Lleida.

L'Acadèmia Mariana

La Pontificia i Reial Acadèmia Bibliogràfica-Mariana de Lleida és, en l'actualitat, una de les institucions lleidatanes més antigues. Fou fundada el 12 d'octubre de 1862 pel Rvd. Josep Maria Escolà i Cugat, en col·laboració amb els senyors Josep Mensa i Font i el Dr. Lluís Roca i Florejachs.

La finalitat de l'Acadèmia, segons els estatuts és que: «És una Associació que té per objecte honorar la Santíssima Verge Maria i estendre el coneixement de les seves excel·lències i glòries mitjançant la Literatura i les Belles Arts».

Pius XI li concedí el títol de Pontificia el 15 de maig de 1923. El de Reial fou atorgat pel Rei Alfonsò XIII, el 26 de juny de 1923. Pius XII, mitjançant un breu especial, del 5 de gener de 1946, va declarar a la Verge Maria de la Immaculada Concepció, sota el títol de «Verge de l'Acadèmia», Celestial Patrona de la ciutat de Lleida, en plà d'igualtat amb Sant Anastasi, havent-li concedit tots els honors i privilegis litúrgics que de dret correspon als patrons principals dels pobles.

■ Jaume Montaña

VIC

Es posà en escena l'obra teatro-musical «Clara, història d'un amor»

L'aplec a «Sant Francesc s'hi moria» augmenta cada any

El 9 d'octubre, diumenge posterior a la festa de sant Francesc d'Assís, tingué lloc el tradicional aplec a l'ermita «Sant Francesc s'hi moria», tan bellament cantada pel poeta Verdguer.

Enguany s'hi concentraren més de 500 persones, majoritàriament joves vinguts de Vic, Barcelona, Sabadell i d'altres indrets. Després d'una vetlla de pregària tinguda a la paròquia del Remei, pel matí del diumenge davant de l'ermita, situada a quatre quilòmetres de la ciutat, se celebrà la santa missa, presidida pel pare Josep Gendrau, provincial dels franciscans de Catalunya.

Amb motiu del «VIII Centenari del Naixement de Santa Clara», la millor intèrpret dels ideals del Pobriçó d'Assís, sant Francesc, a la tarda, al saló del col·legi del Sagrat Cor de

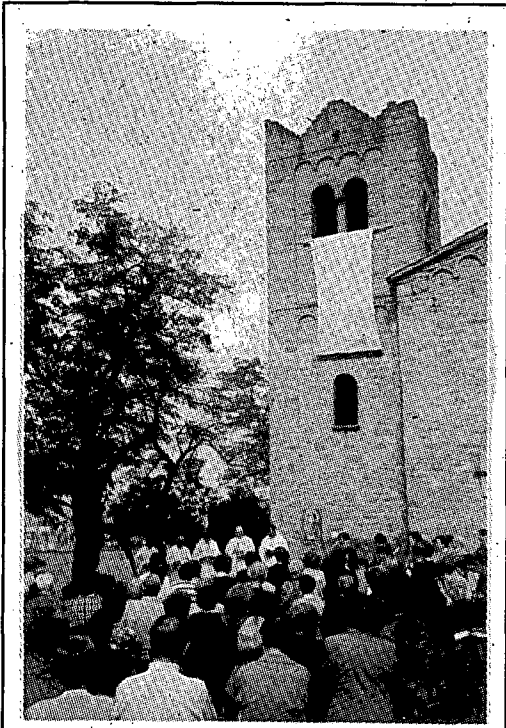
la ciutat, es posà en escena l'obra teatro-musical «Clara, història d'un amor», escrita per Francesc Gamissans, redactor de Catalunya Cristiana i fill de Vic.

L'obra fou interpretada pel «Jove Calasanç Teatre», grup escènic de Barcelona, dirigit per Antònia Fernández i Artur Mercè. L'escenografia és de Francesc Pasqual. Pel que fa a la part musical és una adaptació de «Germana Clara», cassette del grup musical Kairoi que ha obtingut arreu un gran èxit.

La sala estava plena de gom a gom, i tots els assistents aplaudiren els actors, que pensen interpretar l'obra en altres indrets del Principat.

Segons molts assistents l'aplec augmenta cada any en assistència, entusiasme i alegria.

■ Núria Oriol

RECÉS TRIMESTRAL PER A VÍDUES I VIDUS de cap de setmana

Organitzat pel Grup de Vídues i Vidus de l'Esperança, a la CASA D'ESPIRITUALITAT DEL SANTUARI D'EL MIRACLE.

Els dies 12 i 13 de novembre

■ Tema: Aprofundiment de la nostra fe en el coneixement de Jesucrist, assumint la nostra condició de viduitat.

■ El P. Daniel Codina ens ajudarà en la recerca del do de Déu de l'Esperança.

■ Comença el dissabte a les 9 del matí i acaba el diumenge a les 4 de la tarda.

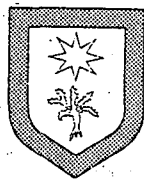
■ Viatge en grup amb autocar. Informació: Sr. Grané. Tel. (93) 666 11 30 (de 8 a 13 i de 15.30 a 19 h).

■ El Grup de Vídues i Vidus de l'Esperança té per objectiu acollir els vidus i vídues que necessitin un camí d'esperança en la seva nova situació, que ell o ella no han buscat sinó que s'han trobat sense pensar-hi, a voltes imprevista, a voltes després d'una llarga i penosa malaltia del cònjuge.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Per telèfon: (973) 48 00 45

CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE (EL SOLSONÈS)

GIRONA

Per estudiar els temes del Sínode de Bisbes i del Concili Català

Reunió dels superiors i superiores de les comunitats religioses del bisbat

GIRONA.— Un centenar de superiors i superiores de comunitats religioses del bisbat es van reunir a la casa de les Germanetes dels Pobres de Girona per estudiar els temes que es tracten al Sínode de Roma i els del Concili Català. La trobada va començar amb una lectura bíblica, una pregària i la salutació de benvinguda del bisbe, Jaume Camprodon.

A continuació va tenir lloc una exposició dels temes abans esmentats i després es van fer reunions per grups reduïts d'acord amb les seves activitats pastorals: ensenyament, sanitat, beneficència... per tal de programar les activitats per aquest nou curs. Finalment es van elegir alguns nous membres de la junta de la Delegació Diocesana per a la Vida Religiosa.

■ M. Caballé

S'estableixen dues comunitats noves de religioses

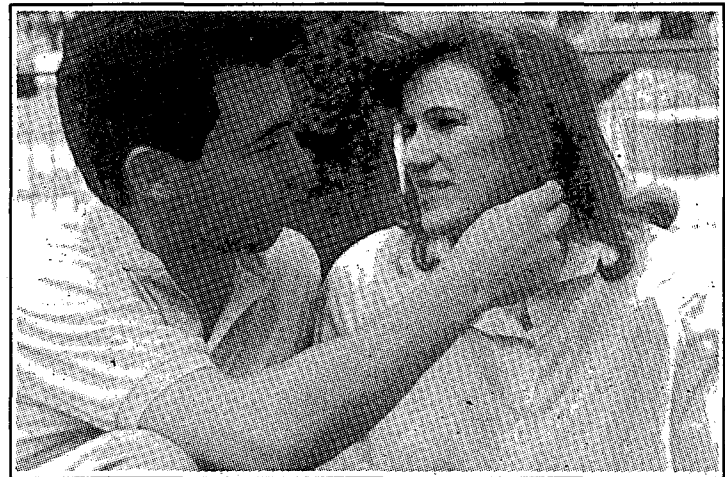
BANYOLES.— Malgrat la crisi general de vocacions, dues comunitats de Religioses s'establiran pròximament en les poblacions de Banyoles i Caldes de Malavella. A Banyoles obrirà una nova casa la congregació de Religioses Filles de Sant Josep, el fundador de les quals, el pare Francesc Butinyà, hi va néixer l'any 1803. Inicialment, les Religioses viuran en un edifici provisional, tot esperant que s'acabin les obres de restauració de la casa natal del pare Butinyà. Actualment, les Filles de Sant Josep tenen dues residències a la ciutat de Girona i deu més en altres poblacions del bisbat. A Banyoles es dedicaran especialment al món laboral i dels més marginats.

Per la seva part, les Religioses de la Immaculada Concepció que tenen una casa a Lloret de Mar n'obriran una altra a Caldes de Malavella en la qual atendran nens de famílies amb problemes. La nova casa es troba situada als afores de la vila, en una antiga masia.

■ M.C.

Declaracions del bisbe Jaume Camprodon

«Ajudar a descobrir el misteri del sagrament del matrimoni cristià»

Dr. Camprodon:
«No hi ha una altra institució de l'Església que ofereixi tanta preparació a les parelles»

GIRONA.— «Hem d'ajudar a descobrir el misteri del sagrament que és l'element original del matrimoni cristià», afirmà el bisbe Jaume Camprodon en la seva darrera carta pastoral sobre la família. Davant de la trobada mundial de famílies amb el Papa a Roma, que tingué lloc els dies 8 i 9 d'octubre, el bisbe de Girona afirmà que la família és un tema de permanent actualitat i es preguntà quin futur espera a aquesta institució. «El nucli de la família cristiana se centra en Jesucrist i aquest seguiment suposa un pensament, una doctrina i una moral que confereixen un projecte propi al matrimoni cristià».

El Dr. Camprodon digué que en la pastoral familiar de l'Església, a través de

les parròquies i dels moviments laicals s'ha avançat molt. «No hi ha una altra institució que ofereixi tanta preparació a les parelles. Per aquells que es casen per l'Església l'amor de la parella ha de ser signe de l'amor que Jesucrist té al seu poble. Això és fonamental».

El bisbe de Girona apuntà que Déu es manifesta en les relacions de pares i fills i en l'amor de parella. «Si anotéssim les vegades que la Bíblia repeteix aquest tema, quedariem admirats». I va cloure dient: «Les experiències en el si de la família ens donen força. En ella vivim, ens movem i som. Llàstima que per a molts continua sent el «Déu desconegut».

■ SIC

DE GRAN INTERÈS PER A LES PARRÒQUIES, COL·LEGIS, CENTRES CULTURALS I GRUPS TEATRALS DE CATALUNYA

Edició de «La Flor de Nadal» (Pastorets en versió infantil)

Original de Francesc A. Picas (autor de «Els Pastorets de l'Ametlla»)

Adaptació pensada per ser representada per infants i joves, en un muntatge escènic simplificat. En el llibre de «pastorets» va impresa la lletra i la música. Mons. Antoni Deig, bisbe de Solsona i President del S.I.C. s'ha dignat escriure el pròleg d'aquesta edició.

INFORMACIÓ: Divulgació de «La Flor de Nadal-Versió Infantil»
Apartat 21 - 17700 La Jonquera
Tel. (972) 55 41 17 (Anna Maria)

De venda a les principals llibreries i a Edicions Balmes

URGELL

La catedral recupera la missa conventual

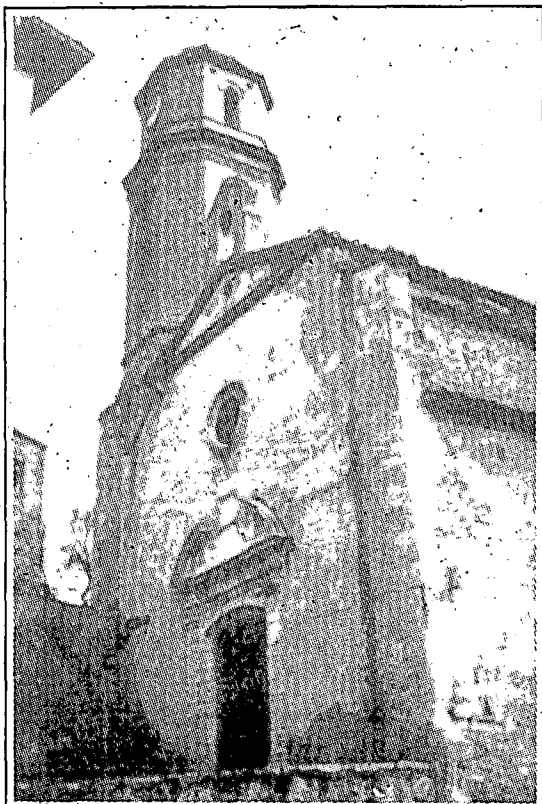
LA SEU D'URGELL.— Des de primers d'octubre, els diumenges a la tarda els canonges acudeixen a la catedral per a cantar vespres i celebrar la missa vespertina, reconvertida així en conventual.

A la catedral torna a haver-hi «coro» de canonges, ara però reduït a la pregària de la tarda o vespres i a la missa capitular. Després els mateixos canonges concelebraren solemnement l'Eucaristia vespertina. La catedral recupera una mostra del culte tradicionalment celebrat pels canonges i el poble, els diumenges, pot participar en la litúrgia de les hores. La finalitat del capítol és «celebrar les funcions litúrgiques més solemnes a l'església catedral» (c. 503).

El capítol de canonges de la catedral d'Urgell actualment està integrat per nou preveres, presidits pel degà, Antoni Cagigós. Tots resideixen a La Seu d'Urgell, excepte el lectoral, Josep Mas, capellà de Núria. Amb motiu de la recent visita del Nunci Apostòlic van estrenar nous hàbits per al res coral, vermells, però més senzills que els antics.

■ Antoni Mirabet

TARRAGONA

Façana de l'Església de Santa Maria de Fontaubella

Cinc confirmands animen un petit poble

LA TORRE DE FONTAUBELLA.— Després de dinou anys hi ha hagut una altra confirmació a la parròquia: cinc joves han pres aquesta decisió. Va ser un acte molt important i a la vegada emotiu, en un poblet de tan sols setanta persones inscrites en el cens, però amb una gran fe. L'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, després de sis anys, ha tornat a venir a la parròquia de la Nativitat de la Torre de Fontaubella. En aquests moments hi ha altres joves que esperen seguir els passos de Gary, Lenie, Teresa, Sergi i Mercè.

■ Mn. Magí. F. Llaveria

FETS I CRITERIS

¿Ens sentim missioners?

La jornada missionera del Domund ens estimula a plantejar el problema de les missions en profunditat. Tota la jornada està principalment «orientada a sensibilitzar-nos sobre el problema missioner».

L'Església és essencialment missionera perquè rebé dels apòstols el solemne manament de Crist d'anunciar la veritat salvadora arreu del món. Afegim a aquesta afirmació que tota ella és missionera, que tot deixeble de Jesucrist té l'obligació d'anunciar la bona notícia de la salvació.

Això vol dir que la vocació personal de cadascú, determinada per la seva pròpia naturalesa, no és interpretada correctament quan no inclou, com a element essencial, la perspectiva de la salvació de tots els homes.

El lloc propi del cristià en el cos de Crist es defineix pel servei al bé comú; en sentit més familiar, diríem pel servei als altres: el cristià és un servidor, té una missió pròpia en forma de servei.

El Domund d'enguany, per voluntat del Papa, està emmarcat dins l'Any Internacional de la Família. Joan Pau II ens parla dels vincles que hi ha entre la missió de l'Església i la de la família.

El propi Crist va elegir una família humana com a àmbit per a la seva encarnació i per a preparar-se per a la missió que el seu Pare li havia confiat. Crist va constituir, a més, una nova família: l'Església, la família dels fills de Déu que ha

d'arribar a reunir tots els fills de la gran família humana.

El Domund d'enguany ha de ser un estimul per tal que les famílies prenguin consciència de la seva responsabilitat missionera. En primer lloc, la família ha de ser missionera per mitjà de la pregària: el Pare nostre resat en família és l'oració missionera més adient, ja que en ella demanem que «vingui a nosaltres el vostre Regne», és a dir, la Bona Nova de l'Evangeli, la conversió a la persona de Jesucrist, a qui reconeixem com a únic redemptor i salvador.

A l'oració hi hem d'unir el sacrifici: la malaltia i el sofriment físic i moral acceptats amb generositat i oferts per l'obra de les missions.

Finalment, que els pares mantinguin en els seus cors la disponibilitat i la generositat si arriba la benedicció del Senyor mitjançant la crida d'un fill o d'una filla a ser missioners. És oportú recordar que tant sant Francesc Xavier com santa Teresa de l'Infant Jesús van experimentar en les seves famílies un ambient autènticament religiós, una sincera lleialtat i una profunda generositat.

Que la Verge Maria, estrella de l'evangelització, il·lumini amb la seva claror maternal el Domund d'enguany.

■ † Ramon Torrella i Cascante

Arquebisbe de Tarragona i Primat

TORTOSA

Festes de la Mare de Déu del Remei

Una eclosió de llum i de fe

ALCANAR.— Aquest any, el calendari diocesà de festes marianes s'ha centrat en l'eix Morella, Ulldecona i Alcanar. Les tres viles carregades de tradició i monuments han actualitzat la seva memòria històrica fent-la vida present.

Segons informa el rector de la parròquia d'Alcanar s'ha continuat amb l'organització de sempre: El poble s'ha distribuït en sectors de carrers, pels quals ha passat la peana de la Mare de Déu del Remei, provinent de l'ermita. De bon matí, durant quinze dies, s'ha resat el Rosari de l'Aurora i celebrat una Eucaristia. Ja al vespre, s'ha dit el novenari davant la presència de la imatge. Els predicadors han estat diversos capellans vinculats al temple.

D'altra banda, a les places i als carrers guarnits i il·luminats nombroses persones s'han reunit per gaudir de cada projecte artístic, que ha suposat un secret fins l'últim dia i moltes nits de vetlla, convivència i il·lusió.

Es per aquest motiu, que quan el bisbe de Tortosa, Lluís Martínez i Sistach hi assistí per donar la benvinguda a la talla de la Mare de

Déu del Remei, portada des de l'ermita, comprovà la fe de tot un poble que cantava i pregava. El prelat sap que, quan un poble té Patrona en la persona de Maria, l'evangelització és més fàcil.

El 9 d'octubre la imatge retornà al seu ermitori, un llegat dels segles XVI i XVII que combina un complex d'hostatgeria amb el temple, situat al cim d'uns turons verds, la Mediterrània pinta de blau el fons de l'horitzó.

Els fills d'Alcanar hi van sovint a casar-se, a pregar i per les festes familiars. També els joves de la comarca s'hi reuneixen per créixer en la fe del Moviment Diocesà. Certament, aquesta ermita carregada d'història i d'art és com l'imam i casa gran on habita la Mare de tots.

■ J. Blanc i Bahima

Tres-mil persones a la Diada de la Mare de Déu de Pallerols

LA SÈNIA.— Majestuoses catifes de colors van guarnir amb espectacularitat els principals carrers de la Sènia en el dia d'honor a la seva Patrona, la Mare de Déu de Pallerols. Amb la simple serradura tenyida i cargols pintats, els veïns de la població van aconseguir un any més despertar l'interès d'uns tres-mil visitants.

Des dels primers raigs de llum del matí i fins mitja tarda, quan es va fer la missa i processó, es van elaborar aquestes catifes d'acurat treball que van guarnir la vila durant tota la jornada, considerada una de les més importants de l'any. Mossén Sunyer, rector de la parròquia de La Sènia, explicà que la devoció de la Verge es documenta des del segle XV, quan una jove parella (Bartolomé i Dolçeta) tenien cura d'un petit terreny a l'antic camí de Rossec, per on baixaven la fusta del Port. Segons la tradició, aquest terreny té una font amb una aigua tan bona que, fins i tot, te poders curatius. També assenyalà que és una festa molt participativa, ja que està molt consolidada a La Sènia des de fa més de trenta anys.

Els actes religiosos es perllonguen durant tota una setmana amb el novenari a la parròquia i altres activitats litúrgiques al carrer Pallerols, on s'instal·la un altar provisional per a la festa. Aquesta celebració té una segona part —amb quinze anys d'antiguitat— el diumenge següent de la diada amb la tradicional romeria de Pallerols, que aplega els veïns a l'ermita per participar d'una missa i fer un dinar de germanor.

■ P.P.

BARCELONA

250 alumnes al curs de l'Institut de Teologia Espiritual

L'Institut de Teologia Espiritual inaugura el nou curs acadèmic dilluns, dia 11, a la tarda amb la conferència de Mons. Antonio Cañizares, bisbe d'Àvila, titulada «Jesucrist, centre de l'espiritualitat de la família, segons els ensenyaments de Joan Pau II».

Pere Farnés, director de l'Institut de Teologia Espiritual, referí la memòria del curs passat destacant l'acompliment del primer cicle de l'Institut fundat el 1990 i que inicià les seves activitats el curs 1991/92. També va remarcar el nombre d'alumnes matriculats que supera ja els 250. Mons. Antonio Cañizares va afirmar en la lliçó inaugural la importància de la família com a «primer camp de l'evangelització, lloc d'encontre amb Déu, centre d'irradiació de la fe i escola de la vida cristiana». Segons el bisbe d'Àvila, Joan Pau II situa a Jesucrist com a clau d'interpretació i de vida del que és i està cridada a ser la família en el disseny de Déu, d'aquí el títol de la seva conferència.

Mons. Cañizares destacà tres aspectes del pensament del Papa sobre la família com a comunitat d'amor, com a comunitat de persones al servei de la vida i com a sacrament de Crist. Segons Joan Pau II, les relacions entre els esposos i entre els pares i els fills no han de ser de dominació o de dependència, sinó d'amor. «La família és l'àmbit de realització de l'amor», un amor que, en paraules del Papa, en reduir-se a sexe «és una de les causes de les crisis familiars». Pel que fa a la família entesa com a comunitat de persones al servei de la vida, el bisbe Cañizares destacà l'ensenyament de Joan Pau II a l'encíclica *Centesimus Annus*, en la qual es refereix a la família com a santuari de la vida en contra de l'anomenada «cultura de la mort». Els cristians, va dir el bisbe d'Àvila, han de denunciar tot allò que atempti contra la vida com ara l'anticoncepcionisme, l'esterilització, l'avortament i «les campanyes sistemàtiques contra la natalitat».

Mons. Cañizares va recordar que cada any es practiquen uns 50 milions d'avortaments al món, la qual cosa va qualificar de «la major de les tragèdies que ha assolat a la família humana». Pel bisbe d'Àvila, el deure dels cristians és «presentar i viure amb joia el projecte cristià del que és la família». L'acte inaugural va concloure amb el lliurament dels diplomes als alumnes que han aconseguit els tres anys d'estudi. Mons. Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona fou l'encarregat de lliurar-los.

■ GIEC

SOLSONA

Es féu un concert a càrrec de l'orquestra Maravella

Realitzaren una tasca històrica d'amor i servei

Homenatge als fills del P. Claret

Recentment, i dins dels actes de la Festa Major dels 400 anys de la ciutat, Solsona ha volgut retre un homenatge als religiosos claretians perquè, com deia l'alcalde solsoní Sr. Ramon Llumà en la presentació del programa d'actes, «potser cap altra ciutat de Catalunya es pot gloriar d'haver mantingut una relació tan llarga i tan estreta amb els Pares del Cor de Maria». Més encara, si es pot ben demostrar que, tal com fa constar el P. Ramírez, CMF (amb la conferència d'aquell dia que l'Ajuntament de Solsona va editar com a bella mostra commemorativa), «Solsona i els Claretians és ben bé una història d'amor compartit», una història de 103 anys.

Els actes de la festa consistiren

en un concert de l'orquestra Maravella, davant de l'actual Casal de Cultura i Joventut (antic convent claretian cedit a l'Ajuntament solsoní en marxar els religiosos de la ciutat); la conferència del P. Manuel Ramírez i diversos parlaments de les autoritats i representacions assistents a l'acte.

A més del Sr. Ramon Llumà, que presidia allà la representació municipal, parlaren també el Sr. bisbe Antoni Deig, el Síndic de Greuges de Catalunya, Sr. Anton Cañellas i alguns representants d'entitats solsonines. En acabar, es descobrí una placa al vestíbul del Casal, que recorda la presència dels claretians i l'agraïment de la ciutat de Solsona.

Nombrosos favors claretians

Realment ha estat llarg i profund el solc que els fills del P. Claret han deixat per terres solsonines: de la ciutat i de la seva comarca, principalment, però també arreu del bisbat (convé recordar la presència dels claretians a Berga i especialment a la Universitat de Cervera) que, com una premonició, ja va començar amb l'ordenació sacerdotal de sant Antoni Ma. Claret a la capella del Palau Episcopal de Solsona l'any 1835, a causa del fet ocasional de la malaltia del bisbe de Vic.

Com a comunitat religiosa però, van entrar-hi oficialment amb la firma del conveni entre el Bisbat i els Missioners el 15 de setembre de 1878 si bé alguns religiosos ja havien anat a instal·lar-s'hi a principis d'agost d'aquell mateix any; a l'antic edifici (llavors molt destruat) dels Caputxins exlastrats anys enrere. Els favors claretians envers Solsona tenen una fita senyera: l'arquebisbe Claret, en aquell temps confessor d'Isabel II, féu

gestions per a conservar el nostre bisbat amenaçat i el 30 de juliol de 1867 escrivia al Vicari Capítular solsoní: «Per mi no es perdrà; jo sóc el qui més desitja que es conservi aquesta diòcesi».

Molts i grans personatges religiosos del Cor de Maria han passat pel centre de formació claretian instal·lat a Solsona. El P. Ramírez recorda que «açí es forjà el tremp martiri de molts dels que més tard oferiren la seva vida en la persecució de 1936... ja que l'Església considera el martiri com la prova suprema d'amor a Crist»; però també molts i bons apòstols claretians han sortit dels alumnes d'aquell seminari, avui escampats arreu del món, treballant «en llocs humils»; i encara, tres prelats il·lustres actuals: el P. Fernando Sebastián, arquebisbe de Pamplona; el P. Carlos Ma. Ariz, bisbe president de la Conferència Episcopal de Panamà i el P. Pere Casaldàliga, bisbe de São Félix d'Araguaia, al Brasil.

Igualment foren recordades en l'acte que comentem, les obres de formació juvenil que els claretians fundaren i sostingueren a benefici de la joventut solsonina, així com —en aquest intercanvi d'amor— els immensos favors d'ajuda i acolliment que els religiosos cordimarians reberen de la ciutat i comarca de Solsona, durant la maltempada en la persecució de 1936-1939.

Si, com deia el P. Ramírez en acabar la seva dissertació, «es de cors grans i nobles la gratitud i l'amor», Solsona, en ocasió dels seus 400 anys de ser ciutat, ha fet honor als seus deures morals d'estimació i de reconeixement, envers els Fills de l'Immaculat Cor de Maria fundats per sant Antoni Ma. Claret.

■ Lluís Badia i Torras

UNA VEU EXULTANT

Una veu exultant és un cantoral amb 275 cançons, 39 de les quals són de gregorià en català.

Molts ja han descobert aquest cantoral que ha d'arribar a totes les parròquies i comunitats.

Aquestes cançons són com melodies populars amb lletres plenes de contingut i agraden als petits, joves i grans.

Les cançons del cançoner "Pregàries" de la col·lecció "Cançons per al poble" publicat l'any 1971, ara les trobareu en aquest cantoral: Una veu exultant dels núms. 193 al 275.

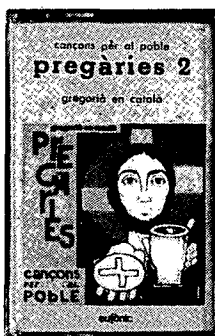
Edició també amb lletra sola. 17 cassettes. Preus populars.

GREGORIÀ EN CATALÀ

- Heus ací dos cassettes preciosos de gregorià en català. La solfa i la lletra les trobareu al cantoral *Una veu exultant*, preparat per Mn. Josep Soler.
- Interpreten aquests cassettes: La coral "Nou ressò" i "Amics del cant gregorià de Gràcia". Direcció: Joan Úbeda. Solista: Mn. Lluís Saumell. Organista: Xavier Saliotti.

ADVENT, IMMACULADA I NADAL

Aquests cassettes de gregorià en català no poden faltar ni a casa teua ni a la teua comunitat.

BARCELONA

En un capvespre memorable

Celebració de les noces d'or de Mn. Zayas

El Dr. Malaquies Zayas, havia dit, amb un humor distès i confiat, que: «tenia bo amb sant Pere» i, doncs, que no plouria la tarda del diumenge dia 2 d'octubre. I no va ploure, malgrat la nuvolada. I l'Eucaristia de joia compartida i d'homenatge al mossèn que enguany ha celebrat les seves noces d'or sacerdotals, es va desenvolupar amb tota normalitat i amb tota solemnitat.

El mig miler d'amics del canonge, del jurista, del pedagog i sobretot del prevere mossèn Malaquies ens trobarem reunits en el marc acollidor del Pati dels Tarongers de la Casa de Misericòrdia barcelonina: sacerdots concelebrants, autoritats i representacions dels diversos organismes i entitats on ha treballat o treballa encara i la bona gent de l'Orfeó Laudate sota la direcció del mestre Àngel Colomer i del Romero que cantaren i ens feren cantar la joia i l'agraïment col·lectius.

Record del camí recorregut

Joia i agraïment que, com digué el mossèn a l'homilia, s'adreçaven primer a Déu que li havia fet néixer la vocació i després als qui durant aquests cinquanta anys l'havien ajudat i acompanyat, familiars i amics: alegria que tenia ara el colofó d'aquella Eucaristia que ja se sap que significa principalment, acció de gràcies. Ens recordà també—amb sant Pau—que el sacerdot no es predica a si mateix sinó Crist Jesús; que ha procurat adreçar sempre la seva vida a «servir el Senyor amb alegria» fidel a la benaurada consigna d'aquella FJC de la seva joventut: «Refem el món ingrat i trist, (sent) cavallers fidels del Crist». Que havia volgut lliurar la seva vida a viure la Fe, l'Esperança i la Caritat i a predicar-les. Acabà exhortant-nos a seguir el Manament Nou de Jesús: «Estimeu-vos els uns als altres tal com Jo us he estimat».

Una gran estima a la natura

Tant les pregàries dels fidels com les ofrenes finals que se li feren demostraren una vegada més, les múltiples activitats pastorals d'aquest sacerdot

Mn. Zayas ha volgut lliurar la seva vida a viure la Fe, l'Esperança i la Caritat

que «mai no ha tingut un no per a ningú» fora d'aquells casos en què, sempre amb dolor, ho ha hagut de dir per causa dels límits del seu ministeri. El president de la Junta de la Casa de Misericòrdia, el de la Federació de Cristians de Catalunya i la religiosa Ma. Rosa, Filla de la Caritat acompanyada de dues alumnes de la Casa, li feren uns presents explicant les profundes i ben justificades raons del seu agraïment al sacerdot i al amic. Com ho havien fet en una altra ocasió els grups excursionistes («l'aflecció a la muntanya és el marc del quadre que he anat pintant durant la vida», havia dit l'homenatjat) i d'altres entitats i particulars.

La presència de la senyora Marta Ferrusola, esposa del President de la Generalitat i antiga alumna de «Virtèlia» on el mossèn exercí de professor durant molts anys, i del senyor Eugeni Gay, president del Col·legi d'Advocats de Barcelona, demostraven amb escreix el reconeixement del bon treball en els camps pedagògic i jurídic que el canonge que felicitem ha fet al llarg de la seva vida.

Un selecte concert de l'Orfeó Laudate i un generós pisolabis que serví de trobada d'amistat i de joia, tancaren aquell emotiu acte a la venerable Casa de Misericòrdia de la ciutat de Barcelona. La nostra enhorabona ben cordial al Dr. Malaquies Zayas amb el desig de complir el seu emplaçament, amb l'ajuda de Déu: acompanyar-lo novament a les bodes de diamant!

■ Lluís Badia i Torras

Càritas vol millorar el rendiment escolar dels infants

BADALONA.— Amb la nova estructuració de Càritas, un dels molts problemes que s'ha palpat és el baix rendiment escolar que hi ha a la nostra ciutat, conseqüència, moltes vegades, de problemes familiars.

Un dels projectes que Càritas Badalona està iniciant és el reforç educatiu.

De les divuit parròquies que som (Badalona, Sant Adrià, Montgat i Tiana), n'hi ha vuit que ja fan reforç. Unes ja tenen uns anys d'experiència i les altres han començat aquest curs. Com es pot com-

provar, falta arribar a moltes més.

El que es vol aconseguir amb el reforç educatiu és:

- Millorar el rendiment escolar dels infants que tenen dificultats per seguir el curs escolar.

- Oferir un espai d'esbarjo a nens amb dificultats de socialització, a fi de satisfer les seves necessitats de joc i de relació.

Les activitats que s'estan fent són: Treball amb el nen sobre les matèries que li presenten dificultats, jocs educatius, reunions amb els tutors de cada nen, amb l'assistent social, entrevistes amb

els pares, etc.

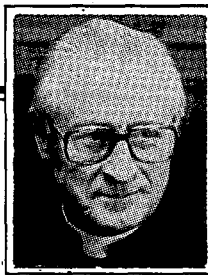
L'horari és de tarda, a la sortida de l'escola, d'una hora i mitja a dues hores, durant tot el curs escolar. Es fa en funció de les hores disponibles dels monitors.

Problemes que hi ha per començar un reforç educatiu:

- Falten monitors compromesos i persones responsables al capdavant de cada parròquia.

- Ajuda econòmica per al material i les assegurances de monitors i nens.

■ Rosa Sala

CARTA DOMINICAL

La destrucció possible de la família mitjançant les lleis

S'insisteix que la família està en crisi. Hi ha famílies en crisi; però la institució familiar no està en crisi. Quan una família funciona bé, els seus membres són feliços i es desenvolupen com a persones.

Cal distingir sempre, en tots els àmbits, entre realitat i veritat. No sempre coincideixen. La realitat actual de la família admet moltes valoracions. Però el més important és que la seva veritat, el seu autèntic ésser, allò que dona fermesa i seguretat als seus membres, no varia: és en mans de Déu. Quan la família és com Déu la va pensar, continua produint els fruits de sempre.

Una altra cosa és que la família, tal com la concep un cristià i com Déu la va crear, amb unitat dels esposos i unitat per tota la vida, si que necessita ser defensada de les agressions morals i també legals que atempten contra seu i fins i tot contra la mateixa essència de l'amor, pel fet que no sols atempten contra la seva estabilitat, sinó també contra la vida mateixa dels fills concebuts.

S'insisteix —també, sens dubte, des d'instàncies polítiques— que prescindir de Déu és progressista... Però, nosaltres sabem que el missatge cristià «concorda amb els desigs secrets del cor humà» i «en comptes d'encongir l'home, infon vida i llibertat per al seu progrés» (Vaticà II, GS 21). Perquè la família humana és la d'homes fets a imatge i semblança de Déu.

Per això, tot reconeixent la justa autonomia de les coses temporals, l'Església demana que sigui més acollida l'aportació de la fe cristiana a la construcció de l'home. Perquè, com he dit fa poc, l'home resta desorientat, quan li arrabassen la memòria d'on ve (de Déu) i la seguretat de cap on s'encamina (cap a Déu).

L'home és un ésser «capaç de Déu», obert a la transcendència i, fins i tot, capaç d'assolir Déu. Per això, si desconeixent la seva realitat més original i constituent l'home s'allunya de Déu, s'acosta sovint a allò que no és humà, com ja va intuir Pascal.

Per això, és una greu responsabilitat manipular les tradicions i la cultura, afavorir la dispersió dels valors d'un poble, promulgant lleis que sovint no estan al servei de l'ennobliment de la persona ni de les famílies.

I això no sols és veritat des de la religió, sinó també des d'un mer discurs intel·lectual. A propòsit d'aquesta manipulació cultural, Karl Popper, mort recentment, diu: «Entre les tradicions que hem de considerar més importants, hi ha el que podríem anomenar "marc moral" (que correspon —ho subratlla— al "marc legal institucional") d'una societat. Aquest marc moral expressa el sentit tradicional de justícia o d'equitat de la societat, o el grau de sensibilitat moral que ha assolit. Res més perillós que la destrucció d'aquest marc institucional. La seva destrucció —acaba dient Karl Popper— condueix finalment al cinisme i al nihilisme, és a dir, al menyspreu i a la dissolució de tots els valors humans» (Conjeturas y refutaciones).

Esperem que les nostres autoritats no continuïn rebaixant amb futures lleis «el grau de sensibilitat moral» de la nostra societat, ni destruint-ne el «marc moral».

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

En Lluís Romaní

Lluny de Barcelona, vaig saber la mort de l'amic Lluís Romaní, amb qui m'unia una bona amistat, i amb qui hem treballat plegats durant molts anys, animats d'un mateix anhel: el nostre setmanari, al qual ha servit amb entusiasme i professionalitat innegables.

En Romaní era un home sincer. Dels que no abunden. I fidel. Que encara abunden menys. Fidel a la fe i a la família, fidel al seu terrer i la seva cultura, fidel a la música... I la sinceritat i la fidelitat li feren ofrena d'un somriure que gairebé mai no es feia absent del seu rostre i de la seva mirada, que era com una invitació a la confiança i al diàleg.

Quan va saber la malaltia que l'afectava va dir-me senzillament: «Tinc el mateix mal que l'Agustina —l'esposa morta un any abans—, ... estic preparat...». Se sentia preparat!

Penso com n'és d'envejable aquest ànim, i que tant de bo tots poguéssim tenir-lo en el moment en el qual se'n anuncia que el nostre camí és a prop d'arribar a la frontera que ens obrirà les portes de la Veritat.

■ Oriol Camps

BARCELONA

Corrector de «Catalunya Cristiana»

Ha mort Lluís Romaní i Oliva

SANT PERE DE RIUDEBITLLES.— En la pau del Senyor i a l'edat de 74 anys, morí el dia 12 d'octubre en Lluís Romaní i Oliva, vidu d'Agustina Turullols, i pare de tres fills.

El senyor Romaní s'ha significat per una gran fe religiosa, un profund amor a Catalunya, així com la seva plena dedicació a la música.

Fou vice-president de l'associació, «Amics de Mozart», havia cantat a la «Capella de Música Polifònica» de Barcelona, i fundà i dirigia la «Coral Sant Pere de Riudebitlles», que enguany celebra els seus quinze anys d'existència.

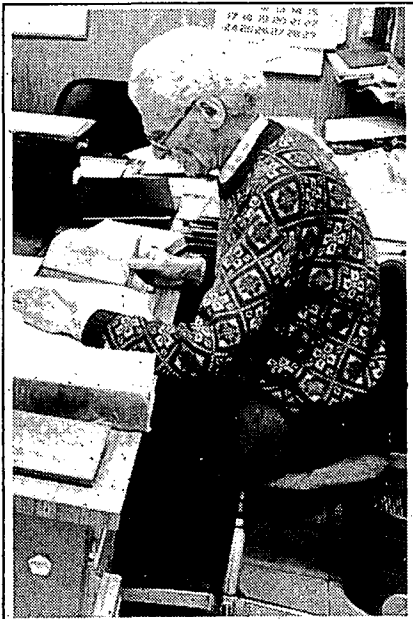
El senyor Romaní fou corrector d'estil de la llengua catalana, que dominava a la perfecció. En aquest afer ha treballat a *Catalunya Cristiana* des de l'inici de la seva fundació.

Tot i ser fill i veí de Barcelona, Lluís Romaní va morir a Sant Pere de Riudebitlles, on hi tenia una casa habitada pel seu fill Lluís i esposa, que l'han acompanyat fins a l'últim moment. Rebia el confort dels sagraments que foren, com ell mateix digué, «motiu de pau interior i d'un gran consol espiritual.»

La celebració de l'Eucaristia i acte d'enterrament foren presidits pel rector de la parròquia, Mn. Lluís Bonet, acompanyat del director de *Catalunya Cristiana*, Mn. Manuel Valls, i d'un grup més de preveres. El temple estava ple de gom a gom. La part musical anà a càrrec de la coral de Sant Pere, que ell dirigí fins que es posà malalt.

En la pròxima edició donarem una informació més àmplia del nostre amic i company de treball. Que al cel sia!

● C.C.

L'Obra Metodista a Catalunya

BARCELONA.— Amb motiu de complir-se els cinc quarts de segle que va començar la «missió» de l'Església metodista a Catalunya, l'església evangèlica de Barcelona-centre (c/ Tallers 26) n'inicià els actes commemoratius, el dissabte 8 d'octubre, amb la presentació del llibre *L'Obra Metodista a Catalunya i les Balears*, de l'historiadora Garma Capó i Fuster, i amb la inauguració d'una exposició sobre l'Obra Metodista i, com a Arxiu històric, la de tot un recull documental (imprès, manuscrit i gràfic), base per a futurs treballs d'estudi i investigació. L'acte, presidit pel pastor Enric Capó, comptà amb una dissertació del professor Jordi Ventura i amb la presència del delegat diocesà d'Ecumenisme de Barcelona, Mons. Jaume González-Agàpito, autor del pròleg del llibre presentat.

De fet, l'inici del metodisme a la primera

meitat del segle XVIII com un moviment de vivificació religiosa i espiritual al si de l'Església anglicana, i amb fortes preocupacions d'ordre social, és l'exponent de la sensibilitat de John Wesley, el seu fundador, pels més marginats de la societat i de la mateixa Església establerta. L'Obra al nostre país s'inicià amb el missioner W.H. Rule, que de Gibraltar estant aprofità l'obertura, després de la revolució del 1868, a l'actuació de les esglésies protestants.

La celebració d'aquests 125 anys de Testimoniatge Evangèlic ha culminat, per una banda, el dia 12 d'octubre, a Rubí, amb un culte unit de totes les comunitats de l'Església evangèlica a Catalunya, i amb el culte de clausura celebrat el diumenge 16 a cada comunitat.

● C.C.

«¿Què li passa?», a Ana Josefa («Alias Petra»)

BARCELONA.— Aquesta va ser l'exclamació de més d'un dels menuts que seguien la comèdia musical «Alias Petra» el dissabte 8 d'octubre a La Salle de Gràcia (Barcelona). Era ja l'onzena representació de l'espectacle amb text del salesià Antonio Gil, amb música del valencià Joan Peris Roig i coreografia de Maria Rochela i amb tot un estol d'alumnes i ex-alumnes del col·legi valencià Inmaculado Corazón de Maria com a actors; un musical que narra algunes situacions de la fundadora de les Mares de Desemparats i de Sant Josep de la Muntanya, beatificada a Roma diumenge proppassat. La seva forta càrrega de comunicació, gràcies a un llenguatge i una presentació ben d'ara, van fer exclamar davant el tomb que fa la protagonista de l'amor humà a l'amor ple i exclusiu a Déu: «¿Què li passa?»

La beata Petra de Sant Josep (Abdalajis, Màlaga 1845 - Barcelona 1916) va ser donada a conèixer també a Roma, dissabte passat, a les 6 de la tarda, amb la dotzena representació del musical. Era el preludi de la seva beatificació.

● C.C.

Se celebrarà la XXXI assemblea de la URC

BARCELONA.— La Conferència de Superiors i Superiores Majors dels Instituts de Vida Religiosa i Societats de Vida apostòlica amb seu a Catalunya, aplegada sota el nom d'Unió de Religiosos de Catalunya (URC), celebrarà el 27 d'octubre la seva XXXI Assemblea General, al Casal Borja, de Sant Cugat del Vallès. Aquesta reunió escau en ple cor de la dinàmica desenvolupada per fets tan importants per al futur de la vida consagrada, com són el Sinode Mundial de Bisbes reunit a Roma, la preparació del Concili Provincial Tarracòense, i la segona etapa en curs del Congrés de Vida Religiosa programat per la mateixa URC. Entre altres afers estatutaris, a aquesta assemblea escaurà l'elecció de la trentena de Superiors i Superiores majors que seran convocats a les reunions conciliars, i també la renovació de la presidència de la URC, fins ara em mans de la Gna. Núria Casas, primera Superiora major que ha exercit aquest càrrec en l'àmbit de l'Església catalana.

● C.C.

BALMESIANA

En inaugurar els seus cursos en l'Any Internacional de la Família us convida a la conferència que

MONS. CARLO CAFFARRA
President del Pontifici Institut Joan Pau II
«Matrimoni i Família» (Roma)

donarà sobre

**CLAUS DE LECTURA DE LA CARTA A LES FAMÍLIES
DEL SANT PARE JOAN PAU II**

que se celebrarà, si Déu vol, el proper dijous 27 d'octubre a dos quarts de vuit al saló d'actes de Balmesiana (c/Duran i Bas, 9)

Ordenacions a Montserrat

El proppassat 17 de setembre, a la basílica de Montserrat, el bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Enric Vives, va conferir el presbiterat a Josep M. Henríquez i Farreras, de Sitges; i a Xavier Poch i Farré, de Vilanova i la Geltrú; i el diaconat a Josep M. Falcó i Soler, també de Vilanova i la Geltrú, a Joan Vinyeta i Puntí, de Vic, a Joan Baptista Ferrer i Clausell, de Sant Andreu de Llavaneres, i a Ignasi M. Fossas i Collet, d'Aiguafreda; tots ells monjos de Montserrat.

La cerimònia fou seguida amb gran participació pels familiars i amics dels ordenats i pels nombrosíssims fidels assistents.

El P. Josep M. Henríquez va presidir per primera vegada la missa conventual l'endemà, dia 18; i el P. Xavier Poch ho va fer el diumenge següent, dia 25.

● C.C.

CONCILI AL DIA

«**T**ransformar la imatge de l'Església, no és solament pintar la seva façana sinó que vol dir canviar la forma que té de comunicar perquè pugui retrobar el seu lloc en la societat». Aquestes paraules de Salvador Cardús, professor de sociologia a la Universitat Autònoma de Barcelona i antic sots-director del diari *Avui*, resumeixen la seva opinió sobre la presència actual de l'Església als mitjans de comunicació, tema sobre el qual es va parlar dins del cicle de conferències prepara-

nicació». Cardús va posar com a exemple la mort a causa d'un accident de trànsit del cardenal, François Marty, antic arquebisbe de París, sobre la qual *Catalunya Cristiana* en va informar en el número 754: «¿Per què no ha arribat aquesta notícia als diaris? Perquè ningú no s'ha preocupat de comunicar la mort d'un dels homes més representatius del Concili Vaticà II».

L'antic sots-director del diari *Avui*, va enumerar alguns dels aspectes que ell creu que l'Església desaprofita per oferir

L'exemple de la Secretaria General de la Joventut que ha editat uns llibrets on explica el que és la Generalitat a partir d'uns textos fàcils i unes il·lustracions modernes, hauria de servir com a model a l'Església perquè «doni a conèixer aquelles informacions més elementals sobre la seva organització».

Importància de l'estètica

Salvador Cardús va lloar la qualitat dels instruments comunica-

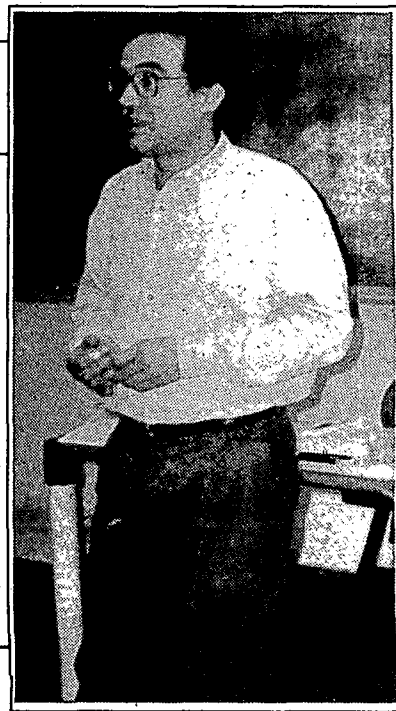
fossin humans. Segons el professor, «els mitjans de comunicació de masses han de tractar aquests temes de forma diferent que els que es declaren confessionalment per no transgredir la pluralitat objectiva». Cal aprendre a utilitzar els mitjans d'una forma moderna i per tant «s'ha de deixar el llenguatge trist, retòric i a la defensiva».

Els programes de la Cope

El sociòleg de la UAB també es

Salvador Cardús, professor de sociologia a la UAB

«Cal que l'Església canviï la seva imatge si vol tenir una major presència als mitjans de comunicació»

El professor de sociologia de la UAB va reivindicar una major presència de l'Església als mitjans de comunicació

tòries per al Concili Provincial de la Tarraconense que va organitzar el Centre d'Estudis Pastorals el curs passat i que pel seu interès oferim ara als nostres lectors.

L'expert en sociologia opinà que l'Església no es preocupa pas gaire per les qüestions d'imatge i a vegades «d'una forma desencertada», encara que hi ha excepcions com l'Opus que disposa de gabinets de premsa «molt ben informats que fan arribar aquelles notícies que els interessin als mitjans de comunicació que per bé o per mal, són les finestres al món que ens apropen a la realitat».

¿Què és notícia?

Els mitjans són els intermediaris per poder oferir una imatge pública. A partir d'aquesta realitat, Cardús es preguntà, ¿quina és la imatge que l'Església proporciona? La resposta és que a través dels mitjans, obtenim un coneixement mediatitzat de tot el que succeeix en el si de l'Església. «En el cinema es veuen algunes representacions del món eclesial, certes caricatures per la televisió i només surt alguna notícia quan succeeix alguna cosa extraordinària o sigui qualsevol aspecte negatiu».

El problema, segons l'expert en sociologia, sorgeix per una manca d'organització a l'Església que deixa «els temes de la mà de Déu, o sigui que els qui decideixen si un fet és notícia o no, sempre són els mitjans de comu-

una bona imatge a la societat: els cursets pre-matrimonials, «una ocasió excepcional per apropar-se a moltes persones que no practiquen, però les xerrades que s'imparteixen no connecten amb els promesos». Tanmateix els sermons tenen moltes limitacions comunicatives ja que són «massa retòrics, exigeixen solidaritats difícils d'assolir i això provoca que la gent es deslligui fàcilment dels seus continguts». Cardús es va referir als sermons de l'Església anglicana on s'expliquen anècdotes i bromes amb una certa ironia que és «el grau d'humor que manca als nostres preveres».

La imatge interna de l'Església

El problema no és solament el coneixement extern que es té sobre el cristianisme, sinó que els mateixos feligresos, en la majoria dels casos, necessitarien un reciclatge. Segons una enquesta feta a gent que afirma creure en Déu, només un 60 per cent reconeix l'existència de l'ànima, un 50% del pecat, un 48% del cel, un 42% la vida després de la mort i un 28% el dimoni. Front a aquests resultats, Cardús manifestà la seva sorpresa que confirma que el nivell de coneixements religiosos entre els cristians és molt baix. «Si féssim una enquesta sobre coneixements bàsics a la sortida de l'Església, hi hauria gent que no sabria el que és l'Advent o quina diferència hi ha entre un bisbat i una diòcesi».

tius dels quals disposa l'Església com són el *Full Dominical* o *Catalunya Cristiana*, encara que «hauríem de veure quants catòlics els llegeixen ja que ofereixen un discurs especialitzat i minoritari». El sociòleg català que es va mostrar crític i contundent, «no callaré pas de dir el que penso», es va referir a la necessitat de retrobar una imatge que capti l'atenció. «El *Full Diocesà* té una estètica que no ha canviat gaire des de fa 50 anys, i aquest és un element que cal considerar si es vol comunicar bé, d'altra forma, les persones no se sentiran motivades a agafar-lo».

A partir d'aquesta reflexió sobre «les dificultats comunicatives que té l'Església», el sociòleg de la UAB creu que s'ha d'actuar «d'una forma transparent, sense secretismes i fent arribar bons articles sobre temes d'actualitat als mitjans de comunicació». Per això cal que els diferents bisbats tinguin oficines de premsa professionalitzades que «ara comencen a funcionar però encara són un aparell molt petit per a una institució de les dimensions de l'Església».

Cardús discrepà d'una notícia publicada en el número de *Catalunya Cristiana* sobre la visita del Sant Pare a la Sala de Premsa del Vaticà, on el Pontífex recordà als periodistes que no jutgessin els esdeveniments religiosos com si

va referir a l'atac continuat que realitza la Cope vers Catalunya. Per ell, el problema és si «la Conferència Episcopal Espanyola ha de seguir essent accionista si no pot controlar el contingut de les emissions i aquestes continuen en la mateixa línia crítica i desestabilitzadora». La millor solució és la utilització que fan els bisbes bascs de la Cope. «Allà es desconnecta de la programació espanyola, en canvi aquí no sé perquè s'han d'inventar altres emissores quan amb una mica de coratge, es podria haver fet d'aquesta forma».

L'especialista en sociologia, va expressar el seu desig que el Concili Provincial de la Tarraconense faci una revisió a fons sobre la imatge que ofereix l'Església als mitjans de comunicació. Sobre l'etapa diocesana de reflexió, va reivindicar l'opinió dels laics que actualment «no és gaire destacada ja que en els documents de treball només podem assenyalar si estem molt, poc o gens d'acord. Crec que no és suficient perquè som adults i tenim coses importants a dir». Malgrat les seves discrepàncies, Cardús va dir que en cap moment se sent pessimista pel que fa a la celebració del Concili ja que «si la porta està oberta, alguna cosa succeirà».

• **XXXI ASSEMBLEA DE LA U.R.C.** - Conferència de Superiors i Superiores Majors dels Instituts de Vida Religiosa i Societats de Vida Apostòlica amb seu a Catalunya, **dijous 27**, de 9.45 a 18h, al Casal Borja, de Sant Cugat del Vallès.

BARCELONA

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIÀ

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax. 415 14 49

• **CULTE EUCARÍSTIC.** - Adoració eucarística diària, a la Parròquia de Sant Jaume (c/ Ferran 28, 08002 Barcelona), de 9.30 a 13h i de 18 a 20h; el diumenge i dies festius, a les 19h, durant el rés del rosari. Cada **dilluns** no-festiu, a la Parròquia dels Sants Gervasi i Protasi (Pl. Bonanova 12, 08022 Barcelona); a les 17h, exposició del Santíssim i confessions, i a les 18h, celebració de l'Eucaristia. Cada **divendres**, a la Parròquia de la Mare de Déu de Betlem (la Rambla 107, 08002 Barcelona); a les 20h, celebració de l'Eucaristia, seguida (fins a les 22.30h) d'exposició del Santíssim.

• **UNIÓN EUCARÍSTICA REPARADORA.** - Inici de curs, **diumenge 23**, a les 17h, a la Parròquia de la Sagrada Família (c/ Provença 450, 08025 Barcelona); a les 19h, celebració de l'eucaristia. Mes informació: tel. 213-01-82.

• **«ORATORIUM.»** - Escola i aula de cant gregorià (Pl. Sant Felip Neri 5, 08002 Barcelona); cada dimarts, de 19.30 a 20.30h, assaig; celebracions en diumenges i festes, a les 10.30h; **dimecres 26**, a les 19.30h, missa en el 48è aniversari de la mort de l'abat Sunyol. Més informació: tel.

317-31-16, 310-34-84 i 201-20-43.

• **SOBRE LA CARTA DEL PAPA A LES FAMÍLIES.** - Conferència de Mons. Carlo Caffarra, president del Pontifici Institut «Matrimoni i Família», **dijous 27**, a les 19.30h, a Balmesiana (c/ Duran i Bas 9, 08002 Barcelona).

• **ESCOLA ACTIVA DE PARES DEL CLOT.** - Reunions quinzenals de grups de sis matrimonis, en divendres, de 22 a 24h, a partir del 17 de novembre, a iniciativa de la Comunitat cristiana de Sant Pere Claver (c/ València 680, 08027 Barcelona; tel. 351-60-11). Sessió informativa: **dijous 27**, a les 22h.

• **AMICS DELS CLÀSSICS.** - Concert de Montserrat Badal, flauta, i Ester Estrada, arpa, **divendres 28**, a les 19.30h, al local social (c/ Ausiàs March 26, 8è, 08010 Barcelona), amb obres de Dowland, Bach, Krümpoltz, Donizetti, Faure, Zabel, Debussy i Saint-Saëns. Més informació: tel. 315-03-99.

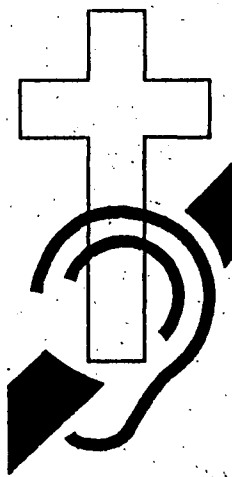
• **CONGRÉS DE VIDA RELIGIOSA CATALUNYA.** - Segona etapa: trobada de treball sobre identitat, del **divendres 28** (20h) al **diumenge 30** (16h), al Casal Borja, de Sant Cugat del Vallès (c/ Llaseres 30). Més informació: a la secretaria del Congrés, tel. 490-81-46.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA (Fund. Ll. Espinal).** - Seminari sobre reforma del mercat del treball, en dijous, a partir del **3 de novembre**, de 19.30 a 21.30h, a la Casa Elizalde (c/ València 302, 08009 Barcelona). Més informació: tel. 317-23-38.

• **RECÉS DE CAP DE SETMANA PER A MATRIMONIS.** - Organitzat per l'Obra d'Exercicis Parroquials, del **divendres 4** (20h) al **diumenge 6** (19h), a la casa d'exercicis Sant Ignasi, de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32, 08017 Barcelona), dirigit pel P. José Solé-Assens, s.i. Inscrip-

cions: c/ Duran i Bas 9, 08002 Barcelona; tel. 301-16-26.

• **25è ANIVERSARI DE LES TROBADES D'ANIMADORS DE CANT A MONTSERRAT.** - Se celebrarà en la trobada general de tardor, els dies **5 i 6 de novembre**, que es clourà amb l'ofrena d'una creu per a la capella del Santíssim. Per a informació: l'equip organitzador (tel. 859-19-34, de Torelló); per a aportacions: La Caixa, 2100-0146-62-0200224772.

• **PASTORAL PER A SÓRDS.** - A la Parròquia de Santa Teresa del Nen Jesús (Via Augusta 68, 08006 Barcelona): el dissabte, a les 17h, confessions; a les 17.30h, missa amb signes, i de 18.15 a 19h, trobada de formació cristiana; el tercer dissabte de mes, d'11 a 13h, grup de joves. - A la Parròquia de l'Esperit Sant (Trav. de Gràcia 403, 08025 Barcelona): el dissabte, a les 10h, catequesi-Esplai per a nois i noies. Informació i altres atencions pastorals: Mn. Xavier Pagès, tel. y fax 347-45-39 (al vespre) o Vicenç Garcia, tel. 439-35-20 (feiners, tarda-vespre).

• **RECURSOS HUMANS I CRISTIANS DE BARCELONA.** - Llibret a punt de sortir, a iniciativa de l'associació Conesti (conèixer i estimar), amb un bon recull de dades de llocs i serveis d'utilitat (oferta i demanda de voluntariat, etc.), junt amb els que ofereix l'associació esmentada. Es pot

demanar a: c/ Floridablanca 95, 6è 3a, 08015 Barcelona; tel. 423-50-81.

LLEIDA

• **ELS UNIVERSITARIS I EL CONCILI.** - Conferència-sopar amb el bisbe de Solsona, Dr. Antoni Deig,

dimecres 26, a les 21h, al Col·legi Menor Sant Antoni de Pàdua, de Lleida.

• **CONVIVÈNCIA PER A NUVIS.** - Organitzada pel Secretariat de Pastoral Familiar, **dissabte 5** (de 17 a 20h) i **diumenge 6** (de 10 a 17h), a les Borges Blanques (tel. 14-22-92).

FINESTRAL DE LA CARITAT

Un deure de tots

«La cooperació al desenvolupament de tot l'home i de cada home és un deure de tots per i amb tots i, alhora, ha de ser comú a les quatre parts del món, o als diversos "mons", com se sol dir actualment. Per contra, si s'intenta realitzar-lo en una sola part, o en un sol món, es fa en detriment dels altres». (*Sollicitudo Rei Socialis*. Núm. 32)

305.— Matrimoni amb dos fills. L'espòs fa feines de neteja. Els seus ingressos són insuficients. Per a despeses d'alimentació necessiten 45.000 ptes.

306.— Mare malalta amb un fill disminuït. Cobren una ajuda familiar. Per poder cobrir el recent augment del lloguer els manquen 41.000 ptes.

307.— Senyora gran, separada. Viu sola i no té cap ingrés. Està pendent de cobrar una pensió. Per a despeses d'alimentació i habitatge sol·licita 60.000 ptes.

308.— Vidua amb tres fills. Té demanada la pensió de viudat. Per pagar el lloguer del pis i despeses d'alimentació necessita 106.000 ptes.

309.— Matrimoni amb fills. No tenen treball. Només ingresen la pensió de jubilació de l'àvia. Per a despeses bàsiques els calen 41.000 ptes.

310.— Mare sola amb un fill de dos anys. Per poder treballar necessita portar el nen a la guarderia. L'import de dos mesos és de 70.000 ptes.

311.— Senyor sol. Li falten dos

mesos per poder demanar un subsidi d'atur per a majors de 52 anys. No té ingressos. Per cobrir deutes de la pensió on viu, 56.000 ptes.

312.— Matrimoni jove. Viuen amb la família de l'esposa. Per pagar l'entrada d'un pis de lloguer assequible per independitzar-se els manquen 70.000 ptes.

313.— Esposa separada amb un fill. Cobra una ajuda familiar. Té un deute de lloguer, aigua, llum i gas. Són 105.007 ptes.

314.— Matrimoni amb tres fills. Viuen acollits per una família des que els van desnonar per deutes de lloguer. Esperen cobrar una ajuda familiar. Per a aliments i despeses escolars necessiten 90.000 ptes.

315.— Matrimoni amb cinc fills. Quatre d'ells van a una escola pública; la més gran assisteix a un centre de formació professional. Per a despeses de llibres i material escolar, demanen 70.400 ptes.

316.— Parella jove amb un fill. Cobren una ajuda familiar. Per fer front a despeses bàsiques d'alimentació i de l'habitatge els falten 60.000 ptes.

317.— Esposa separada amb cinc fills. Està pendent de cobrar el subsidi d'atur. No rep cap ajuda del seu ex-marit. Per a lloguers i rebuts de subministraments, 100.000 ptes.

318.— Matrimoni gran amb dos néts. Només ingresen la modesta pensió de l'avi. Els nens van a una escola especial i tenen una beca per al transport escolar. Per pagar la matrícula de l'escola els manquen 30.800 ptes.

319.— Esposa abandonada amb un fill petit. Realitza feines domèstiques. Per pagar els llibres i el material escolar del nen sol·licita 20.000 ptes.

320.— Mare separada amb un fill. Li han reduït la jornada laboral i els seus ingressos han disminuït. Per fer front a un deute de lloguers acumulats necessita 84.000 ptes.

Nota: Tots els donatius envieu-los a: Caritas diocesana - Plaça Nova, 1 - 08002 Barcelona - Tel. 301 35 50.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI;

GUSTAVO PÉREZ
BARQUIRIMETO
1011 A- CARACAS
VENEZUELA.....24.804 Ptes.

P JOAN M. VILA CANAL
PADRES CARMELITAS
ED. ARAGUA
VENEZUELA.....24.804 Ptes.

M. ÀNGELS MASSIP
SANT THOMAS CONVENT. STELLA MARIS
600004 MYLAPORE MADRAS
ÍNDIA.....35.724 Ptes.

ADELA BLANES
R. DEL SAGRAT COR
EL BAYADEYA. MELLAWI
EGIPTE.....24.804 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció.....Tel.....
Població.....D.P.....Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

☐ taló que adjunto

☐ gir postal

☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:

Domiciliació: Banc / Caixa.....

Sucursal n°.....

Nº. compte corrent.....

Població.....

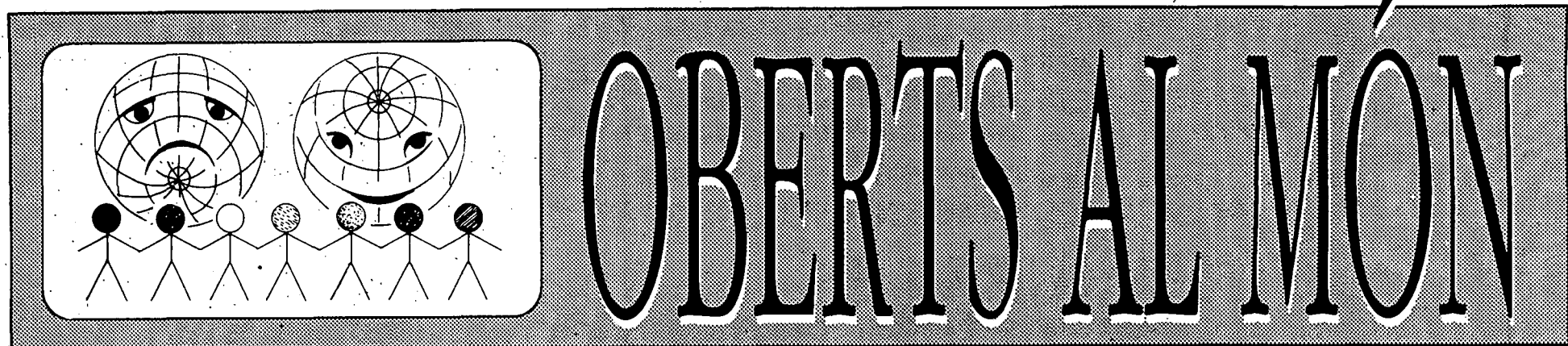
Província.....

Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població.....Data.....

Signatura.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88

Els missioners no demanen ser admirats sinó ajudats per tothom

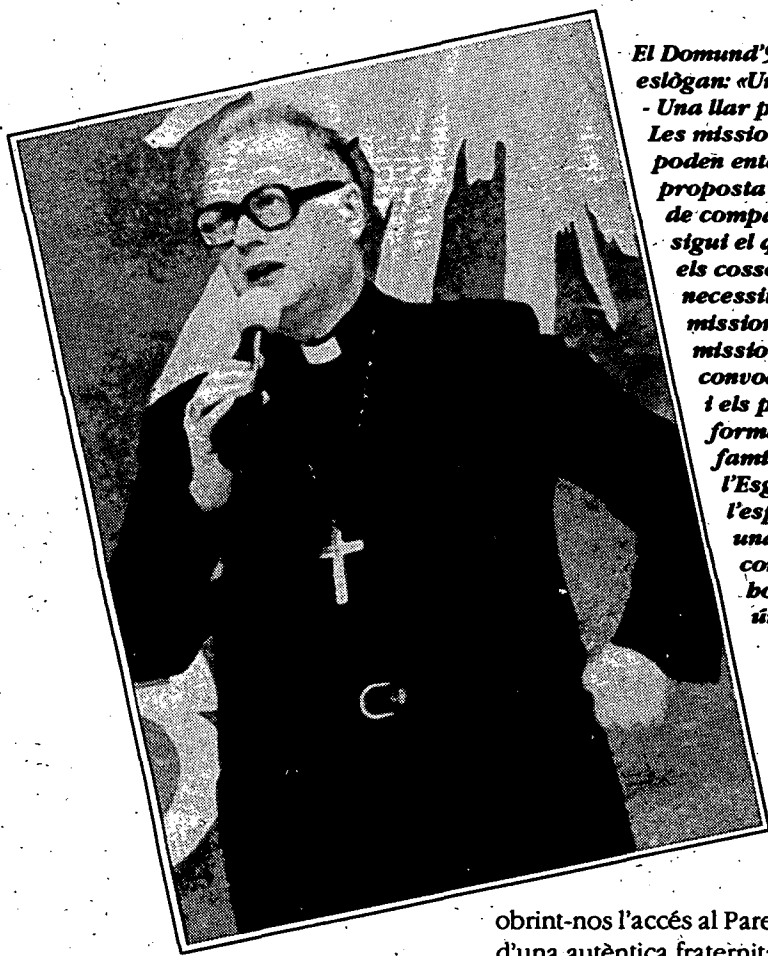
C.C. reproduceix en aquest número part de l'entrevista a Mons. Josep Capmany publicada per la revista missional *Il·luminare* amb motiu del Domund'94.

—Se celebra el Domund'94 quan encara està viva la memòria dels missioners i missioneres de Rwanda. Ambient, per això, ben preparat per celebrar el Domund...

—N'hi ha prou de tenir un petit sentit d'humanitat per a reconèixer la generositat i la valentia d'aquells missioners que han estat al costat del poble que patia agressions físiques i espirituals. No han tornat fins que no podien fer-hi res. Alguns, fins i tot, es van quedar. Els qui van tornar es preparen per anar-hi quan sigui possible. Hi ha hagut missioners que van morir en la seva obstinació d'acompanyar el poble en el dolor: per exemple, el nostre pare Joaquim Vallmajó, dels Missioners de l'Àfrica, que va voler quedar-s'hi. De la gent a Espanya que ha conegut els fets, uns han descobert la grandesa de la vida missionera, altres han pensat sobre els valors superiors de l'afer de l'Església enmig d'un món pobre.

—Rwanda, sí; però ¿no hi ha molts altres llocs dels quals no se'n parla?

—Això de Rwanda ha de ser una ocasió per estendre la mirada arreu del món i especialment els pobles pobres o, com actualment es diu amb esperança, que són en vies de desenvolupament. L'obra missionera de l'Església s'estén arreu del món: les zones pobres d'Amèrica, l'Àfrica, Àsia, Oceània i també aquests pobles dels Balcans a Europa sotmesos en una guerra inútil. Des de l'amor de Jesús el missioner atén sincer-

El Domund'94 diu en el seu eslògan: «Un pa compartit - Una llar per a tothom». Les missions sols es poden entendre com una proposta compromesa de compartir el pa, bé sigui el que necessiten els cossos o el que necessita el cor. Els missioners i missioneres convoquen els homes i els pobles per a formar una única família en la llar de l'Església, amb l'esperança de què una fe comuna condueixi els homes a una llar única.

rament la recomanació de san Agustí: «Estén la teva caritat arreu del món si vols estimar Jesús». Hem d'ampliar la mirada de l'obra missionera fins arribar arreu del món.

—Missioner significa «enviat», però ¿qui envia els missioners als pobles de la terra?

—Per una banda els envia el seu propi cor, on la gràcia de Déu els suggereix el delicat servei de continuar l'obra de Jesús que va passar pel món fent el bé i

obrint-nos l'accés al Pare del cel i el camí d'una autèntica fraternitat. Ser missioner és una gràcia especial de Déu. Per altra banda, el Senyor viu en l'Església i a través de la qual envia visiblement els missioners; actualment és costum que les comunitats de creients, quan hi ha sorgit un missioner, es reuneixen per celebrar la seva anada cap el país on servirà. Ser missioner és exercir un servei des de la comunitat de fe i en el seu nom. En definitiva és Jesús en una doble acció coordinada—la invisible al cor, la visible mitjançant l'Església—qui envia a cada missioner.

—En el Domund es parla també de propagar la fe i de plantar l'Església. ¿Què significa?

—El concepte de propagació de la fe és profund. La fe és una vida. Propagar, segons la seva etimologia, és estendre la vida, engendrar. La fe en Crist ens fa fills de Déu, segons diu san Joan. Nosaltres desitgem aquest bé arreu del món. Volem comunicar la fe, propagar-la. En el Domund la Mare Església que ens ha engendrat, ens ensenya a respondre al compromís de procurar que aquesta vida que rebem, s'estengui a tots els homes i les dones del món.

Per això l'activitat missionera, que té moltes expressions derivades de la fe, sobretot ha de tendir a suscitar aquesta fe. El Papa ens adverteix pel que fa a això: «No es pot donar una imatge reductiva de l'activitat missionera, com si fos principalment ajuda als pobres, contribució a l'alliberació dels oprimits, promoció del desenvolupament, defensa dels drets humans. L'Església missionera està compromesa també en aquests fronts, però la seva principal missió és una altra: els pobres tenen fam de Déu, i no sols de pa i de llibertat: l'activitat missionera sobretot ha de testimoniar i anunciar la salvació en Crist, fundant les Esglésies locals que són després instrument d'alliberació en tots els sentits» (R.M. 83). L'Església ha de ser plantejada arreu del món no per prestigi dels creients, sinó per a un servei més ampli a tota la humanitat.

—En el Domund l'Església demana als seus fills i a tots els homes de bona voluntat ajuda per a desenvolupar la missió universal. ¿Per què?

—L'Església, com a bona mare, atén singularment els fills més dèbils. Per una banda, aquests són els més pobres, considerant la indigència humana segons la vocació de l'home a desenvolupar-se en aquest món i aconseguir la vida eterna. Per altra banda, són pobres les comunitats eclesials que es troben en els seus començaments o troben especials dificultats en el seu camí. I són molt pobres els qui encara ignoren la seva condició de fills de Déu, a qui cal anunciar-ho.

Escoltem el cor perquè desenvolupi el potencial de generositat que Déu li ha donat, amb la finalitat de col·laborar perquè hi hagi al món «un pa compartit i una llar per tothom». Un pa de mil sabors, com l'home ho necessita, i una llar àmplia, on anem trobant-nos amb Jesús, el germà gran de la gran família dels fills de Déu.

Obres Missionals Pontifícies Ajudes en dòlars enviades a Rwanda

Anys	1990	1991	1992	1993	1994	Totals
Propagació Fe-Domund	1.522.300	1.894.700	1.744.700	1.753.400	1.785.000	8.700.100
Sant Pere apòstol-clergat nadiu	886.020	842.150	217.000	178.000	197.000	2.320.170
Infància missionera	166.500	176.000	165.000	190.000	232.500	930.000
Total any	2.574.820	2.912.850	2.126.700	2.121.400	2.214.500	11.950.270
Equivalència en pessetes	334.726.600	378.670.500	276.471.000	275.782.000	287.885.000	1.553.535.100

El rector Gassiot reclama un repartiment equitatiu dels ajuts a la recerca, en la inauguració del curs acadèmic 94-95

El president del Parlament de Catalunya, Joaquim Xicoy, va presidir, a l'Auditori Narcís Jubany de Blanquerna, l'acte inaugural del curs acadèmic 94-95 de la Universitat Ramon Llull. Prèviament, es va celebrar una eucaristia al Monestir de Santa Maria de Valldonzella, presidida per monsenyor Ricard Maria Carles, arquebisbe de Barcelona.

L'acte va iniciar-se, com és habitual, amb la lectura de la memòria del curs 1993-94. Tot seguit, el doctor Eusebi Colomer va pronunciar la lliçó inaugural, amb el títol «Actualitat de Ramon Llull», que va incidir en la vigència del pensament lul·lià. El doctor Colomer, en la seva intervenció, va expressar el desig que la URL sigui sempre fidel al mestratge d'aquell del qual porta el nom. Va demanar que la seva inspiració cristiana neixi d'una Fe madura i convençuda i per això oberta a tots els vents del món; que es proposi com a fita la formació de l'home i la promoció de tot el que és autènticament humà; que sàpiga conjuminar la universalitat del saber amb la fidelitat al país i a la seva cultura mil·lenària, i que uns i altres aprenguem a dosificar sàviament en el nostre capteniment el seny i la folia, la «ciència» i l'«amància».

Pel seu cantó, el rector de la Universitat, doctor Miquel Gassiot, va destacar que la URL, amb 7.500 alumnes i 300 professors deixa de ser una universitat petita per entrar en la dimensió òptima de les universitats europees, que se situa al voltant dels 10.000 alumnes.

El rector va afirmar també que la URL considera la recerca com una tasca indispensable i que ha de tenir dret a ajudes de recerca en grau d'igualtat pel que fa a la resta d'universitats del nostre país i també de l'Estat espanyol. «De no ser

Més de 7.500 alumnes estudien enguany a la Universitat Ramon Llull

així —va afegir— qualsevol comparació de qualitat entre Universitats de titularitat pública i privada quedaria immediatament invalidada».

Fent referència a un dels més grans mestres del pensament contemporani com és José Ortega i

La URL és una universitat privada creada l'1 de març de 1990 i reconeguda per la llei 12/1991 del Parlament de Catalunya de 10 de maig (DOGC 22/5/91, BOE 6/6/91), que l'aprova per unanimitat. La Universitat Ramon Llull integra federativament centres d'ensenyament superior amb una llarga tradició a Catalunya: Centre d'Ensenyament Tècnic Superior Institut Químic de Sarrià, Facultat d'Economia IQS, Escola Universitària de Mestres Blanquerna, Facultat de Psicologia i Pedagogia Blanquerna, Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna, Escola d'Infermeria i Fisioteràpia Blanquerna, Escola Universitària d'Engi-

El doctor Eusebi Colomer defensa la vigència del pensament lul·lià

Moment de la lliçó inaugural a càrrec del Dr. Eusebi Colomer

Gasset, va insistir en la necessitat del treball personal, íntim... per elaborar amb honestetat el propi criteri, a la llum dels grans referents o escala de valors que la individual opció de vida ha fet fonamentals per a la pròpia identitat personal. Va tancar l'acte el president del Parlament de Catalunya.

neria Tècnica de Telecomunicació La Salle, Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Electrònica i Informàtica La Salle, Facultat de Filosofia, Facultat de Dret ESADE, Institut Universitari Observatori de l'Ebre i Escola Superior de Disseny (Centre associat).

Com a novetat més remarcable cal destacar que aquest curs que ara inicia s'impartirà la llicenciatura de dret a la Facultat de Dret SADE i les llicenciatures de periodisme, comunicació audio-visual i publicitat a la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna.

Cal remarcar la posada en marxa de l'anomenat «Campus Virtual», amb el finançament de la Cambra de Comerç de Barcelona, xarxa informàtica que interconnecta tots els centres de la URL i és operativa des del propassat mes de setembre.

En el curs actual hi ha matriculats 6.480 alumnes de primer i segon cicle que sumats als de tercer cicle fan més de 7.500 estudiants que cursaran estudis en centres de la URL.

Vull explicar històries de famílies de casa nostra, ben normals, ben senzilles... Vull destapar alguns dels heroïsmes que hi ha al darrera de les portes tancades dels pisos de la ciutat, o darrera les portalades obertes d'algunes cases dels pobles. Tot això, que escric és veritat. He canviat els noms i el paisatge, però és real el personatge, i la història narrada també. Però no vull que els protagonistes es reconguin, vull que pensin que no hi ha res d'extraordinari en la seva vida, que pensin que només fan el que cal fer, que continuïn essent normals, petits, tendres...

Molts dels protagonistes són persones grans, que sense pretendre-ho i sense saber-ho s'han convertit en pals de paller de casa seva. Hi ha també a les històries noies joves amb fills, solteres o separades que han tirat endavant gràcies a l'ajuda de la família. A totes les històries hi ha amors i desamors, però, per sobre de tot hi ha algú que ha gastat la seva vida en bé dels seus... i dels altres

Històries de famílies de casa nostra (1)

A casa li diem la tieta Eulàlia. És una velleïta encisadora, besàvia de quatre criatures, que si s'escàu encara es fuma una cigarreta el dia que se celebra algun esdeveniment familiar i que encara balla amb gràcia si algú la treu a ballar malgrat els seus 84 anys. Cada quinze dies es fa arreglar els cabells al casal dels avis, que li fan a bon preu, però torna ràpidament cap a casa perquè els seus la necessiten.

Fa patxoca de veure les fotografies del seu casament. Tots a Montserrat, amb bons vestits i amb barrets adients. Era el temps en què les coses anaven bé. La fàbrica d'accessoris tèxtils rutllava com una seda. Va tenir un fill. Vivien en una torre als afores de la ciutat. Sopars amb els amics, anades a Barcelona al teatre, vida social al casino. Mor el marit; el fill continua amb el negoci; es casa. Arriben els néts, dos nois i una noia. Deixen la torre i es traslladen a una casa de dos pisos. La tieta Eulàlia viu al de dalt i el fill i la seva família al primer.

El tèxtil comença a anar cada cop pitjor. El caràcter del fill no és com el del pare. No preveu els esdeveniments. La fàbrica plega. Les caixes s'ho queden tot. Ell no ha cotitzat mai a la seguretat social. No calia, per això eren els amos. Fa de viatjant. Els néts estudien i treballen. Els anys passen. Proven algun negoci, però tots fracassen. Ni el fill ni la jove tindran cap pensió digna quan siguin vells. Els dos néts es casen. La néta malviu, sense casar-se, amb un noi una mica baliga-balaga, sense ofici ni benefici, de qui té tres fills.

La tieta Eulàlia va cedir el seu pis a un dels néts quan es va casar. I ella va anar a viure amb el fill i la jove. Si la néta necessita deixar la seva quitxalla, ella en té cura tot i el disgust que li va donar quan se'n va anar a viure —de qualsevol manera— com diu ella— amb un home separat. Un cop a la setmana, si no fa molt mal temps, se'n va a passar la tarda a casa una parenta vídua, que viu sola, per fer-li companyia.

Aquests últims anys les coses van cada vegada pitjor. Ella rep una petita pensió, la mínima. Espera amb candeletes poder cobrar-la per donar-la gairebé tota als fills, que ja hi contenen per acabar de passar el mes. Es queda els quatre rals necessaris per anar un cop cada quinze dies a la perruquera del casal dels avis. Perquè té encara la mateixa dignitat i distinció que s'endevina en el retrat del seu casament. I s'ha anat desprenent de tot sense donar-li importància, amb ganes de ser útil. No entenc pas aquestes dones que es passen el dia al casal dels avis, diu ella. Deuen viure soles, perquè jo, a casa, sempre tinc una cosa o altra per fer.

■ Teresa Serrabardina

MARGARITA COMELLAS
CENTRAL DEL AUDIOFONO

MARGARITA COMELLAS
Rosselló nº 51, entresol 4º
T. 419 41 78
Metro línia V
08029 Barcelona

AUDIÒFONS I OÏDA

Problemes amb el vostre antic audiófon?

Us molesten els sorolls?

Té més de 5 anys el vostre audiófon?

Decidiu-vos per un de nou!

Consulteu-nos!! ara ja no és car i 5 anys són un abisme en el camp de l'eleftrònica.

No ho dubteu més. Màxima garantia.

Us volem ajudar

Telf. 419 41 78

Víctimes de la recessió al país de les riqueses

Els «sense sostre» són cada cop més nombrosos al Japó

Víctimes de la recessió, els sense-sostre es multipliquen a les grans ciutats japoneses, on molts d'ells cerquen refugi en les grans caixes de cartró instal·lades en els passos subterranis, a pocs metres dels gratacels i les riqueses.

«Visc allí des de fa mesos. Visc de l'ajut social promogut per l'alcaldia i de les restes que trobo als cubells dels restaurants», diu Akira Nemoto, de 55 anys, que ha instal·lat la seva casa de cartró en una galeria subterrània del barri comercial de Shinjuku.

Aquestes caixes s'alineen les unes al costat de les altres en moltes desenes de metres. Són simples paravents de cartró pels més necessitats o fins i tot veritables habitacions amb sostre i porta pels més «rics». La presència de l'ocupant s'assenyala amb les sabates, que com arreu del Japó es deixen davant la porta o a l'entrada.

«Nosaltres som molts aquí, però desenes de milers de persones passen per aquí sense veure'ns. Ningú no posa atenció en nosaltres. És com si no existíssim», afegeix Nemoto, amb la cara bruta i els cabells embullats.

Molts dels que no tenen casa fixa són antics temporers del sector de la construcció. No troben feina, no tenen dines i esdevenen vagabunds en un país on no hi ha renda mínima.

Proporcionalment menys nombrosos que a Nova York o

a Londres, els sense-sostre japonesos són, tanmateix, omnipresents quan fa bon temps, pels parcs. Ho aprofiten per rentar la roba i fer-la assecar.

Un parc a prop de l'estació d'Ueno al nord-est de Tòquio ha esdevingut durant l'any una mena de terreny de camping on els sense-sostre han instal·lat les seves veles de plàstic entre els arbres.

No existeix cap xifra oficial però, segons les estimacions més recents, són diversos milers a Tòquio, i també a Yokohama i Osaka, les altres grans ciutats de la segona potència econòmica mundial.

En la seva majoria tenen entre 50 i 70 anys. Els més vells són els primers en patir els efectes de la crisi ja que quan el capatàs passa cada matí a buscar els seus jornalers, prefereix els joves perquè treballen més dur.

Només a Shinjuku hi ha entre 600 i 1.000 sense-sostre, segons l'alcaldia. En aquest barri de magatzems de luxe, de bars i de restaurants on els empresaris es diverteixen fins tard, el contrast entre pobresa i riquesa és més evident que en altres llocs.

La policia passa regularment per retirar les cases de cartró. Però l'endemà són reconstruïdes.

«Els sense-sostre han esdevingut un gran problema social. Nosaltres servim cada dia bols de sopa instantània i biscoits secs a 160 o 170 persones», explica Fumio Kamchiku, un dels

L'ajuntament de Tòquio obrirà aquest hivern uns locals per acollir els pobres que ban de romandre al carrer durant la nit

responsables de l'oficina d'ajut social de l'alcaldia del districte de Shinjuku.

«Quan arriba el fred, a vegades moren durant la nit. No sé quants exactament ja que és un altre servei de l'alcaldia que se n'ocupa. ¿Potser uns quinze

durant l'any a Tòquio?», afegeix.

Per primera vegada la municipalitat de Tòquio va decidir obrir aquest hivern allotjaments provisionals. Hi podran passar-hi la nit i rentar-se.

El passat juliol, un centenar

de sense-sostre de Shinjuku es manifestaren pel carrer exigint el dret al treball en un país on oficialment l'atur ateny oficialment un 3 per cent de la població activa. La xifra real, tanmateix, és notòriament superior. (AFP)

Convocat per Intermón

Premi d'investigació escolar sobre refugiats

L'organització d'ajut al Tercer Món «Intermón» ha convocat un premi al qual podran presentar-s'hi alumnes de BUP, Formació Professional i ESO (Educació Secundària Obligatoria), amb treballs que facin referència a la població refugiada en el món.

El premi consistirà en un viatge a Guatemala, de dues setmanes de durada per a tots els autors del treball guanyador i un professor del centre escolar on estudien, per conèixer de prop i aprofundir en la realitat del Tercer Món i fomentar la solidaritat i la tolerància.

El termini d'admissió de treballs per aquesta tercera edició del premi acabarà el mes de desembre, i el guanyador serà designat per un jurat integrat per personalitats del món de l'educació i experts en cooperació amb el Tercer Món. En la passada edició es presentaren més de 400 treballs, i el premi, consistent en un viatge a Bolívia, fou per un grup d'alumnes de l'Institut de Batxillerat Narcís Oller, de Valls.

D.H.

Segons el director de la FAO

800 milions de persones estan subalimentades

Al voltant de 800 milions de persones en el món estan subalimentades, segons declaracions de Jacques Diouf, director general de l'organisme de les Nacions Unides per a l'alimentació i l'agricultura (FAO).

Jacques Diouf, que s'adreçava a una reunió de ministres del Moviment dels no-alineats, llança una advertència sobre els efectes desestabilitzadors de la fam en el món.

«La manca d'aliment és sovint la primera causa de revoltes polítiques i socials», i la gent víctima no se sent pas compromesa per la democràcia, els drets de l'home o la protecció de l'entorn, digué Diouf.

El nombre de persones subalimentades arriba al 20% de la població total dels països en vies de desenvolupament i el 37% de la població de l'Àfrica sud-sahariana, afegí.

192 milions de persones subalimentades són infants de menys de cinc anys, segons Diouf, que també anuncià que el propòsit de reunió d'una cimera mundial de l'alimentació durant el primer trimestre del 1996, per tal de provocar una presa de consciència política al més alt nivell. (AFP)

Miguel Induráin és, sens dubte, el ciclista més important dels darrers anys. Els seus repetits èxits al Giro d'Itàlia i, sobretot, a la prova reina del calendari ciclista, el Tour de França, el situen a la llista dels grans campions del ciclisme mundial. Enguany va aconseguir, a més a més, un nou rècord mundial al velòdrom de Bordeus: 53.040 quilòmetres en una hora.

El navarrès destaca pels seus dots de campió, per les seves condicions innates en aquest dur esport, però també

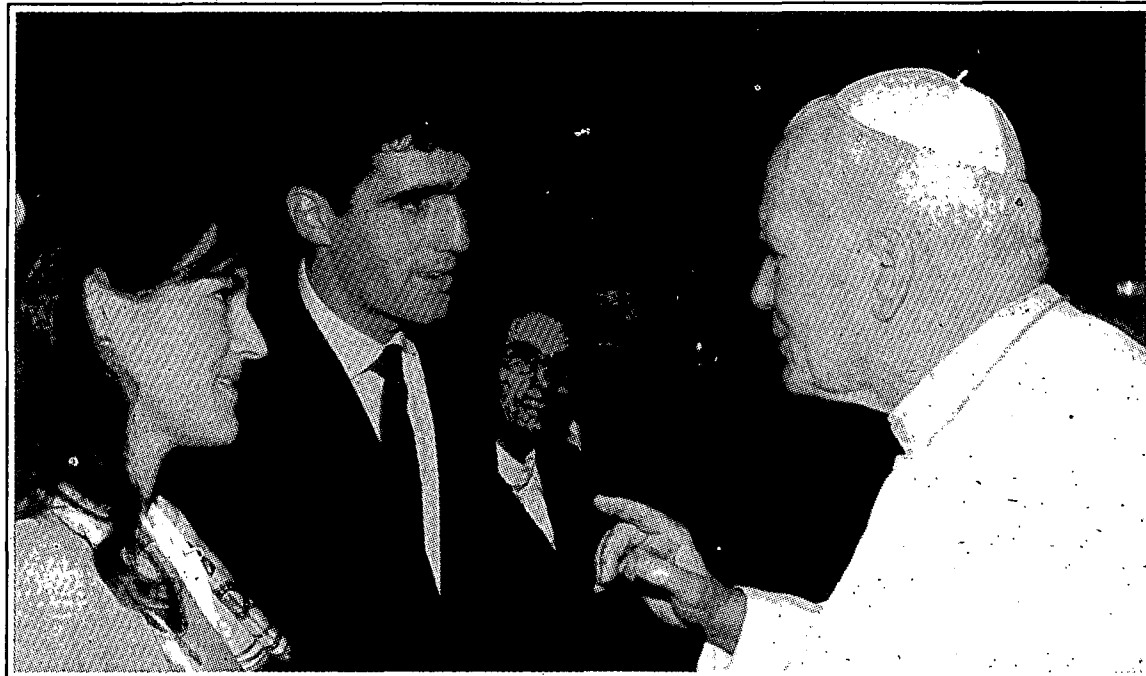
per un comportament sempre cavallerós i exemplar. Dels seus pares va rebre una formació cristiana i la figura del Papa ha estat sempre molt important per a ell. Per això va manifestar més d'una vegada el seu desig de ser rebut pel Pontífex. I el somni es va fer realitat. Ens explica la seva trobada amb el Papa, on va assistir acompanyat de la seva esposa i dels seus pares, en un article del llibre *Del temor a la esperança* que transcrivim per als nostres lectors:

Miguel Induráin explica la seva trobada amb el Papa

«Com a conseqüència de l'educació i formació cristiana que he rebut dels meus pares, la persona del Papa ha estat sempre molt important per a la meua família; això ha comportat estar pendent d'ell, dels seus viatges, dels seus escrits i per televisió i premsa i seguir així les seves nombroses visites arreu del món.

En concret quan va estar a Navarra, al Castell de Javier, tota la família vam estar pendents d'aquest viatge i vam anar a acompanyar-lo i a escoltar-lo amb afecte.

Des que vaig començar a aconseguir victòries notòries en el món del ciclisme, la meua família i jo pensàvem que algun dia podria arribar la possibilitat de poder tenir una audiència amb el Papa. Els meus pares, sobre-

El ciclista guarda un bon record de l'audiència amb el Papa

Un dia molt important

tot, alguna vegada em van comentar que els feia molta il·lusió assistir al final dels meus grans èxits aconseguits (Tour, Giro, etc.), però el que vertaderament els feia més il·lusió era que si algun dia rebia la invitació d'estar

amb el Papa, ells volien acompanyar-me.

Per fi va arribar aquesta invitació i tot es va endegar i una vegada més com en altres ocasions, tot va estar organitzat i ens vam deixar conduir fins a Roma.

Quan va arribar el dia em plantejava la incògnita de com seria veritablement el Papa, perquè com tothom, tenia una idea preconcebuda sobre ell i tenia autèntica inquietud per conèixer-lo. L'ambient on es va cele-

brar l'audiència era tranquil, agradable, acollidor, ordenat, i amb molt de gust vam esperar tota l'estona necessària, jo estava al costat de Marisa, la meua promesa llavors —ara la meua dona— i al costat els meus pares.

Just al moment d'acostar-se el Papa, a poc a poc vam sentir la irradiació personal de Sa Santedat, de la seva humilitat i altres sensacions difícils d'explicar, però que em feien adonar que era un home diferent als altres

que fins llavors havia conegut.

En un principi el Papa va rebre una bicicleta de muntanya de mans de Giovanni Pinarello i va mantenir una conversa en italià i en apropar-se a mi continuà parlant en italià, però en parlar-li jo en espanyol va canviar ràpidament. Li vaig lliurar els «maillots» del Tour i del Giro que havia guanyat aquell any (1992) i que li havia dedicat amb molt d'afecte; em va cridar l'atenció que els regals que s'ofereixen al Papa no els pren directament, i aquest detall em va suggerir un fort sentiment de despreniment i austeritat, que no em va passar desapercebut.

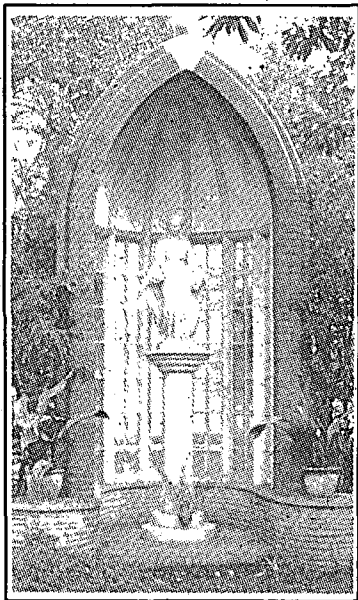
Li vam dir que ens casàriem aviat i va beneir el nostre futur matrimoni i ens va lliurar uns rosaris a la Marisa i a mi, la qual cosa ens donà molta alegria; tot i que durant tota la meua vida m'han regalat molts rosaris, aquest el tenim tant la Marisa com jo en un lloc ben guardat.

Hem quedat el record d'una llarga espera i el moment amb el Papa ens va semblar molt breu, sabíem que estàvem davant el Suprem pastor de l'Església, el successor de Pere, i haguéssim parlat i explicat tantes coses que no es podien dir en tant poc temps.

Per a la Marisa, els meus pares i per a mi podem dir que aquell dia fou molt important, i sobretot inoblidable.»

Miguel Induráin

Exercicis Espirituals

Dirigits per un pare Cooperador Parroquial de Crist Rei

Per tal de «mantenir-te en forma», fes Exercicis!

Homes (des dels 17 anys). Del dilluns 7 de novembre (20 h.) al dissabte 12 (18 h.).

Homes. Del dilluns 26 de desembre (20 h.) al dissabte 31 (18 h.).

Mètode Ignasià

En un ambient de perfecte recolliment i silenci

Casa de Nostra Senyora de Montserrat
Plaça de la Font del Lleó, 21
08140 Caldes de Montbui
Tel.: (93) 865 44 96

Ho ha publicat el matrimoni Billings

Un llibre recull la filosofia del mètode natural de planificació familiar

El matrimoni Billing ha publicat per primera vegada en castellà el llibre *El don de la vida y el amor*, que recull la filosofia del mètode natural de planificació familiar. El llibre, que el va escriure John Billings fa uns 25 anys, ha estat revisat i actualitzat. En la introducció del llibre s'inclouen dos discursos del papa Joan Pau II sobre el tema.

Segons el matrimoni Billings, en un principi, el llibre anava dirigit als homes, que havien d'aprendre a «ser generosos i considerats amb les seves esposes. D'aquesta manera, la dona seria estimada per ella mateixa, i no solament com a mitja de satisfacció de l'home».

En aquest sentit, el matrimoni va explicar que «tots tenim una predisposició a l'amor, que ens realitza. Donar amor i rebre amor és una benedicció molt gran i proporcional a la maduresa de la persona que l'experimenta». També van afirmar que «els homes i les dones són iguals als ulls de Déu, però són diferents físicament, psicològicament, emocionalment i espiritualment».

El don de la vida y l'amor, de sols unes 30 pàgines, reflecteix una gran experiència familiar en el món modern del matrimoni Billings, que són metges d'origen australià, i mostra els coneixements obtinguts amb motiu del seu treball en contacte amb parelles amb problemes.

Els elements que componen el cosmos

Que en són de variades, Senyor,
les vostres obres, i totes les heu
fetes amb saviesa. La terra és
plena de les vostres criatures.
(Salm 103,24)

■ Francesc Nicolau

Al segle XVII encara hi ha més alquimistes que professionals de la pura química. La tendència a guardar en secret les troballes que es fan al laboratori es manté en general, i no s'ha abandonat pas l'aspiració a trobar la pedra filosofal i l'elixir de llarga vida per la majoria dels pacients investigadors que segueixen fent provatures. És en aquest ambient cultural que es fa la primera troballa constatada d'un nou element:

d'aquesta època. Al mig d'aquest enrenou podem imaginar-nos la figura venerable d'un home ja gastat per l'edat que encara manté l'esperança d'obtenir la pedra filosofal. Es diu *Hennig Brand*. És d'Hamburg mateix, però la història no ens ha deixat la data del seu naixement ni la de la seva mort.

L'experiment que avui ha decidit fer és ben original i extravagant: ha reunit una bona quantitat d'orins humans i els ha fet evaporar, i ara està escalfant el residu negrós que han deixat fins a calcinar-lo del tot en un matràs. Vol provar si en treu alguna cosa nova, tal com tants i tants cops ha temptejat en altres provatures... I aquesta vegada sí que es troba amb una novetat: al coll del recipient hi va quedant una substància groga, d'aspecte com de cera, que en aquell soterrani tan fosc es veu lluir d'una manera estranya i cada vegada més. Apaga el foc i a les fosques veu que allò fa llum! Podem imaginar-nos la reacció. La sorpresa va ser gran.

anunciant la proximitat de la del Sol.

Quan Hennig Brand es decidí a donar a conèixer el seu descobriment, no van ser pas pocs els alquimistes que volien ficar-se en el seu laboratori per obtenir el secret d'aquella meravellosa substància. Alguns ja deien que allò seria la pedra filosofal que entraria en la seva composició. Sembla que per fi Brand es va decidir a vendre el secret a un tal Krafft, segons es pot deduir d'un llibret sobre el fòsfor escrit per Kunckel, col·laborador de Krafft, publicat el 1678.

El duc Johann Friedrich d'Hannover va cridar Brand i li demanà que li fabriqués fòsfor. L'alquimista no s'hi va negar. El duc, satisfet, li va proporcionar un sou fins a la mort. Però també el rei Carles III d'Anglaterra s'hi va interessar i va ser Krafft qui va fabricar-li el nou element, cosa que va presenciar *Robert Boyle*. Aquest, no sabem si redescobrint-lo pel seu compte o bé per revelació del secret, al cap de poc es va posar a fabricar fòsfor en quantitat. Per això hi ha hagut qui ha posat Robert Boyle com el descobridor del fòsfor, però fer-ho seria cometre una injustícia contra Hennig Brand. La cosa històrica ara és clara.

El secret de la fabricació no es va fer públic fins el 1737. Tothom es va assabentar que s'obtenia de l'orina humana. I encara van haver de passar 32 anys més per a obtenir-lo d'una altra manera. I no cal dir com resultava de pesat aquest procediment i més aviat car: de 700 llibres d'orina només en treien 30 grams! Van ser *Gahn* (1769) i *Scheele* (1771) els qui van trobar la manera d'obtenir fòsfor a partir d'ossos d'animals morts. Això va facilitar poder-ne tenir en més quantitat. Avui dia s'obté principalment de dos minerals: l'apatita i la fosforita.

Usos i aplicacions posteriors

Va haver de passar temps per a trobar una utilitat pràctica al fòsfor. Tothom es va interessar per aquella substància

bonica, curiosa, que fa llum en una habitació a les fosques. Però, ¿què més?

Tothom sap que ara serveix per fabricar llumins. Però es va trigar a trobar-li aquesta utilitat. El problema de poder fer foc ràpidament era molt antic. I no és fins a la segona meitat del segle XIX que es va aconseguir definitivament aquesta solució dels «mistos». Aquest nom popular que tenen els llumins ve del fet que en realitat són «mixtos» és a dir, mixtura o barreja de fòsfor i altres substàncies, i «mixtos» mal dit va donar lloc a «mistos». La cosa començà per obra d'un farmacèutic francès que es deia *Chancel*: va idear uns llumins que consistien en unes estelles de fusta que tenien un cap recobert d'una barreja de sucre i clorat de potassa que s'encenien tocant simplement aquest cap un tros d'amiant impregnat d'àcid sulfúric. Això tenia l'inconvenient que l'àcid sulfúric era car i perillós. Així era com es feia a primers de segle passat. A partir d'aquell invent es van intentar altres mixtures que fossin més pràctiques fins a arribar als actuals «mistos» fets amb una barreja de fòsfor que s'encenen només rascant i s'ha pogut prescindir de l'àcid sulfúric.

Però les aplicacions que s'han trobat al fòsfor són moltes més. Actualment hi ha unes 120 branques de la indústria que el necessiten. Tanmateix és l'agricultura la que s'enduu la palma. El fòsfor és un element constituït de tots els éssers vius. Les plantes, doncs, el necessiten. Així ho exposà, amb raó, per primera vegada l'alemany *Just Liebig* (1803-73); però els pagesos no n'hi feren cas: ¿si adobem la terra amb fòsfor augmentaran les collites? Això són falòcies! Van haver de passar anys fins que se li va donar la raó. Actualment passen de deu milions de tones els compostos de fòsfor que s'escampen cada any pels cultius per a millorar la productivitat del camp. Poc podia pensar Hennig Brand la gran importància que tindria per a la vida sobre la terra el «seu» fòsfor!

Francesc Nicolau és Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

18. Hennig Brand i el fòsfor

Descobriments del fòsfor i primeres conseqüències

Aquesta història és del 1669. Té lloc en un soterrani d'una casa d'Hamburg (Alemanya). Podem imaginar-nos què hi ha: un forn amb una gran manxa de ferreria, uns prestatges amb retortes voluminoses i molts flascons, dibuixos estranys i inscripcions cabalístiques a les parets, sobre la taula matrassos i altres recipients amb dissolucions de tota mena de colors, pilotes de sal i de sorra, ossos humans i d'animals... Això és el que es veia al laboratori de qualsevol alquimista

Una cosa així no s'havia vist mai. Restà tan parat que ni volgué comunicar-ho. Va mantenir el secret de la troballa durant vuit anys.

El que acaba de descobrir era senzillament el fòsfor: aquest element en contacte amb l'aire s'oxida ràpidament, tan ràpidament que l'energia que desprèn produeix llum, o sigui, amb llenguatge actual: fosforeja. Anys més tard se li posà precisament el nom de «fòsfor», que en grec significa portador de llum, per aquesta propietat. La paraula «fòsfor» ja existia en grec i es feia servir, per exemple, com un adjectiu aplicat a l'estel del matí (el planeta Venus) ja que porta la llum, tot

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça.....
Població D.P..... Província..... Tel

☐ Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària
(en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

Data.....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....
Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avis, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

Entitat Oficina DC Compte

Data.....

Signatura del titular del compte/llibreta

Catalunya
Cristiana

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 16 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

Excavacions a la necròpolis paleocristiana de Tarragona. Trasllet del sarcòfag del Pedagóg

Mn. Serra i Vilaró, amb Sanpere i Miquel i una altra persona, dalt del castell de Solsona

Mossèn Joan Serra i Vilaró, prestigiós arqueòleg del segle XX

«Revelar el passat»

Aquest any 1994 és compleixen vint-i-cinc de la mort de Joan Serra i Vilaró (Cardona, 1879-Tarragona, 1969), una de les personalitats més rellevants de la història i de l'arqueologia catalana de la primera meitat del segle XX. Serra i Vilaró exercí el ministeri sacerdotal, a partir dels seus vint-i-tres anys, a les localitats de Casserres, Bagà, Cardona, Solsona i Tarragona. Ja en aquesta darrera ciutat, l'any 1940, fou elevat a la dignitat de canonge, després de tota una vida de dedicació al sacerdoci.

El personatge

Atesos els seus mèrits, arreu reconeguts, els museus diocesà i comarcal de Solsona i nacional arqueològic de Tarragona s'han proposat de ressaltar la tasca científica de Serra i Vilaró, la qual va possibilitar grans i significatius avenços en el coneixement del procés històric de les comarques interiors de Catalunya i de Tàrraco, la que fou emblemàtica capital de la província *Hispaniae Tarraconensis*. Una activitat que Serra i Vilaró va voler —i saber— compaginar amb la seva aportació en la dignificació, conservació i difusió de tot allò que constituïa el patrimoni històric-artístic en particular i cultural en general de les comarques a on el va portar la seva condició de sacerdot.

La gran activitat que va desplegar, tant a Solsona com a Tarragona, queda perfectament reflectida en el gran nombre de publicacions de les quals és autor. Aquestes publicacions, juntament amb les notes i la documentació epistolar i fotogràfica que s'han conservat en els arxius de les ciutats on va treballar i en els dels seus respectius museus, ajuden a descobrir aspectes sovint poc valorats del personatge a qui avui retem homenatge: Serra i Vilaró va adoptar de forma generalitzada la fotografia com a sistema fonamental de registre de totes aquelles excavacions arqueològiques que va portar a terme, unes fotografies que ell mateix realitzava i que ell mateix revela-

va. Els nombrosos negatius sobre placa de vidre conservats (superen la xifra de 2.000) constitueixen actualment un fons documental valuósíssim, no sols des d'un vessant històric-arqueològic, sinó també social i, fins i tot, artístic.

Tot aquest seguit d'elements ens permet d'aproximar-nos al personatge, aprofundir en el seu coneixement i corroborar la seva gran talla com a historiador i arqueòleg. Del coneixement al reconeixement no hi ha més que un pas, un pas que han volgut fer conjuntament els museus diocesà i comarcal de Solsona i nacional arqueològic de Tarragona, llocs on Serra i Vilaró desplega de forma exhaustiva les seves recerques científiques i la seva activitat entorn del patrimoni històric-artístic.

Un homenatge absolutament just per a qui va col·laborar de forma tan brillant a enriquir el coneixement de la nostra història.

Un homenatge que, ja en vida, altres encetaren en atorgar-li títols i distincions: «Cruz de Alfonso el Sabio», membre de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, membre de la Real Academia de la Historia de Madrid, membre de l'Institut Imperial d'Arqueologia de Berlín, membre de la Pontificia Accademia Romana di Archeologia de Roma, president de la Comissió Provincial de Monuments de Tarragona, Fill Adoptiu de Tarragona, de Bagà, i de Solsona, a més de Fill Predilecte i Medalla de la Vila de Cardona, i algun altre.

L'il·lustre arqueòleg, de jove, a Solsona

Una exposició-homenatge

Amb la intenció de retre homenatge a l'arqueòleg Joan Serra i Vilaró, en l'escaiença del vint-i-cinquè aniversari del seu traspàs, dos museus del país —el diocesà i comarcal de Solsona i el nacional arqueològic de Tarragona— han elaborat en comú una exposició que aplega, fonamentalment, la rica col·lecció fotogràfica realitzada per ell mateix i que il·lustra, d'una manera extensa i summament representativa, tots els aspectes del treball portat a terme tant de la seva època a Solsona com dels seus anys a Tarragona. L'exposició s'inaugurà el dia 29 d'abril a Tarragona, amb el significatiu títol de *Revelar el passat*, en el marc de la Primavera Fotogràfica

(biennal organitzada pel departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, una de les manifestacions mundials més importants de temàtica fotogràfica).

Articulada entorn de dos grans temes (la seva vida i la seva mort, no en va se celebra l'aniversari del seu traspàs), es desenvolupa a partir de tres blocs que fan referència a la seva persona: la seva vida a les comarques del Bages, el Berguedà i el Solsonès, la seva vida a Tarragona i la seva mort. Entre bloc i bloc es despleguen els temes que es refereixen als seus treballs d'investigació: la prehistòria i la protohistòria; els museus; el fòrum de la colònia; la necròpo-

lis paleocristiana; la muralla romana i la catedral de Tarragona. Tots aquests episodis s'han formalitzat a partir de les fotografies realitzades per Serra i Vilaró sobre els diferents jaciments i s'han muntat sobre grans ampliacions, també fotogràfiques, de fragments de peces procedents de les excavacions representades, que en mostrar-se fora de dimensió perden el seu valor individual i guanyen en plàsticitat, per a convertir-se en textures que emmarquen els diferents temes.

A l'exposició s'hi troben, també dues escenografies que representen, en volum, dos moments de l'obra de Serra i Vilaró: l'una fa referència a la seva etapa a Solsona, on hom el pot veure restaurant unes peces procedents de la cova del Segre, i dona peu a presentar les peces originals que hi ha a la fotografia; l'altra, a les excavacions de la necròpolis paleocristiana de Tarragona, en el moment del descobriment del mosaic sepulcral d'Òptim, que serveix per a presentar tres peces originals procedents d'aquest jaciment: el mateix mosaic, un ungüentari i la famosa i recentment restaurada nina de marfil.

L'exposició es complementa amb una extensa documentació sobre aspectes tan diversos com la seva condició de sacerdot, les seves relacions personals, les publicacions, els treballs sobre la seva persona o sobre els aspectes relacionats amb la seva mort, per tal de donar una visió global del personatge.

L'exposició, que ha romàs al Museu Nacional de Tarragona fins al 21 d'agost, es pot visitar ara al Museu Diocesà i Comacal de Solsona fins al 8 de gener de 1995.

El catàleg

Aquesta exposició-homenatge ha fet possible la publicació d'un catàleg que, a més de la mateixa catalogació de les peces arqueològiques, les fotografies i els restants documents exposats (alguns d'ells inèdits), inclou els textos generals dels plafons i un conjunt d'articles escrits per especialistes en cada tema, degudament il·lustrats. Aquesta il·lustració a què ens referim, si exceptuem aquella en la qual apareix el mateix Serra i Vilaró, es basa en les fotografies realitzades per ell mateix. L'esquema del catàleg, a grans trets, és aquest: presentació i introducció i una succinta biografia. Després s'analitzen detingudament les facetes més importants de la vida i l'obra de Serra i Vilaró: les seves activitats com a arxiver i historiador (X. Pedrals), museòleg (J. Calderer, F. Tarrats i J.M. Trullén), prehistoriador i protohistoriador (J. Castany i M. Cura); els seus treballs sobre la *terra sigillata* hispànica (J. Buxeda i J.M. Gurt), el descobriment del fòrum de Tàrraco (J. Ruiz de Artulo), la muralla de Tarragona (Th. Hauschild), la Tarragona paleocristiana (P. de Palol), la seva condició d'eclesiàstic (J. Martí Aixalà) i les seves relacions personals (S. Ramon). El volum també presenta la catalogació de les obres publicades per Serra i Vilaró (uns dos-cents quaranta títols) i la bibliografia més important sobre el personatge (uns quaranta articles), reunida i recopilada per A. J. Soberanas i J. Massó.

■ **Joaquim Calderer**

(De «Full Diocesà Tarragona-Solsona-Vic»)

Anàfora de Barcelona i altres pregàries

Missa del segle IV

Traducció i estudi d'un paper grec, a cura del Dr. Ramon Roca-Puig

El Dr. Ramon Roca-Puig va néixer a Algerri (La Noguera), el 1906. Des de la seva infantesa s'inicià en el coneixement de la llengua llatina. Encara estudiant, va dedicar-se a les traduccions bíbliques, des de les llengües originals. Fou ordenat sacerdot el 1928. Es doctorà per la Universitat Catòlica de Milà el 1939, on va especialitzar-se en la Papirologia de la mà d'Aristide Calderini. Més endavant, amplià la seva especialització a la Universitat Catòlica de Lovaina.

Va exercir la docència de la llengua i literatura gregues a la Universitat Pontifícia de Salamanca, al Seminari Conciliar de Barcelona, i a la Universitat de la Ciutat Comtal. Des del 1949 és consiliari del Gremi d'Indústries Gràfiques de Barcelona. La Generalitat de Catalunya li ha atorgat la Medalla al Mèrit Científic i Tecnològic «Narcís Monturiol» (1985), la Creu de Sant Jordi (1989) i la Medalla d'Or de la Generalitat (1993).

Barcelona té el privilegi de posseir una Missa del segle IV, en grec, la més antiga que es coneix en qualsevulga llengua. El volum, amb la traducció i comentaris de l'esmentada Missa junt amb altres precis litúrgics del mateix manuscrit sobre paper a cura del Dr. Roca-Puig, serà publicat abans del Nadal del 1994.

Aquesta Missa, de gran valor apologetic, és un fet demostratiu de la continuïtat de la litúrgia de l'Església des dels primers segles fins els nostres dies.

Aquesta edició vol ésser el testimoni col·lectiu d'agraïment a qui tantes vegades, amb els seus treballs sobre papirs, ha honorat el nostre país.

Al final del volum constarà el nom de les persones i entitats que s'hauran subscrit a l'edició.

(Si us plau escriviu a màquina o tipus d'impremta)

ANÀFORA DE BARCELONA I ALTRES PREGÀRIES

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Cognoms Nom

Adreça

Població D.P. Tel. Data

Sol·licito de vostès la subscripció al llibre, titulat:
ANÀFORA DE BARCELONA I ALTRES PREGÀRIES.

El pagament serà efectuat de la forma següent:

☐ Gir Postal

☐ Xec nominatiu (Gremi d'Indústries Gràfiques)

Els saludo molt atentament.

Signatura

SUBSCRIPCIÓ

Preu únic: 2.000 Pts.
Inclòs I.V.A. i les
despeses de tramesa

Perquè surti el seu nom a l'edició, cal
rebre la butlleta abans del 15 de novembre

Trametre a:

GREMI D'INDÚSTRIES GRÀFIQUES DE BARCELONA
Gran Via de les Corts Catalanes, 645, 6a. planta
08010 - Barcelona

Enguany celebrem el centenari del naixement de l'escriptor

Sagarra, un mite popular

Celebrem el centenari del naixement de l'escriptor Josep Maria de Sagarra. La seva figura se'ns apareix com un escriptor total, d'una capacitat difícilment igualable. La seva facilitat de ploma era proverbial i mostrava una vitalitat i una avidesa de coneixements que el feien interessar-se pels temes més diversos. Com a autor de teatre fou enormement popular, com a periodista, corrosiu i punyent, com a memorialista, lúcid i brillant.

L'home Sagarra

Josep Maria de Sagarra va néixer el 5 de març del 1884, fill de l'historiador Ferran de Sagarra i de Siscar. Als cinc anys anà al col·legi Sant Estanislau de Kostka. Féu el batxillerat al col·legi dels jesuïtes del carrer Casp de Barcelona. Al llarg dels seus estudis, Josep Maria de Sagarra manifestà una gran afició per la lectura. Dévorava els volums i comprava llibres de poesia, com també començà a traduir i imitar poetes estrangers.

Fou precisament en aquesta època quan publicà les seves dues primeres poesies en català: un sonet, a la «Il·lustració Catalana» i uns versos a «La Revista Universitària». Tenia llavors quinze anys.

Cal esmentar que de la seva estada a les aules dels jesuïtes Sagarra rebe, a més de la formació acadèmica, un gran sentit del rigor mental i una forta

educació religiosa, com també un bon bagatge cultural.

A la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona féu la carrera de lleis. Quan acabà la llicenciatura en aquesta disciplina, el nostre poeta ja havia publicat el primer llibre de poemes i havia triomfat als Jocs Florals.

Obtinguda la llicenciatura en Dret decidí fer dos cursos a l'Institut Diplomàtic de Madrid. Era el 1916. Però podem dir que al nostre personatge el que menys l'interessava eren els estudis diplomàtics. L'atreia conèixer figures literàries i frívols. Per això freqüentava les tertúlies de cafès, teatres, redaccions de diaris, l'Ateneo, la bohèmia madrilenya... Ell se sentia atret pel conjunt humà madrileny. Assistia a les tertúlies del «Café Pombo» on conegué a Juan Ramón Jiménez, Antonio Machado, Vallé Inclán, Baroja, Pérez Ayala, entre altres.

Madrid deixà un solc profund en el jove Sagarra. La seva estada en aquesta ciutat no sols fou per a ell l'ocasió per aprendre amb profunditat la llengua castellana, sinó que també establí llaços d'amistat amb escriptors que aviat es farien famosos en el món literari.

Sagarra era una persona d'una sensibilitat exquisida i amb una gran bondat. Amb tot, es presentava com un personatge dur, temible, sarcàstic, vidriol, eixelebrat... Tot això anà creant al seu voltant una mena de

Va mostrar sempre una vitalitat desbordant i una gran avidesa de coneixements

llegenda, que ell mateix conscientment alimentava.

Contertullà captivador

Un altre aspecte de la personalitat d'en Sagarra és que fou un home que protagonitzà les històriques tertúlies que donen vitalitat i ingeni d'un nivell europeu a la cultura del país. Era capaç de mantenir una conversa durant hores i hores. La seva memòria era meravellosa, privilegiada. Tenia una extensa i profunda cultura basada en les humanitats clàssiques; la història antiga i contemporània, a més d'una gran curiositat. La seva conversa era agressiva, mordaç i erudita. A l'Ateneu, al Gambrinus de la Rambla, al Savoy, a la maison Doré, al Colón, al Pingüino del carrer Escudellers, foren incontables les hores que en Sagarra mantenia atents els seus contertulians.

Sagarra fou al llarg de la seva vida un noctàmbul professional, que passava la seva vida als locals públics. Podríem dir que era un consumidor impenitent de les nits barcelonines d'entreguerres al Paral·lel. Ell mateix ens ho diu en les seves Memòries: «Jo, el Paral·lel, el vaig viure amb bastant entusiasme durant la meua època d'estudiant: anys després, i amb mires molt diferents, el meu

ofici d'home de teatre m'ha dut a freqüentar-lo llargues temporades».

Sagarra estimava Catalunya. Ell mateix ho digué ben explícitament: «De totes les coses que m'han interessat i m'han apassionat suara, per damunt de totes, un amor sense límits al meu país i un desig sense límits de la glòria del meu país. M'adono que el meu catalanisme, d'una ingènua roentor romàntica, em cura de les decepcions i que, com més va, més autèntica és la meua fe en aquella Catalunya que tots desitgem».

Aquest amor a Catalunya el portà, fins i tot, a un compromís polític abans de la guerra del 36. Sagarra s'exilià i de retorn a Catalunya l'any 1940, continuà servint al seu país. El seu prestigi i la seva popularitat foren uns elements molt positius en la lluita que hi havia ja els anys 40 a favor de la identitat catalana. El poble català l'havien emmudit, però ell podia parlar, podia escriure, i per això va compondre «El poema de Montserrat», per aquesta muntanya ser el símbol de Catalunya. El poeta vivia intensament la lluita que en aquells anys molts homes i dones portaven per Catalunya.

Prolífic escriptor

Poeta, novel·lista, dramàtic,

articulista, Sagarra, en gairebé cinquanta anys de presència literària, no deixà de treballar en la seva vida. Dies abans de caure malalt encara publicà escrits a «La Vanguardia».

Josep Maria de Sagarra captiva el lector per la seva capacitat descriptiva i per la seva plasticitat. Hom troba en la seva poesia, en la seva prosa, en el seu teatre i en no pocs dels seus articles una gran intensitat de color, d'imatges captivadores, una sensibilitat directa i agressiva. El seu estil té una gran força i posseeix un llenguatge riquíssim.

Sagarra fou considerat el poeta de Barcelona, el poeta de Catalunya. La seva gran fecunditat i la seva excepcional vena poètica, permetien que cantés els més variats temes en una obra tan extensa com la seva.

Ell escrivia la prosa, com el teatre i la poesia, amb una gran facilitat. Josep Pla va escriure que «la prosa de Josep Maria de Sagarra és molt bona, és excel·lent. No s'hauria pas de negligir. Sóc partidari no solament de reeditar «Vida privada» i «All i salobre», sinó diverses altres més. Per Pla, la prosa de Sagarra és una de les més representatives i més reeixides d'aquesta generació entreguerres».

La mort el sorprengué sense poder dur a terme una obra en la qual havia posat tota la seva il·lusió: «Roma eterna». L'Església de Roma es trobava en aquells moments en plena eferescència conciliar, el Vaticà II. Sagarra havia dit que «en un moment de confusió i de crisi en el món occidental, crec, sense pecar d'immodest, que la meua aportació literària al servei de les paraules «Tu es Petrus et super hanc Petram aedificabo Ecclesiam meam» pot ser de gran utilitat, no sols a les consciències espanyoles, sinó també a totes les consciències d'orientació catòlica, i en aquest sentit la meua més gran satisfacció seria veure premiada la meua obra amb els honors de la traducció, cosa, que també sense pecar d'immodest, no considero impossible». Ens varem quedar sense poder llegir la seva obra de maduresa que en Sagarra prometia. La germana mort el visità.

■ Josep Maria Pàmies

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés.

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Per la universalitat de la «bona nova», la traducció dels llibres de l'Antic i Nou Testament a les llengües populars, ha estat una exigència, des del primer moment. La gran riquesa dels seus continguts, de gèneres i estils literaris diversos, han servit de molt per a unificar i fer renèixer moltes llengües, algunes de les quals estaven en procés de formació o bé en decadència. La traducció magistral al gal·lès —una llengua minoritària pel que fa a l'anglès— de la Bíblia (1588), dirigida pel bisbe anglicà Morgan, representà un element salvador per l'idioma. Les complexes variants dialectals de l'euskara deuen molt a les traduccions bíbliques les quals han contribuït a la unificació de l'idioma, en la seva modalitat batua.

Les bíblies de Pamplona

L'Escriptura ha inspirat tanmateix, el conreu de les arts plàstiques. Sanç VII el Fort, rei de Navarra demanà al canceller Ferrandus Petri de Funes que il·lustrés una Bíblia llatina. Amb facilitat increïble omplí 500 pàgines amb 871 dibuixos, tots fantàsticament variats i inspirats en la història sagrada i, en les vides de Maria la mare de Jesús i dels sants locals. L'obra restà enllestida l'any 1197. Agradà tant al monarca, que insistí perquè l'artista tregués una còpia, però el nou volum contenia fins un 40% d'escenes diferents.

El primer exemplar va ser copiat imatge per imatge, amb estil gòtic, al nord de França, el segle XIV. Ara és a la Biblioteca Municipal d'Amiens. El segon, fou venut a Valladolid (1809), i després de passar per París, ara es guarda al castell Harburg, Alemanya, entre els manuscrits de la Biblioteca Öttingen-Wallenstein de Mäinhingen. La Bíblia gòtica va anar a parar a Londres i, d'allí a la Biblioteca Pública de Nova York.

Els dibuixos dels tres volums representen la il·lustració dels cicles bíblics més interessants de l'Edat Mitjana. L'editor Françoise Bucher reproduí una tria de 70 escenes d'aquestes bíblies i les aplegà amb altres 147 dibuixos de l'art romànic navarrès (1).

Les primeres traduccions

Quan la Reforma va penetrar al País Sobirà de Béarn, el pastor Armand de Salette traduí els Salms i el catecisme de Calví al bearnès. Als segles XVI i XVII els protestants celebraven llurs cultes en euskara, perquè la majoria de la gent no parlava cap altra llengua. Per això, durant el regnat de Joana III d'Albret-Labrit a Navarra, el Sínode de l'Església Reformada aplegat a Pau (1563) demanà Joannes de Lizarraga (2) traslladés el Nou Testament a l'euskara.

És versemblant que el traductor va començar la seva versió el gener de 1564, seguint el Nou Testament grec i llatí d'Erasme, tenint al davant la versió francesa feta per Pierre-Robert Olivetan (Ginebra 1535), adoptada pels hugonots. La traducció fou revisada per quatre pastors: dos eren zuberotarres Piarres Landetcheverry, original d'Unduñate i Sanz de Tartas de Sarrikotapia; Joannes Etcheverry anomenat «petit basc», de la Rive, de San Juan de Luz i, el quart era Tardetz, potser també era zuberotarra.

Lizarraga va cobrar 200 lliures que li pertocaven com pastor no casat i 6 sous per cada dia treballat, a comptar des del dia que van començar, per cadascun dels quatre correctors. Van quedar dispensats de predicar a les respectives esglésies, tret dels diumenges. La traducció i les edicions que seguien foren subvencionades pel Consell Eclesiàstic.

Iesus Christ Gure launaren Testamentu Berria, fou estampat per Pierre Hautin, a La Rochelle, el 1571. Dedicat a la reina, en euskara i francès, conté un prefaci que tracta de la unificació de l'euskara una qüestió que sempre ha recuperat tots els traductors, explicacions sobre Jesús únic Salvador i culminador de la Llei, una Summa dels continguts de la Bíblia, aclariments de mots hebreus i grecs, equivalències d'algunes paraules emprades en la traducció, índex de matèries, forma de celebrar el baptisme, l'eucaristia, el matrimoni, com visitar els malalts, etc. Inclou un catecisme dedicat als infants i un manifest dels reis que volen viure d'acord l'Evangeli i la Confessió de Fe. Segons els entesos, Lizarraga maldà a

«Master of Arts».

El 1979 l'Editorial Lur-Hordago de Sant Sebastià, va publicar una edició en facsimil, relligada en dos volums, i el 1990 Euskaltzaindia va reeditar el *Testamentu Berria*, amb la introducció alemanya escrita per Linschamann i Schuchardt.

Adaptacions

El Nou Testament de Lizarraga ha servit d'original per a fer diverses adaptacions a les formes diferents de l'euskara. El pastor suís Henry Pyt de Baiona demanà al capità de Duane Antoine Gaidor, una adaptació de l'Evangeli segons sant Mateu, al labortà la qual fou impresa per Lamaignère (Baiona 1825), i tres anys

acabat *Dictionarium Latino-Cantabrum*, obra de gran abast, que li degué demanar una gran paciència, perquè l'autor no va passar de les tres primeres lletres. El manuscrit, inèdit, és conserva a Anglaterra i una reproducció en microfilm és al «Seminari de Filologia Basca Julio Urquijo» de Sant Sebastià.

Tot just començat l'any 1836, George Borrow representant de la «British and Foreign Bible Society», coneguda també com la «Societat Bíblica de Londres», s'instal·là a Madrid amb l'objectiu d'escampar la Bíblia. Demanà al metge navarrès del Baztan Luis Oteiza el trasllat de l'Evangeli de Lluc (= *Evangelioa san Lucasen Guissan*), el qual ha vist diverses edicions (Madrid 1838. Reedicions: Londres 1870, Madrid 1878 i Buenos Aires 1889). De F. Brunet la Societat Bíblica edità: *Jesu Cristoren Evanjelioa Lucasen araura* (Londres 1870 i 1880, Madrid 1909)... *Juanesen araura* (Londres 1880 i Madrid, 1909).

L'hugonot euskaldun Anna Urruty ultra la seva tasca de colportador, aconseguí que la Societat Bíblica de Londres li publicqués les seves versions en suletí: *Ebangelio saintia Jesus-Kristena jondane arabera* (Baiona 1873, revisat 1888) i les epístoles 1a. i 2a. de sant Pere (1873, revisades, 1887). Amb l'assessorament de Vinson ella mateixa revisava les seves edicions.

Extrets

Al costat d'aquestes edicions, hom imprimí diversos fragments de l'Antic i del Nou Testament. Fleury de Lecluse, catedràtic de grec a la Universitat de Tolosa, —antic professor del jove Antoine d'Abbadie— publicà el «*Sermó de Muntanya*» (Londres 1831), tret del Nou Testament de Lizarraga. Destinat a l'evangelització de Guipúscoa, el pastor Joseph Nogaret, —col·laborador del «Comité d'Edimburg» dedicat a l'introducció del protestantisme a Espanya, mitjan el segle XIX—, traduí i imprimí *Perlazko kolier bat* (=Collar de perles), un recull de versicles (Baiona 1856 i 1864). De l'obra literària traduïda per Lizarraga, l'Editorial Lur de Sant Sebastià li publicà tots els treballs que figuraven al seu Nou Testament: la Confessió de fe, la Litúrgia, el Catecisme i el Calendari, el març de 1970.

Homenatge

S'havien escoltat quatre segles des de la publicació del *Testamentu Berria*, quan Euskaltzaindia i l'Ajuntament de Beraskoitze van retre un gran homenatge a Joannes de Lizarraga. El P. Pierre Lafitte va fer a mans els textos extrets d'aquest Nou Testament, els quals es van llegir durant la concelebració eucarística. L'Església Evangèlica del Redemptor de Sant Sebastià (IEE), representada pel Rev. Joan Mari de Olaizola, hi participà en altres actes. El batlle va descobrir una làpida commemorativa a la façana de la Casa de la Vila. Era el 4 de juliol de 1971 (4).

■ Joan González i Pastor

La Bíblia a Euskal-Herria

donar una traducció respectuosa i en llenguatge entenedor per a tots els euskalduns.

Ensems, eixiren una traducció del Catecisme de Calví —*Abc edo Christinoen instruccionea*— i *Kalendrera*, un calendari per saber quan se n'escua la Pasqua.

Per l'autoria confessional, els exemplars del Nou Testament basc foren des-

després es va tornar a publicar. En aquest temps, Gaidor enllestí primer, els quatre evangelis i els Fets (= *Lau Ebangelioak eta Apostoluaren aktak*), i seguí treballant en la resta del Nou Testament. Tot fou imprès a Baiona (1828).

Aquests llibres foren repartits pels pastors Pyt i Martín, sobretot a Laburdi, i encara alguns arribaren al sud del Bidasoa. Si molts capellans veieren amb mals ulls aquesta adaptació, els lectors la reberen de bon grat.

Per separat, han aparegut alguns dels llibres d'aquest Nou Testament. Julien Vinson creador de la bibliografia basca publicà l'Evangeli de Marc (Impremta Cazals, Baiona 1874). Van Eys edità Mateu (Maisonnavé, París 1877). Dodgson preparà tres edicions de Joan («Trinitarian Bible Society», Londres: 1891, 1893 i 1896), Mateu, Lluc i una quarta edició Joan (Londres 1902).

Altres traduccions protestants

El basquista Pierre d'Urte i Camino (3), deixà inèdit *Biblia Saindua. Testamentu Chaharra eta Berria* (=La Santa Bíblia: Antic i Nou Testament), però només enllestí Gènesi que designà *Etörqiä* (=Origen) i Èxode (caps. 1 i 2), que titulà *Ilkbitcea* (=Sortida), el 1715. El manuscrit labortà restà inèdit a Oxford fins que Spencer Dodgson dirigí i publicà l'edició crítica *The earliest translation of the Old Testament* (Oxford, 1894). Encara la «Trinitarian Bible Society» reimprimí el Gènesi (1898).

Urte amb la seva *Grammaire Cantabrique basque* escrita en francès, s'adelantà uns anys al *Diccionario trilingüe castellano, vascuence y latín* (1754), del jesuïta Manuel Larramendi. El 1900 el capellà de la colònia anglicana de San Juan de Luz, el prevere Wentworth Webster publicà aquesta obra, fins llavors inèdita a Bagnères-de-Bigorre. Deixà in-

MOISSEREN LEIENBICICO
LIBORUA

IENERACIONEA

EDO

ETÖRQIÄ

DEITÖÄ

LONDON:
TRINITARIAN BIBLE SOCIETY.
25, NEW OXFORD STREET, W.O.
1898.

Etörqiä (=Gènesi). 2a. edició impresa per la «Trinitarian Bible Society» (Londres 1898)

truits sistemàticament, només se salvaren uns quaranta exemplars, però molt posteriorment, aquesta traducció ha vist algunes reedicions i adaptacions. Els protestants alemanys Theodor Linschmann pastor luterà —un dels fundadors de la revista *Euskar* de Berlín—, i el lingüista Hug Schuchardt, publicaren a Estrasburg (1900) les tres obres traduïdes per Lizarraga. Totes aquestes edicions foren subvencionades per l'Acadèmia de Ciències de Viena. La «Trinitarian Bible Society» imprimí dues edicions del *Testamentu Berria* (Londres 1903 i 1908) i les distribuï a preu paupèrrim. Ambdues edicions havien estat preparades per Edward Spencer Dodgson (1857-1922) bascòleg britànic. Encara, treballà en la preparació d'una concordança de totes les formes verbals d'aquest Nou Testament. La Universitat reconegué l'erudició de Dodgson atorgant-li el títol

(1) *The Pamplona Bibles. A facsimile compiled from two pictures Bible with martyrologies commissioned by king Sancho el Fuerte of Navarra (1194-1234) Amiens Manuscript Latin 108 and Harburg Ms. 1, 2, lat., 4.º, 15. New Haven and London, Yale University Press, 1970, 2 vols.*

(2) Joannes de Lizarraga (Beskoitze, Laburdi 1506?-Labastide-Clairance, Laburdi, 1598/1601). El 1559 acceptà la Reforma i com el març de 1563 era a Laburdi, fou demanat i convidat al Sínode que es va celebrar a Pau, el 14 de març de 1563. Fou ordenat pastor el 15 d'abril de 1567. Tingué cura de la parròquia de Labastide-Clairance, un poble en el qual s'hi havien establert famílies gascones.

(3) Pierre d'Urte i Camino (San Juan de Luz, 1644-Estats Units ?). Primer professor de caputxí i després abraçà la Reforma. Cercà refugi a Anglaterra i fou ordenat pastor de l'Església Anglicana. Es va casar dues vegades.

(4) Juan María de Olaizola, *Historia del Protestantismo en el País Vasco* (Obra subvencionada per l'Ajuntament d'Irún. Departament de Cultura, 1992), ps. 187 i 188.

EN AQUELL TEMPS...

Estem tan acostumats a la presència del coure i el ferro entre els nostres objectes d'ús quotidià que ens costa d'imaginar-nos el que va representar per a la vida de l'home descobrir-los. El coure sembla ser un metall fet exprés per a coses belles i molt útils alhora, sigui pur o en aliatge. En canvi el ferro és pària de les nostres deixalles, de tal manera que ni els drapaires d'avui dia s'atreveixen a comprar-lo. Aquesta apreciació, però, no era la mateixa fa segles; era tan diferent, que la possessió del coure sense el ferro va ser per a Israel causa de les seves desgràcies durant molt de temps. I és que amb el coure es poden fer petits estris d'ús domèstic, molt importants per a la vida corrent, però amb el ferro es fabriquen rodes lleugeres per equipar ràpids carros de combat forts i segurs en l'atac. Qui els tenia i lluitava contra qui no en tenia era com qui avui dia tingués infanteria i li toqués lluitar contra un exèrcit fornit de tancs.

Una altra qüestió abans de començar: sembla que per definició l'home és fort i valent i la dona submissa, prolífica i com a màxim, font de plaers per als altres. Però la història que em dispo a narrar es refereix a dues dones decidides i agosarades que s'enfronten a dos homes: l'israelita és un calçasses i el cananeu, enemic del poble del Senyor, un imprudent.

Va passar fa segles, sota una palmera, una dona prudent impartia justícia. Ho feia bé, la seva anomenada creixia, i el seu prestigi professional era tan gran, que se sentia responsable del seu poble. I, a la tasca de jutjar, va afegir la d'estimular i aconsellar el cap de l'exèrcit. ¿De què serviria que ella administrés bé la justícia si el poble veia arrabassar les seves collites per l'enemic que l'envoltava? Però el militar

Una dona d'empenta

se sentia perplex, tenia por de no encertar l'atac, condicionava la seva decisió de partir cap el combat al fet de gaudir de la companyia de qui jutjava. I, com es repetirà en temps posteriors, l'ànima del combat serà una dona, en aquesta ocasió es dirà Dèbora, en una altra, Joana d'Arc.

El militar reuneix el seu exèrcit al Tabor, un total de 10.000 homes a peu. L'enemic es concentra al voltant del Quisón, a la planura d'Esdrelón, amb 900 carros lleugers. I es fa la batalla quan la dona ho ordena. I l'enemic es desbanda i fuig. El cabdill enemic, Sisserà, perd la seva escorta i s'escapa com pot, i sense el seu carro, a terres que el puguin protegir: Confia en tribus neutrals, en els quenites, per exemple.

El militar vençut es refugia en el primer lloc que troba, és la tenda on viu una dona, Jael, esposa d'Hèber. L'esposa adopta una actitud maternal, l'acull, li ofereix una beguda pròpia de la seva tribu i apta per aquells moments de fatiga i set, una espècie de iogurt líquid. Després l'acompanya al seu jaç, el tapa dolçament, ella protegirà el seu son. Però, això és el que es pensa, la realitat és una altra. Tan bon punt ha tancat els ulls, la dona agafa una estaca de la seva tenda i amb cops precisos cus a terra el cap de l'enemic de les tribus del Senyor.

Sisserà mor sense pena ni glòria a mans d'un simple nòmada, ell, el cabdill del cananeu Jabín, el qui havia oprimat a les hosts d'Israel durant vint anys, té aquest trist i prosaïc fi.

Aviat arriben Dèbora i Barac, jutge i militar units, i contempen la fi de l'enemic. Entonen en aquest moment un cant triomfal. Una oda guerrera com no n'hi ha cap en la literatura antiga del poble de Yahveh.

Ja sé que fets com aquests, les matances guerres i l'execució de l'enemic, repugnen la nostra mentalitat. Nosaltres ja hem abandonat aquestes pràctiques, però no oblidem que no tots els nostres contemporanis ho han fet. Per una altra banda tenim altres procediments d'homicidi més refinats, i no de lladres enemics, opressors de tot un poble, precisament. A bon entendre...

Quan llegeixo i rellegeixo el càntic de Dèbora, quan jo, home, contemplo la gesta de Jael, recordo que la novel·lista Pearl S. Buck, en la seva preciosa obra «Vent de l'est, vent de l'oest» diu que l'observació periòdica de la sang en el seu cos per part de la dona, potser sigui la raó per la qual en determinades circumstàncies sigui enormement sanguinària.

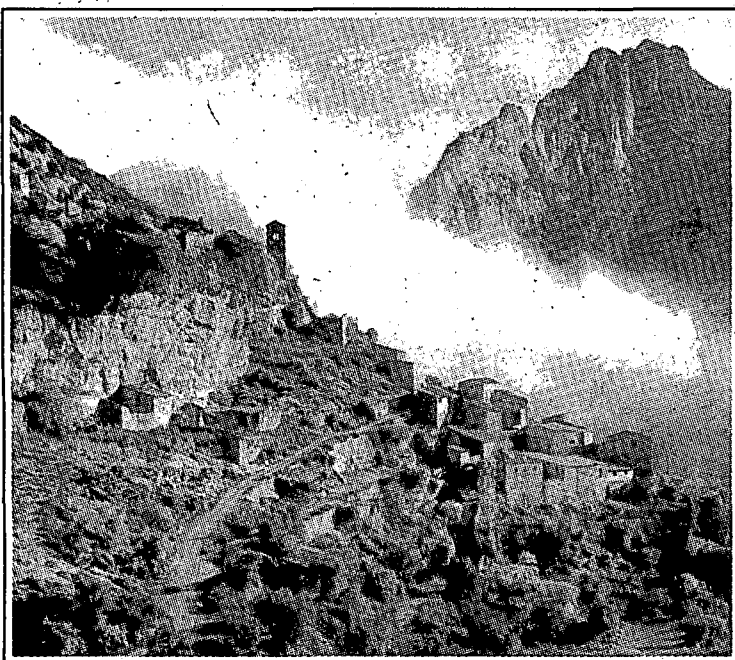
Però després de constatar la feresa i crueltat d'algunes afirmacions, com el record sense pietat de la mare de l'enemic, el càntic es torna una gran afirmació de fe, de confiança i d'agraïment a Déu.

La història de Dèbora i Jael es troba a la Bíblia al principi del llibre dels Jutges, exactament en el capítol quart.

■ P-J Ynaraja
capellà de la Llobeta

XCVIII Viatge Cultural

Diumenge 13 de novembre de 1994

Abella de la Conca

ISONA

COVET

ABELLA DE LA CONCA

Covet. Portada de Santa Maria

DINAREM

Hotel SEGLE XX

Tel. (973) 65 00 00

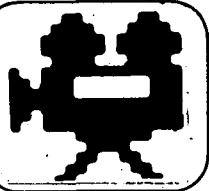
Tremp

Preu: 3.800 ptes., comprenent viatges, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truquen al tel.: 490 59 88. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada en hora hàbil per complir el precepte dominical.

AVIS: La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

CINEMA

El Pico de las Viudas (Widows Peak)

Director: John Irvin. **Intèrprets:** Mia Farrow, Natasha Richardson, Joan Plowright

La pel·lícula pren el nom d'un indret d'Irlanda que en els anys 20 només era habitat per vídues. Les cases les lloga la rica Doyle-Counihan (Joan Plowright), que viu amb un fill solter. En aquest curiós cercle, hi ha una excepció a la regla: Miss O'Hare (Mia Farrow), una fadrina i excèntrica cultivadora de roses que s'enemista amb Edwina (Natasha Richardson), una vídua acabada d'arribar a qui envolta una aurèola de misteri. També un estrany secret sembla guardar O'Hare.

El guió és d'un irlandès, Hugh Leonard, i té alguns aspectes relativament enginyosos. Malgrat tot, el desenllaç resulta una mica inversemblant. Diu el director John Irvin que el seu model és *El hombre tranquilo* de John Ford. És important posar-se fites altes, però hi ha diferències no tan sols en el èxits —Ford és Ford, i Irvin és força lluny d'assolir el seu lirisme— sinó d'enfocaments. La ironia fordiana és

amable; aquí hi ha un to satíric més amarg, i personatges antipàtics. Així, la xafardera del poble, que es podia haver retratat amb gràcia, repugna. I flota la idea que la religió catòlica, o almenys els que es vanaglorien de practicar-la, són a voltes força hipòcrites.

El Pico de las Viudas té aquest lànguid encant d'algunes pel·lícules de tall britànic: acurat disseny de producció i bells paisatges; to elegant, sense exabruptes; i un magnífic repartiment encapçalat per tres grans actrius —Farrow, Plowright, Richardson— i ben acompanyades pels secundaris masculins. Irvin (*La colina de la hamburguesa*, *Los perros de la guerra*) trepitja un terreny força diferent al d'acció al qual està acostumat, i aconsegueix una pel·lícula de realització correcta, però d'escàs solatge.

■ J. M. Aresté (Aceptensa)

Crònica televisiva

«La cadena de televisió que més m'agrada és TV3 perquè per a mi té una significació força especial. Va crear-la el Govern de la Generalitat i, per tant, hi vaig tenir una intervenció molt important. A més, ajuda a defensar valors bàsics per a tots nosaltres com, per exemple, la llengua catalana». És la sincera resposta del Molt Honorable president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, a la atípica pregunta: «Quina televisió t'agrada més?», que li va fer un nen en un dels programes més innovadors de l'actual programació del canal autonòmic-català: «El cangur».

En aquest espai d'aproximadament mitja hora

«Cangur» per un dia

de durada, ideat i dirigit per Joan Úbeda i Francesc Escribano —artífexs del programa «Ciutadans», un dels darrers grans triomfs de TV3—, quatre eixerits i manífers infants d'entre 7 i 10 anys interroguen sense pressa però sense pausa un personatge popular. Després, tots cinc juguen, berenen i es fan una fotografia de record. La clau de l'èxit d'aquesta proposta televisiva es fonamenta principalment en l'espontaneïtat i desimboltura de la canalla i, no cal dir, en el bon enteniment i complicitat entre l'adult i els nens. El futbolista Pep Guardiola, mossèn Josep Maria Ballarín, la cantant d'òpera Montserrat Caballé i l'home del temps Alfred Rodríguez Picó són alguns dels personatges que també han volgut passar una bona estona amb els quatre menuts entrevistadors. Sorprenentment, han aconseguit que els seus famosos convidats —mainaderes per un dia— contestessin qüestions que, ben segur, cap periodista no hagués gosat mai formular-los.

Catalunya, Espanya, la política, la democràcia, la dictadura, l'atur, la Generalitat, el Barça, els atacs contra la cultura catalana i la vida familiar foren, entre d'altres, els temes que van sorgir al llarg de la informal conversa amb Jordi Pujol. Aquesta xerrada esdevingué una oportunitat excepcional per descobrir el semblant afable, natural i humà del president català. Un cop finalitzada l'entrevista, el quintet protagonista de la vetllada encetà l'elaboració d'un trencaclosques de les comarques de Catalunya i, tot seguit, van preparar en el plató un suculent «pa amb tomàquet». L'àpat ideal com a cloenda de la inoblidable jornada com a «cangur» del nostre president.

■ Miquel Àngel Codina
Periodista

Premi de poesia «Amadeu Oller»

Convoca: Parròquia de Sant Medir.

Lliurament dels treballs: Centre Parroquial de Sant Medir. Premi de Poesia «Amadeu Oller». C. de la Constitució, 17. Tel. (93) 421 65 50 - 08014 Barcelona.

Resum de les bases: Aquest premi, instituit a la memòria de mossèn Amadeu Oller, s'atorgarà a poetes inèdits en llengua catalana, d'edat no superior als trenta anys. Extensió: l'habitual en els llibres de poesia. Els treballs es presentaran per septuplicat, mecanografiats a doble espai, amb indicació del nom, l'adreça i l'edat de l'autor.

Jurat: Carles Miralles (president), Maria Mercè Marçal, Maria Isabel Pijoan, Isidor Cònsul, Antoni Pladevall, Joan Maluquer i Aleix Clos, que actuarà com a secretari.

Termini de presentació de treballs: 10.01.95.

Lliurament dels premis: L'acte d'adjudicació del premi tindrà lloc el mes de maig o de juny de 1995, i s'anunciarà oportunament.

Dotació: El premi consisteix en l'edició del llibre guardonat. Cent exemplars seran lliurats a l'autor premiat.

LA SARDANA I LA DANSA

Expocultura '94

Del 7 al 16 d'octubre s'ha celebrat una gran mostra de manifestacions culturals i artístiques, promoguda pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, per posar a l'abast de tothom tota la vitalitat i riquesa de la cultura catalana, impulsada i desenvolupada majoritàriament per les entitats populars de cultura arreu del nostre país. Més de 200 expositors i unes 400 actuacions, que inclouen concerts, espectacles de teatre i dansa, projeccions de cinema i vídeo, un aplec de la sardana, trobades de gegants i castellers, exhibicions d'esbarts i actuacions de corals i bandes de música, a més de debats i conferències i mostres d'artesanía i gastronomia varen formar part d'aquesta gran mostra coneguda amb el nom d'Expocultura '94.

En l'àmbit sardanista destacà un estand temàtic dedicat a la difusió de les diferents realitzacions que constitueixen la vitalitat de la nostra dansa, promogudes per la Federació Sardanista, la Unió de Colles, l'Obra del Ballet Popular i altres entitats i agrupacions, que estava obert al gran espai d'aquesta exposició, al Moll de la Fusta de Barcelona. I, per altra part, també cal remarcar la celebració de l'Aplec de la Sardana de les Roquetes que enguany, excepcionalment, traslladà el marc de la seva celebració al Moll de la Barceloneta, sumant-se als actes d'Expocultura '94, en sessions de matí i tarda.

Sant Martíà.— Del 21 al 24 d'octubre, Banyoles celebra les Festes de Sant Martíà, que tradicionalment esdevenen la Festa major

de la Sardana. Cinc ballades de sardanes, un concurs de colles sardanistes i un extraordinari concert amb tres cobles configuren els actes d'aquesta festa que concentra a la capital del Pla de l'Estany nombrosos sardanistes d'arreu de les comarques del Principat i de la Catalunya Nord. Els moments culminants de la festa són les dues ballades amb quatre cobles, dels dies 22 i 23, a la tarda, en el marc privilegiat de la Plaça Major porticada de Banyoles; i també el concert del dia 24, al matí, al Teatre Mercantil, que tot i celebrar-se en un dia feiner, aplega un extraordinari nombre d'aimants de la música per a cobla provinents de molt diferents indrets. I és que aquest concert té unes característiques singulars que han motivat que se'l conegui popularment amb el nom de Festa de la Música per a Cobla.

■ Josep Ventura

Vida quotidiana a la Granada als anys 30

Revolució i Guerra a la Granada del Penedès (1936-1939), és el testimoni del granadenc Josep Pons i Vives, el qual narra en aquest llibre els fets que succeïren durant la guerra a la vila de la Granada. A més, també fa una documentada investigació sobre una part de la comarca de l'Alt Penedès.

L'autor en aquesta obra recull diferents vivències personals, és a dir, impressions concretes d'experiències i records d'una vida agitada i intensa. I encara que queden allunyats per la joventut actual, avui són importants. Totes aquestes anècdotes les compagina amb el testimoni d'altres veïns, amb dades sorgides d'una rellevant tasca de recerca. Tot aquest treball dóna una visió de la vida quotidiana d'aquella època amb els seus

hàbits i costums.

En el contingut de l'obra desgrana l'entrellat de la política local i deixa constància escrita de tot el que va passar durant aquells anys, situant-ho en el seu context històric i social. I on ens manifesta «que la recordança i el coneixement del que va passar ens ajudi a conviure amb amor, pau i llibertat, desterrat per sempre l'odi, la violència i tota tirania».

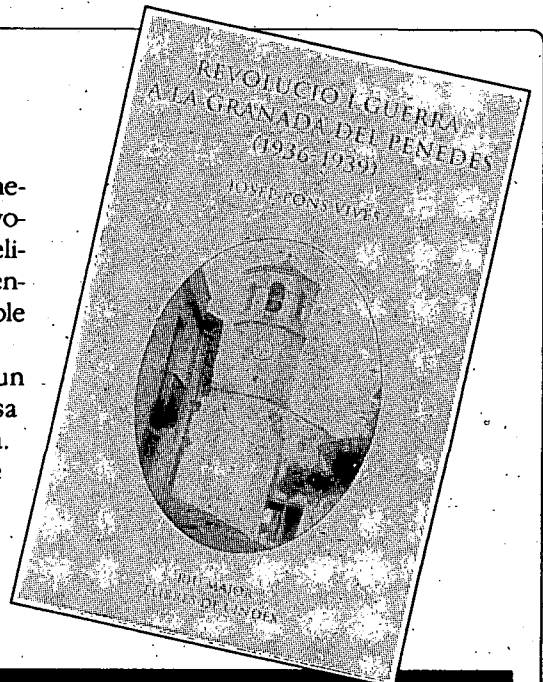
Aquesta obra editada per *Llibres de l'Índex* és molt interessant, ja que és fruit d'un apassionat treball d'història oral, trenat amb una documentació d'arxiu i bibliografia. A més, no solament fa una exposició de la Revolució i Guerra Civil, sinó que ofereix una visió dels esdeveniments que passaren en els anys trenta, com l'assumpte dels rabassaires, la re-

volta del 6 d'octubre del 34, les primeres notícies de la rebel·lió i de la revolució, els aspectes de la persecució religiosa i la dels emboscats, les conseqüències bèl·liques en la vida diària del poble en la primera postguerra, etc.

Aquest excel·lent llibre és amè i té un estil fluid, clar i entenedor, la qual cosa fa que la seva lectura sigui atractiva. Tenim, doncs, a l'abast una obra que val la pena llegir.

■ **M. Dolors Canela i Barrabeig**

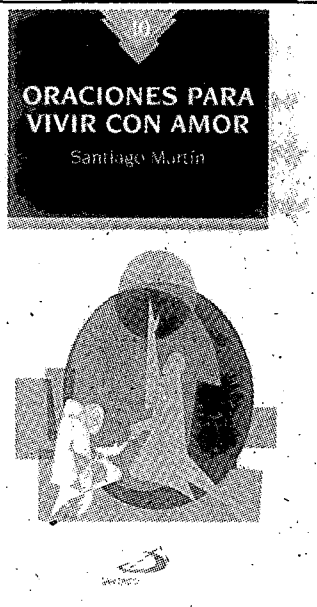
Josep Pons. Revolució i guerra a la Granada del Penedès. Ed. Llibres de l'Índex

L'evangelí, font de felicitat

Viure amb amor és romandre en companyonia de Déu Pare, actuar a favor de l'home com ho va fer Jesús i confiar en l'assistència de l'Esperit Sant. La combinació de fe i obres no solament continua sent possible, sinó que cal més que mai en una societat secularitzada que cada vegada oblida més l'origen i la finalitat de l'amor. L'autor actualitza aquesta proposta, represa des dels problemes del món actual. La dificultat de viure com a xais en un món de llops sols es pot superar des de la pregària i el compromís actiu fonamentals en la fe i en l'amor.

Santiago Martín Rodríguez (Madrid 1954), sacerdot, és llicenciat en Teologia Moral per la Universitat Pontifícia Comillas i llicenciat en Biologia i en Ciències de la Informació per la Universitat Complutense de Madrid. Actualment, és cap de la secció de Religió del diari ABC. Ha publicat *Oraciones para vivir en la calle* (1992) i *Oraciones para recuperar la esperanza* (1993).

Santiago Martín.
Oraciones para vivir con amor.
Ed. San Pablo.

■ **F.P.**

Perquè exigir els fills

Famílias contra corriente és un llibre pensat per als pares que eduquen bé però que volen fer-ho millor.

Actualment, amb les nombroses influències de l'ambient, no és fàcil saber el que és bo per als fills. Tampoc no és fàcil tenir la valentia d'anar contra corrent esforçant-se contínuament per a cercar el bé.

Aquest llibre és un repte per als pares. El bé sempre és difícil. La comoditat, la pau mal entesa o la por poden deixar els pares en una situació de mediocritat educativa. Els pares desitgen que els seus fills siguin feliços.

Mitjançant un estudi pràctic del que és la valentia, la felicitat i l'exigència, es convida el lector a exigir els seus fills per cercar el bé. S'apliquen els suggeriments a diversos temes que actualment tendeixen a provocar especials problemes per als pares (l'ordre, el servei als altres i les activitats de lleure en els petits; i la participació a la vida de família, les diversions i els diners en els adolescents).

David Isaacs va néixer a Anglaterra i va obtenir el títol de Master of Arts de la Universitat de Cambridge. Va conèixer la seva dona, María Luisa Abril Martorell, a València on va obtenir el títol de Llicenciatura en Filosofia i Lletres. Durant quatre anys tots dos van exercir com a professors en diferents col·legis a Biscaia.

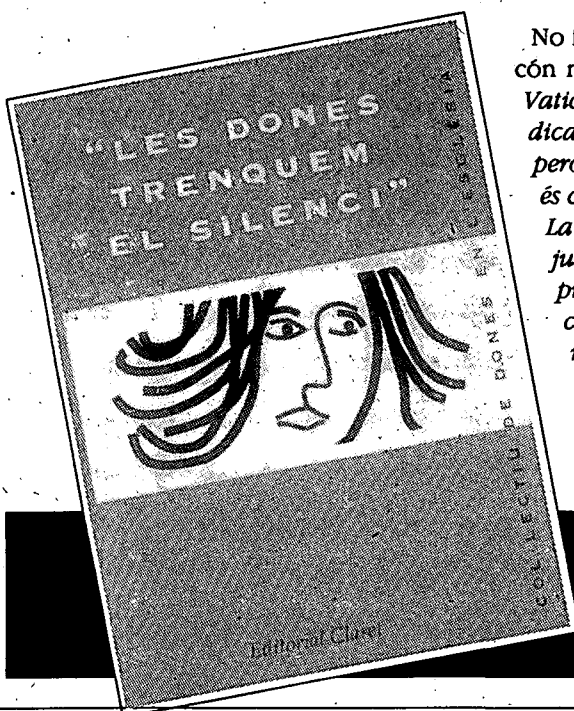
David Isaacs dirigeix l'Institut de Ciències de l'Educació i és autor de nombrosos llibres. En el camp de la família els més coneguts són *La educación de las virtudes humanas* i *Dinámica de la comunicación en el matrimonio*.

David Isaacs i M. Luisa Abril.
Família contra corriente.
Ediciones Palabra

■ **M.S.**

El silenci, posat en qüestió per les dones

No fa molt que el cardenal Tarancón manifestava: *Durant el Concili Vaticà II no hi havia cap dona en els dicasteris romans. Ara ja n'hi ha, però com... a «pixatintes».* Això no és cap solució. En els Consells dels Laics i de la Família la dona tot just comença a tenir un reduït protagonisme; no sols d'execució, sinó també de direcció i planificació. I això és bo.

A nivell de Catalunya, l'estiu de 1993 es va celebrar una setmana de reflexió sota el

Collectiu de dones en l'Església.
Les dones trenquen el silenci.
Ed. Claret.

lema de *Les dones trenquen el silenci*, organitzada pel Col·lectiu de Dones en l'Església.

El volum que avui presentem recull tota aquella reflexió, a la llum de la Bíblia i de la Teologia, amb anàlisi i suggeriments. En la Presentació es diu: *Hi trobareu en el llibre les pautes per clarificar conceptes i variar actituds per tal d'avançar vers una Església més fraternal i igualitària on les dones puguin tenir paraula i presència, sense cap discriminació a causa precisament del fet de ser dones.*

El llibre, que de primer antuvi pot sorprendre per la seva actitud molt crítica, està escrit sempre des de la fe i des de l'amor. S'hi suggereix i reclama una Església més oberta, més lliure, sense pòrs, rejuvenida i encarnada en les angoixes, en els anhels, en les

esperances de les dones i dels homes de cada moment històric.

És obvi que cal una més presència de la dona en l'activitat evangelitzadora i pastoral de l'Església. Amb tot, una cosa són els desitjos dels autors de *Les dones trenquen el silenci* —que aquest és el títol del llibre— i l'altra és si seran atesos i acceptats en la globalitat de les comunitats cristianes, en els seus pastors, els bisbes, i en la doctrina del Papa actual i dels successors immediats.

És interessant i encoratjador que en el si de l'Església, les dones vulguin «tren-car el silenci» sense caure en paraules vanes o en acusacions agressives. Res d'això no hi ha en aquest llibre que avui presentem i recomanem a homes i dones.

■ **Francesc Gamissans**

No malgastem els diners

De diners els nois i les noies de la nostra edat en ténim pocs. És clar, com que no en guanyem cap, no ens toca més remei que parar la mà i arreplegar el que podem. Jo quan necessito diners els demano al pare o la mare; els dic per a què els necessito, i si els sembla bé, me'ls donen, i en paus.

Per omplir una mica la guardiola, cal esperar Nadal, Reis, el sant, l'aniversari, les bones notes (?), la visita de l'oncle Pep o de la tia Ramona, etc. Això permet fer una petita recollida de diners, i ben gastar-los en alguna necessitat o en algun caprici no gaire exagerat.

Jo, el que volia dir-vos és que no ens gastem els diners sense solta ni volta. Primer, perquè no els hem guanyat

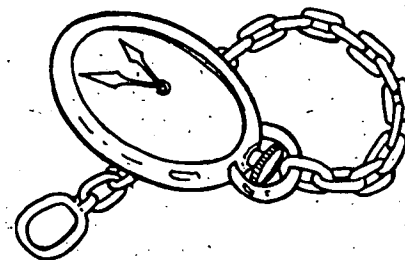
nosaltres. Segon, perquè hi ha gent que no en tenen ni pel més necessari. Tercer, perquè malgastar-los inútilment és una ximpleria.

Hi ha nois i noies que els agrada fer-se veure gastant «perquè sí»: Dues pastes, tres xupa-xups, dues xocolatines, tres xiclets... Au, home, això és massa! N'hi ha per agafar un mal de panxa dels més forts. L'important no és comprar coses i coses, sinó saber ser alegre amb allò que es té, i quan es pot, satisfer alguna il·lusió.

Jo, cada vegada que amb els meus estalvis m'he comprat alguna cosa, n'he tingut una gran alegria.

L'Eixerit

El rellotge sense números

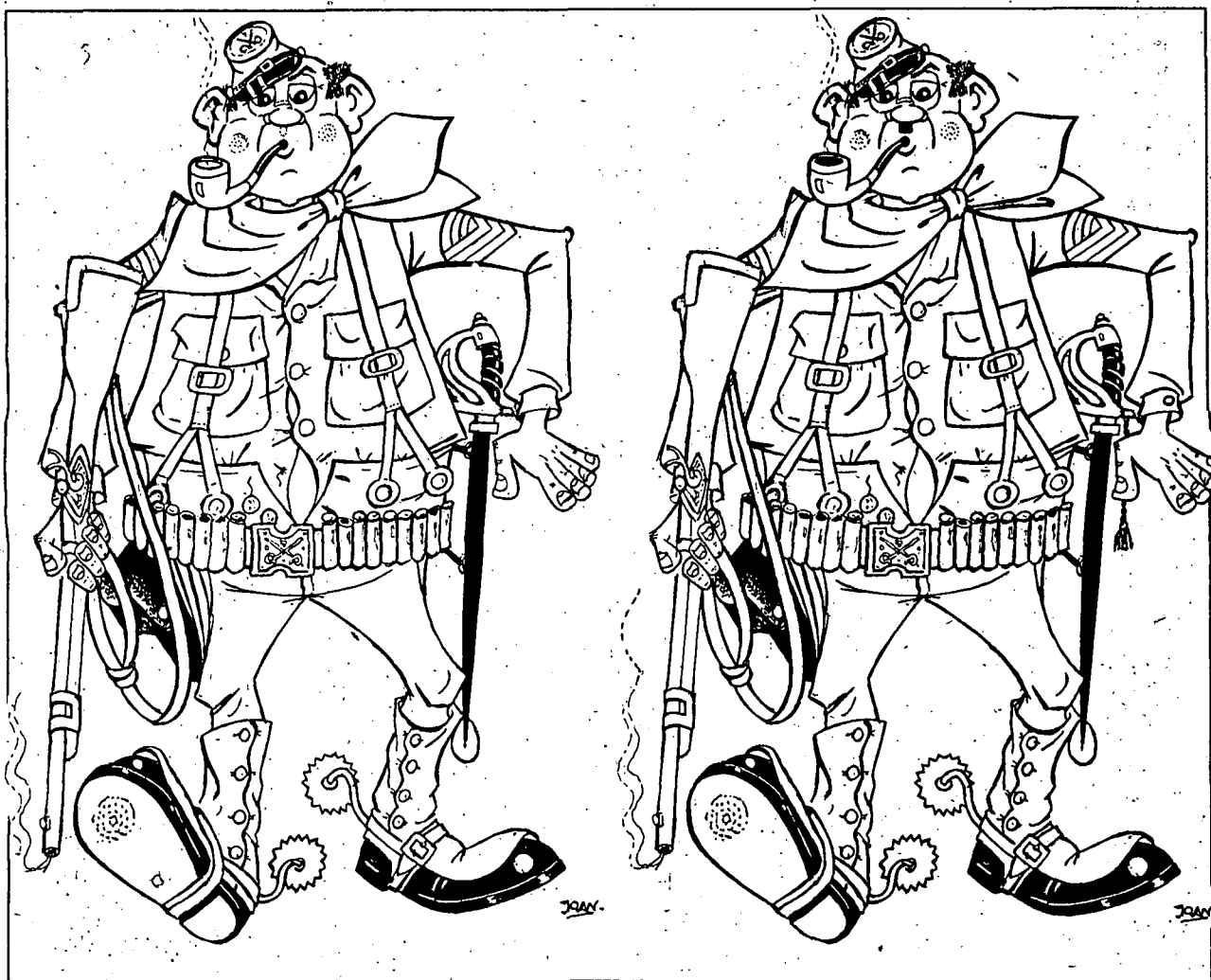

En Pere va pujar a les golfes de casa els avis buscant tresors amagats. Hi jugava sovint a les golfes. Li agradava jugar amb totes aquelles coses velles que hi havia guardades o oblidades. Aquell dia va posar-se a buscar quelcom molt especial: el vell rellotge de butxaca de l'avi. Recordava que l'havia vist alguna vegada allí dalt i ara tenia ganes de jugar-hi una mica. Quan per fi va trobar-lo va endur-se una desagradable sorpresa, el vell rellotge de l'avi tenia l'esfera completament buida, no tenia números, havien caigut o els havia perdut. Sense perdre ni un sol moment en Pere va començar a buscar els números perduts per tots els racons de les golfes. I el seu treball va obtenir aviat el fruit desitjat. De primer va trobar el número u a la caps de costura entremig de les agulles. Després va fixar-se en un petit quadre que hi havia penjat a la paret on es veia un petit llac en el qual nedaven tres ànecs blancs, un d'ells era el número dos. El següent número que el Pere va trobar fou el número tres, que estava ocupant el lloc de la lletra majúscula e a la portada d'un llibre que era sobre la taula. I al costat de la taula va trobar un altre dels números perduts, el número quatre cap per avall feia de cadira per acompanyar la taula. El número cinc no va ser difícil de trobar, de fet n'hi havia més d'un al butlletí de notes del pare. El número sis era la vella gronxadora de l'avi, i el número set era el bastó de l'avi. Prop del bastó no va poder trobar el número vuit, que no era altra cosa que les velles ulleres de llegir de l'avi. El número nou va ser més difícil de trobar perquè era enganxat al sostre, ja que era un bonic globus vermell. A un racó de les golfes va aparèixer el número deu, el divertit cercol amb el qual jugava el pare de petit. El número onze era amagat entre els llapis de colors, i el número dotze va ser el més complicat de trobar, després de buscar per tota l'habitació va sortir en un vell calendari on només quedava sense arrencar el full del mes de desembre, el mes del número dotze.

Un cop recollits tots els números, en Pere va tornar-los a posar al seu lloc, ben ordenadament, i amb molt de compte va guardar-se el rellotge a la butxaca. Sabia que ningú no creuria mai la seva història però guardaria sempre aquell rellotge com un dels seus tresors més especials.

ANNA

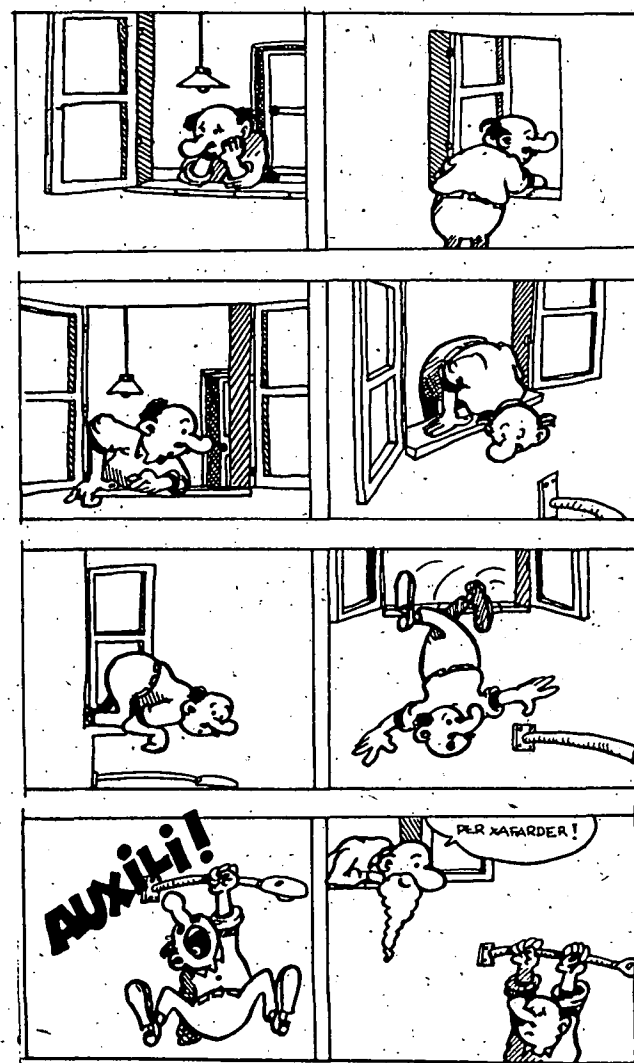
LES 8 DIFERÈNCIES, ¿SAPS TROBAR-LES?

LA BALDUFÀ

EN BADOSA I EN BASORA

EMISSIONS A LA TELEVISIÓ

TV1

Diumenge 11.30 *Pueblo de Dios: El Coto de los Hurdos, corazón de las Hurdes.*

12.00 *La Misa: amb la participació de l'Escolania Parroquial de Sant Esteve, de la Garriga (Vallès Oriental, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Josep-Maria Torrens; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).*

Dimarts 03.05 *Testimonio: meditació sobre un tema religiós (catòlic).*

TV2

Dissabte 09.30 *Últimas preguntas.*

Diumenge 08.45 *Tiempo de creer.*

CANAL 33

Divendres 16.15 *Signes dels temps: Entrevista amb una persona per tal d'oferir el seu testimoni cristià, suggerent i engrescador, a través de les diferents seccions del programa. Aquesta setmana: el Dr. Ramon Torrella i Cascante, Metropolità i Primat de la Conferència Episcopal Tarraco-nense (director: Josep-Maria Pont)*

Dissabte 12.50 *Signes dels temps: (repetició).*

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 21/10 22.45 *Creure, avui: El Mil·lenari de la Cisa. Entrevista amb Mn. Joan, rector de St. Pere de Premià (director: Ramon Safont-Tria).*

DI 24/10 15.00 *Creure, avui: (repetició).*

Dv 28/10 22.45 *Creure, avui: Taula rodona: Una ullada al món. Comentari i tertúlia sobre els temes més importants succeïts els darrers mesos, valorats des de l'òptica cristiana (director: Ramon Safont-Tria).*

EMISSIONS A LA RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge 09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge 10.00 *La música religiosa: Missa breu, n.7, de Gounod; Missa Sanctorum Cosmae et Damiani, de Caldara.*

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge 15.05 *Paraules de vida: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe* (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*

21.00 *El Espejo.*

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.*

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni: recull d'informacions i notícies de caire religiós.*

22.00 *La linterna de la Iglesia.*

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge 08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

Dimarts

15.00 *Frontera: programa socioreligiós que tracta els temes puntuals de més actualitat davant el fet religiós* (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte 08.05 *Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.*

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia: informacions, comentaris i entrevistes.*

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 *Déu vos guard! Santoral, reflexió i agenda.*

Diumenges i festius

09.00 Santa Misa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

22.05 *Objectiu, l'home: el cas de la setmana, un espai per la solidaritat; entrevista amb Mn. Lluís González, responsable de la parròquia de Sta. Bernadeta de Torre Baró; fets i notícies amb valors humans; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).*

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.*

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

07.00 (fins a les 23.00 h.) Emissió de música i missatges, en període de proves.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins: programa de valors humans i cristians* (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.*

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella.*

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.*

RÀDIO SABADELL/COPE (OM 882)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*

21.00 *El Espejo.*

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.*

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 *Testimoni: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca* (director: Juanjo Yunqueira).

22.00 *La linterna de la Iglesia.*

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.*

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

22.10 *Noticiero.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.*

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Cafè i pastes: informacions, comentaris i entrevistes.*

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Onda Cero: Ràdio Tarragona (FM 91.0) dissabte 13.05h

Ràdio Nova (FM 93.5) dissabte 09.15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: a Ràdio 5.

CAFÈ I PASTES: a Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;

Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: espai setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A part té les seccions: *La paraula del bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Els sants oblidats* (narració dels sants de la setmana), *El comentari pels joves* (amb Jaume Reixach), *El significat de l'evangeli* (amb Mn. Pere Carreras), *Església Viva* (presentat per Angel Rodríguez).

L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (AM 1260-FM 90-3) diumenge 9.40h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Stil de Cassà (FM 92.3-92.8) diumenge 9.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h.

Ràdio Grup Girona (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.7) diumenge 9.30h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio Shalom de Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació (presenta: Josep Maria Pont).

L'emeten:

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny; Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»).

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltbre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet (FM 107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Ulldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM 89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

Petits anuncis

VARIS

M'OFEREIXO per una o més tardes per planxar i/o tenir cura persones grans. Truqueu al Tel. 311 83 34 de 4 a 5 tarda.

LLOGO pis. Tel. 200 46 17.

MOBLAT Manuel Girona i una altra habitació a part. Tel. 203 61 81.

CLASSES BRIDGE per a principiants. Tel. 203 61 81.

LLOGO pis. T. 430 72 66.

TINCA SITGES habitació petita, dret a cuina. Informacions Tel. 811 07 13.

SR. 42 ANYS s'ofereix per canviar. Exp. o treballs pintura, neteja... Tel. 237 31 53. Dimarts-dijous. Tardes de 6 a 7.30h.

SEGELS col·lecció valoro i compro. pago comptat, passo a domicili. Tel. 357 83 94.

EL SERVEI COLÒNIES DE VACANCES necessita cuinera amb experiència de gestió o Governança per a una Casa de Colònies a Calafell. Preferible viure-hi a prop i tenir coneixements de francès. Interessats telefonar Srta. Marta. Tel. 430 16 06.

SENYORA SOLA comparteix pis amb una o dues senyoretes - zona Vall d'Hebron. Tel. 417 56 32 de 4 a 7 y de 9 a 11.

SOPRANO al vostre casament. S'ofereix per a cantar: Ave Maria, Paris Angèlicus, Cant dels ocells, etc. Tel. 775 03 45. Núria.

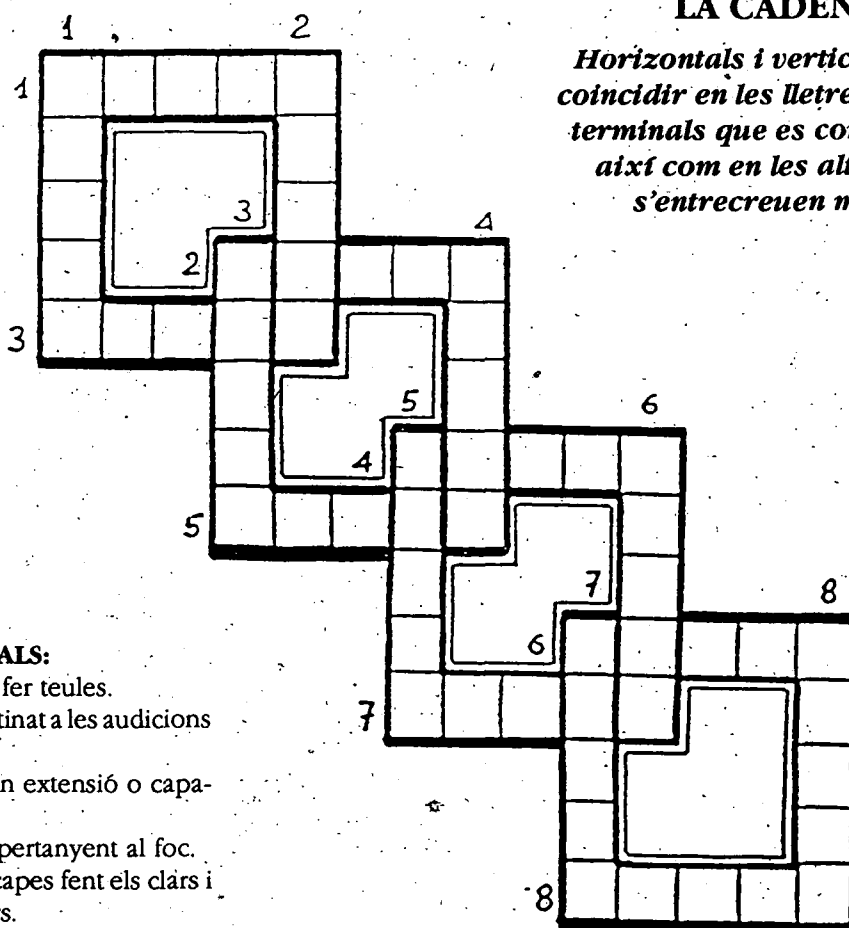
LLOGO habitació a senyoretes. Tel. 218 27 73.

SRA. LLOGA cèntrica habitació a Sra. T. 457 53 63, nits.

SRA. OFEREIX hab. a Sra. a canvi dormir. Tel. 457 53 63 nits.

ENCREUATS

per Rosa Collell

LA CADENA

Horizontals i verticals han de coincidir en les lletres inicials i terminals que es corresponen, així com en les altres en què s'entrecreuen mútuament.

HORIZONTALS:

1. Motlle de fer teules.
2. Teatre destinat a les audicions musicals.
3. D'una gran extensió o capacitat.
4. Relatiu o pertanyent al foc.
5. Estendre capes fent els clars i els obscurs.
6. Unitat d'intensitat del corrent elèctric.
7. Individu d'un poble pre-romà d'Anglaterra i d'Astúries.
8. Àguila.

VERTICALS:

1. Àmbit o dependències individuals en un lloc de vida col·lectiva.
2. Inofensiu o sense cap interès.

3. Lloc amb aigua de mar per a mantenir-hi viu el peix.
4. Punt de l'esfera celest oposat al zenit.
5. Moira llatinitzada.
6. Impres en color per col·leccionar.
7. Occitanisme poètic per anomenar la dona que un estima.
8. Hidrofòbia.

Solució

Horizontals: 1. Corba - 2. Odèon - 3. Àmpli - 4. Píric - 5. Lavar - 6. Àmper - 7. Albio - 8. Àliga.

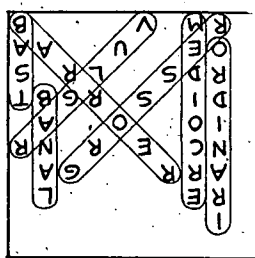
Verticals: 1. Cella - 2. Àndol - 3. Olla - 4. Nadir - 5. Parca - 6. Cromo - 7. Almia - 8. Ràbia.

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

HI HA ESCRIPTORS QUE NO M'AGRADEN GAIRE, PEL SEU LLENGUATGE MÉS AVIAT... (DE 7 MANERES)

VOLCUASIVA
LILANUOCAP
LREIANNALI
UARROSAGAS
MNCIEIRINR
FIORDOICAS
ODIASNRGBT
SRDSALLRES
COELLUISAA
ARMOVIUREB

Barroer, Vulgar, Bast, Banal
Mediocre, Ordinar, Grosset.

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

¿COM VA D'ORTOGRAFIA?

NOTAL NOTAL
NOTAL NOTAL
NOTAL NOTAL
NOTAL NOTAL
T T

Solució al 786

cada dia, FA més LOS
Cada dia fa més LOS.

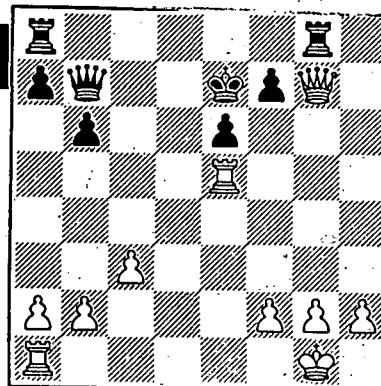
FILATÈLIA

per Enric Graupera

CLAUDIO MONTEVERDI, compositor

Segell alemany (1993) que commemora el 350è aniversari de la seva mort (Venècia 1643). Monteverdi, natural de Cremona (1567), va ser el renovador del madrigal en la seva darrera fase (vuit llibres publicats) i el creador de l'òpera italiana. Mestre de capella a Màntua, va conèixer les diverses escoles europees. El 1607 hi estrenà *La favola d'Orfeo*, i dos anys després *Arianna*. És notable també la seva música religiosa, com ara *Vespro della Beata Vergine* (1610). El 1613 fou nomenat mestre de capella de San Marco de Venècia.

ESCACS

per Jaume Mora

DIAGRAMA 556

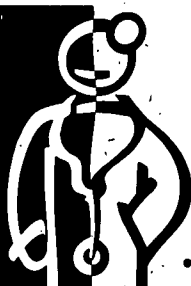
Blanques juguen i guanyen

Aquesta posició és del 1939. Olimpíada de Buenos Aires. El jove canadenc es va fer famós de sobte...

Solució al diagrama 555

1 DxA PxT, 2 AxP+ TxA, 3 T8T+ RxT, 4 CxT+ R1C, 5 CxD T1D, 6 T6R i guanyen.

30 anys
de medicina
Solidària amb
el Tercer Món

medicus
mundi
catalunya

Elisa, 14 / 08023 BARCELONA
Tels.: (93) 418 47 62 / Fax: (93) 418 48 66

• Ajuts: "La Caixa". Oficina n.º 1010. N.º de compte 354-50 de Barcelona

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 89.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciats femenins i masculins de Missions.

Aquest any, **els nostres donatius van dirigits especialment a cinc Seminaris majors:**

- «Sant Josep» - Ikot Ekpene (Nigèria) - 580 alumnes.
- «Interdiocesa» - Taegu (Corea del Sud) - 268 alumnes.
- «Sant Pau» - Tabora (Tanzània) - 215 alumnes.
- «Sant Antoni» - de Sao Luis do Maranhao (Brasil) - 73 alumnes.
- «Sant Francesc de Sales» - Huaraz (Perú) - 64 alumnes.

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/. Bisbe, 5

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep

17004 Girona
C/. Albareda, 15

25007 Seu d'Urgell
Bisbat

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

08500 Vic
C/. Santa Maria, 1

25280 Solsona
Bisbat

43500 Tortosa
Bisbat

LLINDAR

Del 3 al 12 d'octubre he estat a Terra Santa, acompanyant un grup de pelegrins, la majoria dels quals de la parròquia del Sant Esperit de Terrassa. La coordinació i l'organització de pelegrinatges com el que acabo d'esmentar, a càrrec de l'«Associació d'Amics de Catalunya Cristiana», mereixen el nostre elogi i la nostra felicitació. Són ja uns quants centenars els amics i lectors del nostre setmanari que, gràcies a ells, han tingut l'oportunitat de resseguir «in situ» els passos de Jesús. Un agraïment molt particular des d'aquí a la Marta Cantí, coordinadora, tant sacrificada, d'aquests viatges i actualment una bona coneixedora del terreny, per l'esforç i l'entusiasme mantinguts en tot moment.

La Terra Santa és, en efecte, com un signe sacramental de Crist: hom hi ha de pelegrinar amb el delit de trobar el Senyor en el signe concret de la terra en la qual Ell va néixer, viure, morir i ressuscitar, expressió de la humilitat de la carn en la qual

s'esdevingué l'Encarnació del Verb. Dos magnífics instruments ens han acompanyat per fer realitat aquest delit: el text català del P. Romuald M. Díaz i Carbonell, «*Pelegrins de la Paraula a Terra Santa*» i el text italià de Paolo Acquistapace, «*Guida bi-*

ments: amb què es troba desvetllen en ell una nova interiorització de la Paraula revelada. Per això, del contacte amb aquesta terra, hom en surt il·luminat interiorment i estimulat a viure amb una major profunditat i fidelitat l'experiència cristiana.

Viure i trobar-se amb el Crist *present* ara i aquí, ha de ser la constant en un pelegrinatge a Terra Santa. El pelegrí no hi ha d'anar tant cercant de fer memòria d'un passat com cercant de reconèixer l'actualitat de la *presència del Senyor*. Ell esdevé contemporani a cada generació. Es podria dir que l'actitud del pelegrí ha de consistir a situar-se en el cor mateix del procés hermenèutic o d'interpretació dinàmica de la formació dels textos bíblics: partint sempre de l'avui de l'acció de Déu el pelegrí ha de recercar amb amor el passat i ha de retrobar al mateix temps aquest passat en el *present*. És vital que aquest *encontre* es produeixi, altrament hom corre el risc de limitar-se a una mera recerca nostàlgica que no obre cap bretxa en la pròpia vida.

Com a pelegrí, he viscut personalment quatre moments d'una especial intensitat: la celebració de l'Eucaristia a la basílica de l'Anunciació de Natzaret; la passejada amb barca pel llac de Tiberíades, on i durant la qual, en un indret determinat, parats els motors de la barca, escoltàrem alguns textos evangèlics que hi fan explícita i significativa referència; l'Eucaristia a la capella del Calvari del Sant Sepulcre i finalment l'Eucaristia del Cenacle que, malhauradament, no poguérem celebrar en cap dels llocs en què la tradició ens situa l'esdeveniment del darrer sopar del Senyor. A Terra Santa, però, si hom hi pelegrina amb fe, tot parla i ens parla de la presència del Senyor. Hom s'omple a vessar, sobretot, del *color* i del *sabor* de les narracions bíbliques i de la *correlació orgànica* de Jesús amb la història del seu poble, i dels orígens de l'Església amb la història de Jesús i d'Israel. Fins i tot la tràgica imatge de la divisió dels cristians, allí tan colpidora, provoca en el cor del pelegrí la petició insistent i el desig ardent de la unitat i de la comunió.

Paradoxalment Terra Santa és terra d'*arribada* i alhora lloc de *partença*: el pelegrí hi retroba les seves arrels per després partir de manera irresistible, i amb un cor renovat i enfortit, envers la diàspora en què es troba la terra i la gent concretes objecte de la missió evangelitzadora que li és confiada. Així fou per Jesús, nascut en aquella terra i pujat al cel per enviar-nos el do del seu Esperit. Així és per a l'Església, generada en aquest món, però en pelegrinatge continu fins als límits més extrems de la terra. La Terra Santa és, d'alguna manera i per això mateix, el sacrament del nostre nomadisme espiritual.

■ Manuel Valls i Serra *director*

El contacte amb la Terra Santa

blica e turistica della Terra Santa», una guia molt completa de la qual ja ens vam servir fa uns anys els pelegrins —estudiants i professors— de la Universitat Pontifícia Salesiana de Roma, quan pel setembre de 1983 hi férem una estada, memorable, d'un mes sencer. Per damunt de tot, però, l'Eucaristia, la pregària i els comentaris evangèlics, els quals han anat teixint l'ordit més ric i consistent del pelegrinatge. Tant Mn. Ricard Masclans, Mn. Joan Puig —ambdós del Sant Esperit de Terrassa— com jo mateix hi posàrem tot el nostre afany i el nostre interès.

«Si heu vingut a aquests llocs, prenent qualsevol camí, partint d'on qualsevolga que sigui, en qualsevol hora i en qualsevolga estació, sempre seria el mateix: us tocaria despullar-vos dels sentits i de la raó. No sou aquí per verificar, per instruir-vos o satisfer una curiositat o per fer un informe. Sou aquí per agenollar-vos, en aquests llocs on la pregària ha estat vàlida» (T.S. Eliot, als «Quatre Quartets»). Resseguint aquests llocs hom voldria, efectivament, posar-se de genolls, donant gràcies al Senyor pel misteri de la seva Encarnació. La terra de Jesús provoca al pelegrí preguntes molt concretes sobre el «perquè» i el «com» del manifestar-se de Déu en la nostra història. El pelegrí, però, s'ha de col·locar davant aquesta terra amb la mateixa actitud silenciosa i acollidora d'Abraham i de Maria. Els llocs, les persones i els esdeveni-

ARA MATEIX

Cop d'ull al Sínode

■ J. Carrera Planas

Les notícies que ens arriben del Sínode dedicat a la vida religiosa que té lloc, aquests dies, a Roma, deixen entendre que s'hi està realitzant un treball important, més marcat per l'eficàcia que per l'espectacularitat. És una pena —ja hi estem acostumats, d'altra banda, pel que fa a molts esdeveniments eclesials— que cap diari català no ens n'ofereixi una informació regular i que, per tant, l'hàgim d'anar a cercar a la premsa de fora i, en algun cas, poc agradable. I no és pas que els religiosos no tinguin una presència important a la nostra societat.

Com és normal en un Sínode, el diàleg és obert i recull, doncs, aportacions crítiques que sacsegen l'opinió. Sobre tot en la primera etapa, la de la setmana passada, dedicada a l'exposició pels bisbes dels seus diversos punts de vista. Fem-hi un cop d'ull.

El tema de la dona a l'Església ha sortit de diferents maneres i, gairebé sempre, amb una referència latent al sacerdoci femení. Quan el patriarca caldeu de l'Iraq Rapa-hael I Bidawid, demanava el diaconat per a les religioses, no s'estava de dir que això podria compensar la pèrdua de tota esperança pel que fa a l'admissió de dones al presbiterat. I quan se suggeria la conveniència de confiar alts càrrecs eclesials, no vinculats al sacerdoci, a dones, s'intentava precisar el sentit de la negativa al presbiterat femení. L'Església, en efecte, té el repte de fer ben patent que les raons de la seva actitud són d'ordre doctrinal i no responen a cap discriminació o minusvaloració de la dona. Això passa per fer lloc a una normal presència femenina en totes les instàncies, també les més altes, que no exigeixen el sacerdoci.

Les relacions entre vida religiosa i magisteri de l'Església

L'Església, en efecte, té el repte de fer ben patent que les raons de la seva actitud són d'ordre doctrinal i no responen a cap discriminació o minusvaloració de la dona.

han estat tractades críticament per alguns bisbes. D'una manera clarament hiperbòlica, per Mons. Angelini que va acusar els religiosos de desobedients i d'altres defectes, amb una generalització que ha estat considerada inadmissible. El mateix Secretari d'Estat del Vaticà, el cardenal Sodano, s'oposà a aquesta mena de crítica. N'hi ha hagut, però, de més moderada. Mons. Yanes, per exemple, es referí a una certa actitud a la defensiva d'alguns instituts respecte del magisteri. I el cardenal Ruini, vicari del Papa a la diòcesi de Roma, s'ha queixat que les discrepàncies amb el magisteri que de vegades sorgeixen trobin un altaveu en publicacions depenents dels religiosos. Mons. Damasceno, bisbe auxiliar de Brasília i secretari general de la conferència episcopal llatinoamericana s'ha situat en un punt mig, en distingir la crítica refusada per Sodano d'aquella altra, «molt útil per a l'edificació de l'Església, que es fa amb esperit de diàleg i a fi de construir».

Una altra qüestió interessant que no sabem quina projecció tindrà, és la crítica del cardenal Martini als nous moviments i a les confuses fronteres entre identitat religiosa i identitat laical que alguns d'ells propicien. El tema és realment viu i la personalitat de l'arquebisbe de Milà afegeix suspens.

El Sínode continua.

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

Què està passant al món? ¿Com pot ser que s'estigui arribant a l'aberració de matar nens com si fossin salvatgines? ¿O traficar amb els seus òrgans, extrets quan encara són vius? ¿O obligar-los a la prostitució, com va reconèixer un ministre del govern del Brasil, que en aquell país hi ha, un mínim de mig milió -mig milió!- de nens i nenes, entre 8 i 14 anys, obligats a prostituir-se? I si estan malalts... doncs els maten, perquè no ho encomanin als "clients", i així "s'ha acabat el problema", per als prostituidors, és clar!

No ens podem quedar insensibles amb aquest problema, que és indicatiu d'un rebuig a la vida, d'una degeneració dels instints més bàsics d'amor i respecte a tot ésser humà i d'ajuda al més dèbil.

Els nens no han demanat ser engendrats i existir. Ningú d'aquest món no ho ha demanat, ja que abans de ser engendrats no existíem per poder-ho demanar. Nosaltres ja som adults. ¿Com és possible que, només l'any 1992, hagin mort 530.000 nens a causa dels conflictes armats del món? ¿O que sigui dels països "desenvolupats" i "cultes" que surt el contingent més gran de persones que viatgen a Tailàndia o al Brasil per anomenar dos llocs malauradament dels més destacats i no incloure'n d'altres per gaudir d'aquesta prostitució amb nenes o amb nens que altres adults, també sense entranyes, els faciliten?

Fins hi ha casos de pares que, a causa de la necessitat econòmica extrema que pateixen, han venut els seus infants per a aquest comerç carnal degradant o per a altres malifetes, segons la demanda del mercat. Les dades dels mitjans de comunicació social sobre aquestes pràctiques són esgarrioses.

¿Què hi podem fer, com a éssers humans sensibles a les injustícies, com a éssers socials que clamem pels qui no tenen possibilitats de fer-ho? En primer lloc, cal estar informat i patir aquests mals. No és pas ignorant els problemes que es solucionen. No és inútil patir per amor, ni tampoc és masoquisme. Patir la impotència, sentir els problemes dels altres com a nostres, és de vegades l'inici de la solidaritat més genuïna.

No pot ser que aquests infants no tinguin ningú al món que intercedeixi per ells! Hem de ser els seus "pares". Hem d'actuar perquè el món es transformi i s'acabin aquestes atrocitats.

Aquests nens són fills sense pares, encara que en tinguin biològicament. No han demanat existir, però com que han nascut, tenen dret a viure amb dignitat, com a éssers humans.

No podem defallir, hem de ser la veu d'aquests nens. Actuar davant la injustícia, prendre una actitud de pares responsables envers aquests que no van demanar néixer i que pateixen. I no n'hi ha

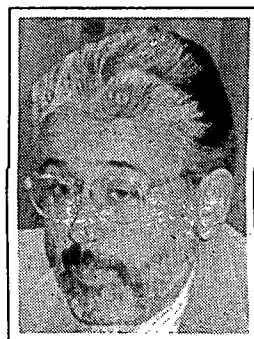
¿Què podem fer, com a éssers socials que clamem pels qui no tenen possibilitats de fer-ho?

només al Brasil o a Tailàndia, els tenim molt a prop, a les nostres ciutats i pobles, als nostres barris, al carrer. Són infants abandonats, malalts, maltractats, treballadors...

Hi ha, però, tot un munt de coses que cadascú o en grup, amb amor i amb una creativitat incansable, podem fer per ells. També hi ha moltes institucions honrades d'ajut a la infantesa, que sol·liciten voluntariat, ajut material i econòmic per a aquests nens. Ajudar les mares solteres, abandonades, viudes, malaltes; ajudar els pares amb dificultats... també és ajudar-los.

S.O.S. pels nens

■ Juan M. González-Feria

Que no creixi cap nen al món sense veure que els adults estíem certament la vida. Que els nens notin que estem contents que ells existeixin. Si no, ¿com els podrem demanar algun dia que estiguin contents ells també d'existir?

Això, que és complir la llei natural, consisteix no sols a no matar, sinó a estimar la vida, a estimar tothom qui viu.

Juan M. González-Feria és de l'Àmbit d'Investigació i Difusió Maria Corral.

SABER ESCOLTAR

La capacitat de conviure (i 7)

S'ha dit, i és cert, que la velocitat de la vida fa molt difícil la convivència. Hom pensa que moltes convivències esmicolades poden tenir-la causa en aquest fet. Una existència tan trepidant fa que un estigui lluny de si mateix. Són massa les coses que el sol·liciten. I no l'ajuden a centrar-se en allò que és bàsic per a la felicitat, és a dir, per a una bona convivència familiar.

Un psicòleg, que m'ha inspirat aquestes notes, afirma que el millor és anar a la vida precisa i limitada de cada dia. I posar-hi el millor de si mateix. Recomana no oblidar els petits detalls, que com els mosaics romans o bizantins componen el gran mosaic de la vida humana i la fan humana de debò.

S'ha dit que la vida rau en els detalls. Una bona afirmació! «Fer la casa habitable és omplir-la d'afecte

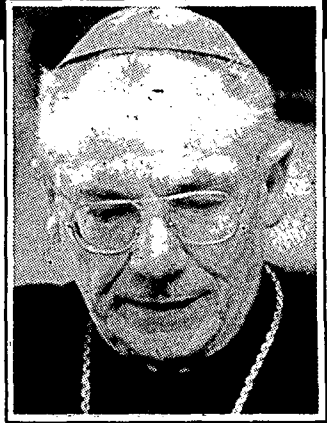
i de comprensió». D'aquí l'esmentat autor en fa derivar una colla d'actituds delicioses: «interessar-se pels afanys i les preocupacions dels altres, fer amable la vida sabent disculpar, posar bona cara quan un se sent afectat per quelcom, desdramatitzar els petits contratemps que mai no falten, aprendre a tenir una visió positiva de les persones i dels esdeveniments, tenir suficient mà esquerra per fer saltar una guspira salvadora d'humor...

Per als cristians la convivència ha de partir de la mirada al Crist de la creu. Ell es lliurà per nosaltres pecadors. L'evangelí, que assumeix les virtuts humanes i que les lliga totes amb l'amor, ha de ser el mirall de tota convivència familiar.

■ Joan Guiteras

La Vendée, una guerra de gegants

■ Paul Poupard

En el seu segon centenari, la Vendée va celebrar els màrtirs de la revolució. El cardenal Paul Poupard, president del Consell pontifici de la cultura i president honorari del «Souvenir Vendéen», va pronunciar una conferència a La Roche-sur-Yon, de la qual oferim els fragments més sobresortints.

El temps de les polèmiques al voltant de la sublevació de la Vendée han cedit lloc a la reconstrucció històrica. Hi ha dues maneres de no entendre justament la Revolució francesa: maleir-la o exaltar-la. Això mateix val per a la guerra de la Vendée que no va ser un complot monàrquic contra la Revolució republicana sinó una insurrecció popular cristiana contra la seva desviació atea i totalitària. La Vendée ha entrat avui a la història com un temple de resistència espiritual i de la llibertat de consciència contra el poder. L'historiador François Furet que certament no és pas sospitós de clericalisme, n'ha resumit bé el caràcter quan ha subratllat el paper fonamental dels motius religiosos: «El centre del conflicte a partir de la Constitució civil del clergat és la qüestió religiosa. La insurrecció del març del 1793 va precedida d'una sèrie d'incidents locals originats per l'obligació del jurament i per la divisió de l'Església en dues formacions. D'altra banda tot ve a indicar que el principal motiu de la revolta de la Vendée no era social o polític sinó religiós... L'hecatombe dels vendeans és la carnisseria col·lectiva més gran del terror revolucionari sense que pugui inscriure's a la famosa llista absolutòria de les ja dites circumstàncies de salut pública.»

El «no» dels camperols

La guerra de la Vendée neix del 10 al 13 de març del 1793, sense cap mot d'ordre, d'un moviment que sorgeix del més profund del poble, del pagès del Magues i de Retz, del Bocage i del Challans. La notícia del decret de la Convenció que ordenava l'enrolament en massa de 300 mil homes per lluitar contra la coalició de les potències estrangeres posa foc al polvorí. Però és un foc que es covava des de feia temps. La Vendée com testimoniaven tots els documents de l'època, havia acollit molt bé la convocatòria dels Estats Generals i havia participat de bon grat a l'Assemblea Nacional de 1789. Com va passar el poble de l'acceptació del 89 a la inquietud creixent dels 90/91, al rebuig del 92 i a la ruptura del 93? Aquesta ruptura deriva de les conseqüències de la promulgació de la Constitució civil del clergat el 12 de juliol del 1790. L'obligació imposada als sacerdots de prestar jurament va ser per ells un drama de consciència. En la seva immensa majoria oïen el Papa i la seva consciència rebutjant el jurament. Esdevinguts així, malgrat tot, refractaris a la República foren perseguits, afusellats, ofegats, deportats. Però els fidels els romanqueren fidels. Fou per això que Napoleó, expert en la

matèria, va definir-la com «una guerra de gegants». Com que el poder revolucionari no podia vèncer sobre el terreny els vendeans rebels, va decidir aniquilar-los literalment amb un veritable genocidi. Val a dir que el clergat vendeà no constituïa un bloc unànim. Posats enfront de l'acte de fidelitat a la Constitució establert pel decret del 27 de novembre de 1790 la mitjana nacional dels clergues obligats al jurament oscil·la segons els historiadors entre el 52 i el 55%. A la Vendée el percentatge era del 29%. Els preveres que prestaren jurament i que els vendeans anomenaven traïdors, 142, abandonaren l'Església. Els preveres emigrats i deportats, 260, deixaren el país. Els preveres refractaris no abandonaren ni l'Església ni el país. Foren prop d'un centenar els preveres clandestins que romangueren al seu lloc arriscant la seva vida. En efecte, una seixantena pagaren amb la pròpia sang la seva fidelitat a la missió. Són els nostres màrtirs: 12 afusellats, 9 guillotinat, 2 ofegats al Loira, 38 assassinats, als quals s'afegeixen 51 morts a l'exili i 12 a la presó, en total 129. Els historiadors han ressaltat la importància decisiva de l'actitud dels laics pel com-

Com que el poder revolucionari no podia vèncer sobre el terreny els vendeans rebels, va decidir aniquilar-los literalment amb un veritable genocidi

portament del clergat. Un camperol d'Angers declara al jutge Clemenceau: «No volíem que tornés el rei. Volíem els nostres bons sacerdots». És el rebuig de les consciències d'adherir-se a la religió d'Estat.

Per la llibertat de consciència

La Vendée es va batre per la llibertat de consciència. I perquè va mostrar-se solidària amb els seus preveres calgué «incendiar-ho tot» segons l'expressió d'un comandant en cap de l'exèrcit de l'Oest, el sinistre Turreau, en la seva carta al Comitè de salut pública el 17 de gener de 1794. Heus aquí algunes de les seves instruccions als lloctinents: «Tots els bergants que siguin trobats amb les armes a la mà seran passats a la baioneta. Això tam-

bé succeirà amb les dones i els nens, qualsevol que sigui sospitós serà afusellat». El decret núm. 1630 de la Convenció nacional de l'1 d'octubre 1793 dona un termini a l'exèrcit de l'Oest fins el 20 d'octubre per donar per acabada «la execrable guerra de la Vendée» i proclama: «Soldats de la llibertat, cal que els bandolers vendeans siguin exterminats abans d'acabar l'octubre». El 11 de febrer de 1794 el Comitè de salut pública dona la següent terrible ordre: «Aniquileu la Vendée!»

És l'hora de les columnes infernals que reben del general Grignon aquesta demencial proclama: «Ciutadans, us ordeno que cremeu tot el que es pugui cremar i passeu per la baioneta qualsevol que trobeu pel camí. Compreneu que pot haver-hi patriotes en aquesta regió; no hi fa res, hem de sacrificar-ho tot».

Genocidi ordenat per la Convenció

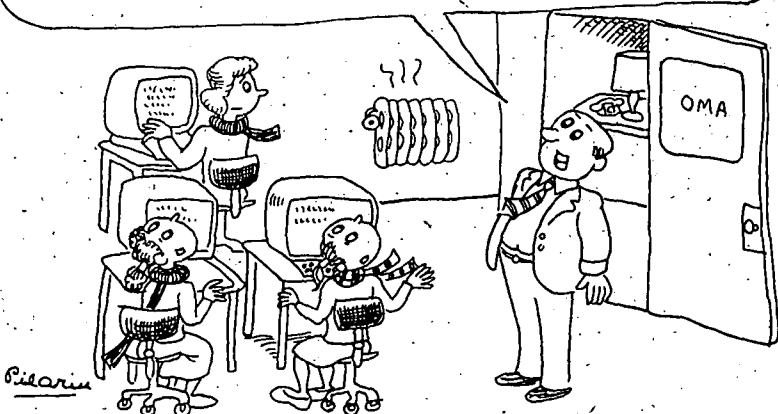
«La Vendée ja no existeix» escriu el 24 de desembre 1793 Westeeman anomenat «el carnicer de la Vendée». No es tracta d'un epítet infamant inventat pels nostres antecessors; és ell mateix qui ho diu: «Hem fet un horrible carnatge. La Vendée ja no existeix, tot ha estat exterminat. No hem fet presoners, la pietat no és revolucionària». Excessos habituals de la soldadesca, és el que ha pretès induir-nos a creure durant tant de temps la historiografia oficial. De cap manera. Allò fou la simple execució del decret de la Convenció de l'1 d'agost i del 14 d'octubre del 1793: «Extermineu els bandolers. Envieu un exèrcit incendiari per tal que cap home o animal sobrevisqui en aquest lloc». En total, en les dues campanyes, perderen la vida prop de 400 mil persones i almenys el 15% de la població civil. Un vendeà sobre sis. Les víctimes de la persecució religiosa no foren sols preveres i religiosos sinó laics, homes i dones, humils artesans i pobres servents, de aquí la simple afirmació de la pròpia fe constituïa als ulls dels seus jutges, si així poden dir-se aquells carnisers, un crim per castigar amb la mort. Diferent de com l'ha descrit la història convencional, aquesta època no ha estat marcada per una clerecía mediocre, per una fe insípida i per una Església en declivi, sinó per una fe tan profunda que ha dut al martiri a aquell que acostumem anomenar el poble ordinari. Aquesta fou la guerra de la Vendée, aquests foren els cristians de la Vendée, ahir.

Avui encara cal coratge per afirmar la pròpia fe públicament. Els nostres avantpassats, els màrtirs beatificats per Joan Pau II, han preferit la mort a la traïció. Com ells, els cristians d'avui no volen sinó la llibertat per a ells i per a tot el món. Avui ho fan amb esperit pacífic, creients i no creients units en una mateixa lluita per l'home, cada home i tot home en la seva integritat. En aquest sentit són els vendeans del 1793 els veritables hereus del 1789. És per això que a dos segles de distància la nostra memòria és una memòria d'esperança. Orgullosos dels nostres avantpassats i dels seus descendents, creients i no creients, nosaltres bategem la Vendée del demà, la França del futur, l'Europa del nou mil·lenni.

Paul Poupard és cardenal i president del Pontifici Consell de la Cultura.

ACUDIT

APROFITANT QUE LA TARDOR
ÉS CALENTA, SINDICALMENT
PARLANT... NO ENCENDREM LA
CALEFACCIÓ FINS PER NADAL...

El Casal Bellesguard és una llar de silenci, annexa al monestir de Sant Maties, que vol afavorir el treball personal d'interiorització, de serenar d'esperit i de pregària. Situat als afores de la metròpoli barcelonina, el Casal acull tot tipus de persones, sense discriminacions de caràcter civil ni religiós, que vulguin viure durant unes hores o uns quants dies el clima de silenci, quietud i recolliment que ofereixen les seves instal·lacions i el seu emplaçament geogràfic, envoltat de natura. L'origen del nom de «Bellesguard» prové de

començaments del segle XV quan Martí l'Humà, rei de la corona catalano-aragonesa, va batejar una torre, situada a la rodalia de Barcelona, amb aquesta denominació a causa de la magnífica vista panoràmica de la ciutat, amb la mar al fons, que es

contemplava des de les seves finestres. Parlem amb la mare Maria Roser Vergés, priora del monestir de monges jerònimes de Sant Maties i membre del Patronat de la Fundació Glòria d'Oriola Cortada, el qual s'encarrega de l'administració i el manteniment del Casal.

altres vegades i vulguin dur a terme experiència de més solitud, hi ha a la seva disposició, entremig dels pins, una clau «pustínia», és a dir, una ermita individual de fusta.

—¿Participen els estadants en actes litúrgics?

—La comunitat convida cordialment als estadants a participar en els actes litúrgics que se celebren a la capella del seu monestir, d'acord amb l'horari que hi ha establert en diferents llocs del Casal. Això obstant, no s'obliga a ningú a assistir. Algunes persones hi participen, d'altres no. Hom pot passar a Bellesguard uns quants dies—una setmana com a màxim—o només unes hores.

—¿Quines són les normes que imposa el centre als seus hostes?

—No hi ha normes. Només es proposa silenci i puntualitat a l'hora dels menjaros. Nosaltres sempre diem que cada un hauria de ser una ermita. Cadascú organitza el seu propi itinerari amb plena llibertat. Pel que fa a la quota que paguen els estadants, cal dir que són aportacions indicatives i lliures. Hi ha una bústia on gent hi diposita el que pot o el que vol.

—¿Què és el que cerca la gent que acut al Casal?

—Busquen silenci per tal de reflexionar, descansar, estudiar... El centre està obert a tothom, sense discriminacions de cap mena. És, doncs, una institució de caràcter ecumènic. Respectem el credo de tots els estadants. A les habitacions, per exemple, no hi ha ni tan sols un Sant Crist perquè no volem posar cap signe confessional respecte a la creença o no creença.

«A la vora del monestir hem edificat un hostel, no sigui que, si tornessin Josep i Maria, no trobessin hostalatge...»
(Sant Jeroni)

estatgers és total per part nostra. En aquest quart de segle d'existència, han passat pel Casal bisbes, religiosos, religioses, seglar, etc. Un col·lectiu força heterogeni. L'objectiu d'aquesta institució és atendre tot individu que busqui un ambient de silenci i respecti el silenci de la resta de persones que conviuen a la casa. L'hospitalitat forma part del carisma de la nostra comunitat jerònima.

■ Miquel Àngel Codina

Si voleu més informació sobre els serveis del Casal, truqueu al (93) 20 82 40. L'adreça del Casal Bellesguard i del monestir de Sant Maties és: carrer Bellesguard, s/n (final) 08035 Barcelona.

Entrevista amb la mare Maria Roser Vergés Forns, priora del monestir de monges jerònimes de Sant Maties

La mare Maria Roser Vergés, priora del monestir de monges jerònimes de Sant Maties

«El Casal Bellesguard és un oasi de silenci i acolliment espiritual a Barcelona»

—**M**are priora, parli'ns dels objectius amb què va néixer el Casal Bellesguard ara fa vint-i-cinc anys.

—El Casal va ser el fruit d'una substancial donació de la Sra. Glòria d'Oriola Cortada, disposada en el seu testament, per tal de crear una bona obra benèfica. De seguida, els administradors d'aquesta herència pensaren que un casal de silenci seria el projecte ideal per fer realitat el desig de la difunta. Es formà llavors el

Patronat de la Fundació Glòria d'Oriola Cortada perquè tingués cura del procés de construcció del Casal i de la seva posada en marxa.

—¿Quina és la tasca actual del Patronat?

—El Patronat que regeix la institució està format avui dia per cinc persones; entre les quals hi som presents la Gna. Paulina García, la Gna. Maria Trinitat Cabrero i una servidora. Les funcions del Patronat són vetllar per les rendes del petit capital que

restà després de la construcció de l'edifici, vetllar perquè es respecti l'ideari fundacional del Casal i atendre l'administració i el manteniment del centre.

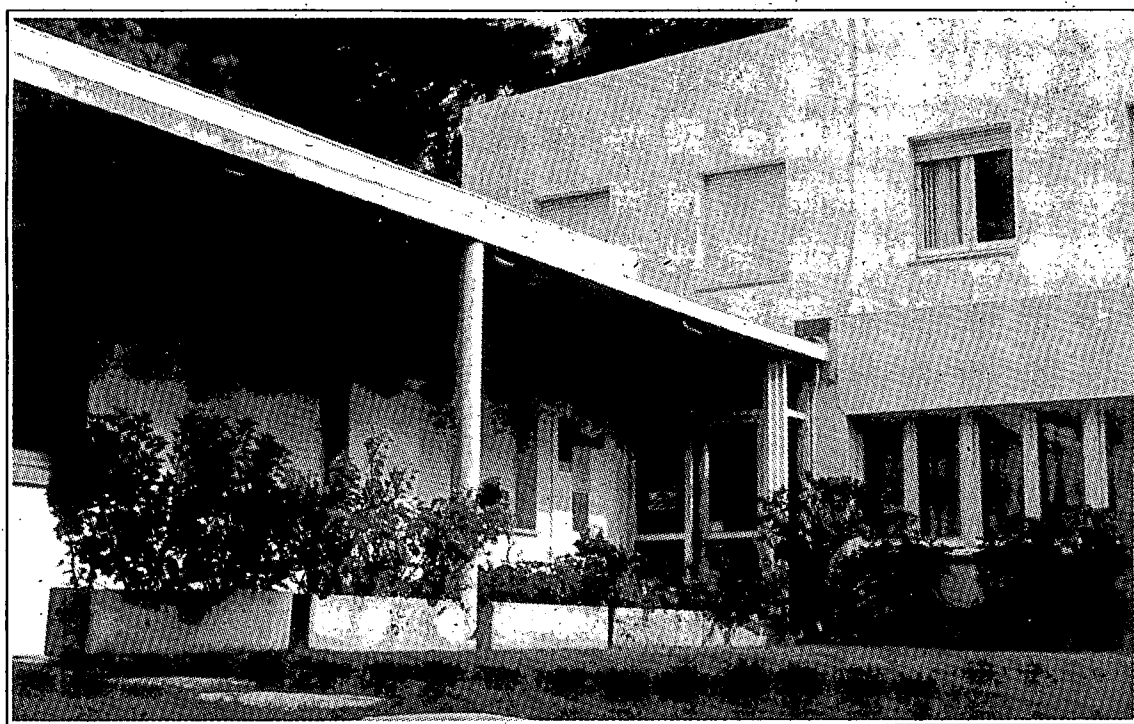
—El Casal Bellesguard va inaugurar-se l'any 1969. ¿Qui ha estat el responsable de l'acolliment d'ençà d'aleshores i fins el dia d'avui?

—El primer acollidor fou un jove matrimoni. Mn. Josep Rovira Tenas va prendre el relleu el 1971 fins al 1980 quan la nostra comunitat de monges jerònimes va començar en el nou monestir

atès que ens van cedir gairebé la meitat del terreny. El 27 de setembre del 1980 s'inaugurà el monestir de Sant Maties. Actualment, Mn. Eugeni Portusach col·labora també en la tasca de l'acolliment dels «pelegrins».

—¿Quins serveis ofereix el Casal Bellesguard?

—El Casal disposa de 22 cambres individuals, 2 dobles i 2 de matrimoni, una sala per escoltar música, una biblioteca especialitzada, un petit oratori amb el Santíssim que resta obert dia i nit, una sala de lectura, un porxo interior... i un bon pinar on es poden fer unes llargues i tranquil·les passejades. Per a aquelles persones que ja hagin estat al Casal

Una imatge exterior del Casal Bellesguard

Un quart de segle de benaurança

Amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de la inauguració a Barcelona del Casal Bellesguard (1969-1994), el propassat 8 d'octubre tingué lloc a la capella del monestir de Sant Maties —que es troba situat a la vora del Casal— tot un seguit d'actes per tal de celebrar aquest rellevant esdeveniment. Al llarg de la jornada va commemorar-se, amb goig i senzillesa, el naixement i desenvolupament dels primers vint-i-cinc anys de vida del Casal Bellesguard, situat a la rodalia de Barcelona ciutat, envoltat de natura i serenor. Un marc d'allò més adient per a aquelles persones que volen trobar durant unes hores o uns quants dies quelcom que la gran urbs no els pot oferir: silenci, recolliment, solitud, aprofundiment espiritual i reflexió.

La comunitat de monges contemplatives jerònimes del monestir de Sant Maties tenen cura tothora —des de la fundació de l'esmentat monestir, l'any 1980— del Casal Bellesguard. Una senyora que porta gairebé vint anys venint de manera periòdica al centre comentava en veu alta a l'hora del dinar que un dels principals trets característics de les monges jerònimes és el seu do de la compassió (que vol dir «patir amb», no «compadir-se de»). Durant aquests darrers catorze anys el monestir de Sant Maties i el Casal Bellesguard s'han fet mútuament un servei complementari encara que diferenciador atès que ambdós centres tenen encomanada, per separat, una tasca de gran transcendència: la consagració a la vida monàstica i l'hospitalitat en una llar de silenci que afavoreix el treball personal d'interiorització espiritual dels pelegrins, respectivament.

Hostatgeria de silenci

A dos quarts de dotze del matí començaren els actes commemoratius amb una taula rodona, on van participar Mn. Josep Bigordà, P. Josep M. Dausà, Mn. Josep Rovira Tenas, Mn. Josep A. Arenas i Mn. Eugeni Portusach. Mossèn Bigordà, el moderador del debat, va parlar breument de les diferents circumstàncies històriques que embolcallaren el projecte de dur a terme el Casal Bellesguard, en ple onatge de les reformes postconciliars. «La història sempre dona motius d'esperança», digué.

D'esquerra a dreta: Mn. Josep A. Arenas, P. Josep M. Dausà, Mn. Josep Bigordà, Mn. Josep Rovira Tenas i Mn. Eugeni Portusach durant la taula rodona

Obert a tothom

El Sr. Pere Fàbregues, l'assistència del qual estava anunciada, no va poder venir però deixà un escrit que tractava sobre les diferents etapes en la construcció del Casal, amb moments força crítics, que llegí el moderador. El Sr. Jordi Bonet, arquitecte de l'edifici, va narrar algunes fases del procés de construcció amb tots els ets i uts.

Seguidament, prengué la paraula Mn. Rovira Tenas, l'encarregat de la gerència espiritual de Bellesguard entre els anys 1971 i 1980. «Vaig venir al Casal amb molta il·lusió. Ho vaig considerar una gràcia de Déu», manifestà. Va comentar que en els primers anys acostumaven a venir individus de totes les creences (pertanyents a la meditació transcendental, practicants de ioga, etc.) ja que el centre era obert a tothom, mentre no creessin situacions ni actituds incompatibles amb la religió catòlica.

acollidor de Bellesguard, on porta ja onze anys. «El silenci és —afirmà— el protagonista clau però cal dir que la natura també té una importància cabdal: les oliveres, les alzines, els pins, els xiprers...». Mn. Portusach va dir que l'estada al Casal de Bellesguard és tota una experiència: «És un lloc de trobada en l'esperit. Cal escoltar el nostre cor per cercar l'esperit. Qui marxa del Casal, després d'una estada, ho fa ple de vida nova o de nova vida».

Silenci contemplatiu

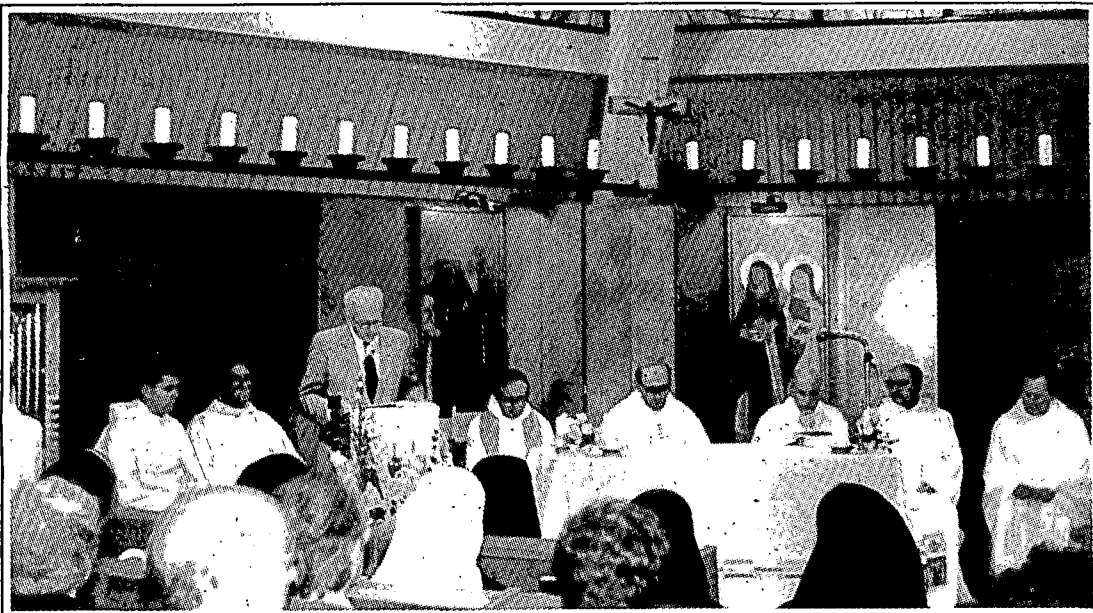
Un cop finalitzada la taula rodona, tingué lloc la pregària de Sexta amb la comunitat monàstica. Després del dinar i de mitja hora de silenci, a les cinc de la tarda el P. abat Cassià M. Just, o.s.b., va impartir una interessant conferència titulada «El silenci i la contemplació en el món d'avui». Va encetar la seva ponència amb una aproximació antropològica del silenci contemplatiu. El definí com: «l'arrel alliberadora de la paraula, la màxima expressió de la capacitat comunicativa de l'ésser humà». Encara que la societat actual rebutja el silenci —la ràdio i la televisió esdevenen eines útils per poder combatre'l— mitjançant el silenci els individus podem retrobar-nos amb nosaltres mateixos, sense màscares de cap mena. «Els grans valors humans —va manifestar el P. Abat— necessiten silenci per créixer i desplegar-se; el silenci neteja els ulls del cor».

Acolliment a Déu

Tot seguit, el P. Abat Cassià M. Just va donar tres avantatges del silenci contemplatiu des de l'òptica cristiana. Primera: el silenci i la contemplació són molt més que un simple mètode d'aprofundiment espiritual. «El nostre silenci —digué— és un instrument per escoltar Déu, que és present tothora a les nostres vides». Segona: el silenci contemplatiu no està pas reservat a una determinada elite de persones. «Tots els fills de Déu hi som convidats». Tercera: el silenci contemplatiu brota de l'encarnació del Verb. «És una actitud d'acolliment a Déu que ens ha parlat, ja sigui a través de la litúrgia, la Bíblia, els esdeveniments de la vida o el silenci del cor», asseverà el conferenciant. Acabà la seva ponència amb uns suggeriments per aconseguir una experiència cristiana plena del silenci contemplatiu en el món actual.

Els actes de la jornada —que comptaren amb la presència del Sr. Fèlix Amat i Parcerisa, regidor president del Consell Municipal de Sarrià-Sant Gervasi— van finalitzar a dos quarts de set amb la celebració de l'Eucaristia, presidida per Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona, i concelebrada amb Mons. Francesc Muñoz, P. Abat Cassià M. Just, Mn. Josep A. Arenas, P. Josep M. Dausà, Mn. Josep Rovira Tenas, Mn. Eugeni Portusach, Mn. Domènec Cols i Mn. Sergi Gordo. El Casal Bellesguard va commemorar d'aquesta manera el seu aniversari, un quart de segle de benaurança.

■ M.A.C.

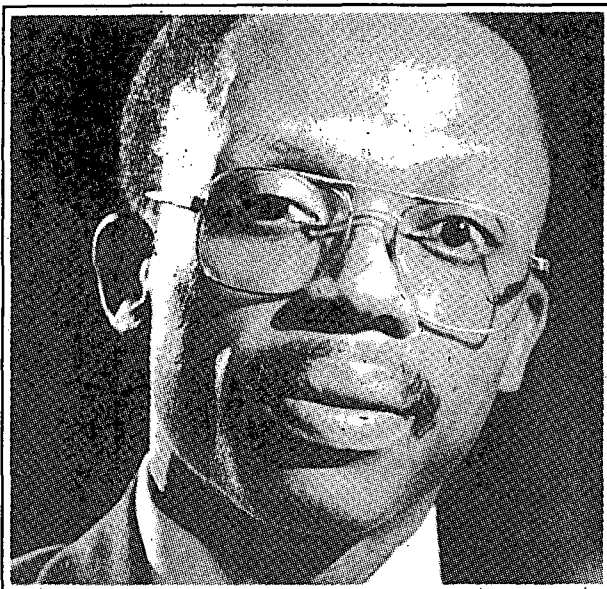
L'Eucaristia fou presidida per Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

La fundació del Casal fou el tema del parlament del P. Josep M. Dausà. Una senyora amb inquietuds religioses, Glòria d'Oriola Cortada, va deixar, arran del seu traspàs, una important quantitat de diners per a la creació d'una bona obra. Sota el guiatge del P. Casanovas, conseller espiritual de la difunta, va constituir-se una Fundació i un Patronat el 1962. Començà llavors la laboriosa gestació d'executar la proposta d'una llar que oferís silenci i relax espiritual. De la llista dels 25 indrets on podia establir-se el centre, s'escollí finalment Bellesguard sobretot per raó de la seva privilegiada situació geogràfica (en els vessants de la muntanya del Tibidabo). «Va ser una veritable lluita —recordà el P. Dausà— aconseguir que fos una hostatgeria de silenci, no un simple habitatge per a reunions o una casa d'exercicis més». Cal assenyalar que el primer acollidor del Casal fou un jove matrimoni, el Marià i la Montserrat.

ca, que fundacionalment confessa la institució de Bellesguard. El compromís de Mn. Rovira de recollir tota la documentació existent sobre el quart de segle d'existència de Bellesguard en un escrit va ser rebut amb un fort aplaudiment per part de tots els assistents.

Un gran servei

Mn. Josep A. Arenas asseverà que les monges jerònimes del monestir de Sant Maties segueixen l'exemple de Sant Jeroni i Santa Paula que, a les darreries del segle IV i a començaments del segle V, fundaren a Betlem uns monestirs en els quals l'hospitalitat als pelegrins era un dels fruits de la vida contemplativa monàstica. Tingué paraules d'agraïment vers les monges jerònimes: «En aquests darrers catorze anys han realitzat un gran servei». Tot seguit parlà Mn. Eugeni Portusachs, actual

Jean-Bertrand Aristide, el president que els haitians han recuperat

Haití

Després de les seves fanfarronades, les seves afirmacions de quedar-se al país, després d'innombrables crims per mantenir-se en el poder, el general insurrecte Raoul Cédras ha pres la prudent mesura de retirar-se de l'escenari i anar a rauré a l'exili que, en el fons, no mereix per la seva insurrecció i assalt al poder que tantes víctimes ha causat. Però Cédras només ha cedit quan el poble l'ha rebutjat obertament, sense la por dels sicaris que a les ordres del dictador l'atenallaven sense cap respecte als seus drets. Així que el poble haitià s'ha sentit defensat per l'ocupació estrangera ha dit ben clar el que desitjava: la tornada del president legítim, elegit pel poble, Jean-Bertrand Aristide. Aquest ja té les portes obertes. Segurament serà rebut triomfalment. Però caldrà que vigili i tingui molta cura dels seus enemics polítics, concretament la part benestant dels haitians, que són precisament el sector en el qual s'emparava el dirigent colpista. Per tant li caldrà una gran dosi de tacte per dur a terme un programa polític i econòmic que el va portar al poder, però que també a causa d'ell en fou exonerat. Temps ha tingut per pensar-hi, i ara li ve a sobre la realitat, que és molt diferent de la que se suposa durant una campanya electoral. Per altra banda, des de Washington arriba la notícia de les pressions que es fan sobre el president Clinton per tal de que aquest abreugi el màxim possible l'ocupació militar de la república caribenya.

Torna la tensió al Golf Pèrsic

Segons sembla, a primers d'octubre s'observaren moviments de tropes iraquianes a la frontera nord de Kuwait, causant la natural inquietud, i obligant, per instint de defensa, a la mobilització de tots els efectius militars de l'emirat. I, en assabentar-se Washington ordenà la mobilització de part de la flota que féu acte de presència al Golf Pèrsic i anuncià l'enviament de 4.000 «marines» per garantir la seguretat... Per altra banda, l'Iraq, que pre-

cisament demana amb insistència que li sigui aixecades les sancions econòmiques que l'ofeguen des de la guerra del Golf, i que aquests dies es discutia a les Nacions Unides si el dispensaven o no, s'ha afanyat a retirar el seu exèrcit de prop de la frontera amb Kuwait, encara que diu que té tot el dret a moure les seves tropes dintre del seu territori quan li sembli i com li sembli. Amb tot, l'alarma ha estat forta, i no ha ajudat a què el Consell de Seguretat aixequés cap de les sancions imposades. A l'ONU han dit, senzillament que «els temes no es discuteixen sota amenaces». Tanmateix són moltes les veus, fins i tot, d'aliats dels Estats Units, que consideren que les sancions contra l'Iraq comencen a ser injustes. Entre aquestes veus sobressurt la de França que voldria ampliar el seu moviment econòmic a l'Iraq. Però s'arriba a la

Partidaris de Saddam Hussein es manifesten a Bagdad a favor de les consignes del seu «rais»

conclusió que pesen més els interessos dels Estats Units i els dels seus aliats àrabs.

La pau a Palestina

Altra vegada el terrorisme islàmic, aquesta vegada del Moviment Hamàs, ha ensangonat els carrers de Jerusalem amb un atemptat en el qual dues persones foren mortes i catorze més ferides. Els dos terroristes autors de l'atac foren abatuts per la policia. Segons sembla, un era membre de la policia palestina... És lamentable que els eternals partidaris del «tot o res» no posin seny i no vegin que aquest no és el camí per una pau en la que tots puguin conviure. El ministre d'Afers Estrangers israelià, Si-

mon Peres va declarar, senzillament, que «no tenim intenció de cedir davant el terrorisme» i, «cal fer un esforç suprem per completar el procés de pau». El Secretari d'Estat americà, Warren Christopher, de visita aquests dies pels països del Pròxim Orient, va manifestar el seu rebuig del terrorisme, reclamant que l'asser Arafat condemni públicament l'atac...

S'apropen les eleccions alemanyes

La campanya electoral a Alemanya ja estan a la recta final. Els dos principals líders, Kohl del CDU, i Scharping, del SPD, apareixen empatats a punts segons les últimes enquestes. Sembla que el resultat és en mans d'aquest 15 per cent d'indecisos que fins a l'última hora no decideix a qui votarà... Per una banda ha la impressió que Kohl no obtindrà la majoria absoluta al Bundestag (Parlament) si é podrà formar govern amb alguna aliança. Per altra, el SPD de Scharping sembla que tindrà majoria al Bundestag (Senat), cosa que vol dir que la governabilitat alemanya passarà una època de dificultats. De moment, tots diuen que la victòria és seva. I també es té la impressió que els alemanys sabran entendre's com fins ara ho han fet, i continuaran donant exemple de bon sentit democràtic.

■ Oriol Camps

Quan es va conèixer la tornada d'Aristide, els seus partidaris, la gran majoria del poble haitià, no va poder contenir la seva alegria

Les eleccions legislatives que van celebrar-se el passat 9 d'octubre a Àustria proporcionaren un desconcertador doble balanç polític. D'una banda, els dos grans partits austríacs —socialdemòcrates i populars—, que integren l'actual coalició de govern, van patir el pitjor retrocés de la seva història i, per l'altra, el potent avenç de la dreta radical i xenòfoba representada pel Partit Nacional Liberal que lidera Jörg Haider.

Malgrat la pèrdua d'una sisena part dels seus electors tradicionals, el Partit Socialdemòcrata (que obtingué el 35,4 per cent dels vots) i el Partit Popular (amb el 27,9 per cent) perllongaran la seva aliança governamental per poder mantenir-se en el poder. Els socialdemòcrates han perdut 14 dels 80 escons que posseïen i els populars 8 dels seus 60 escons. Es tracta de la més gran desfeta soferta pels dos partits

Fort avenç de la dreta xenòfoba a Àustria

d'ençà que fundaren, juntament amb els comunistes, la segona república austríaca el 1945. Ambdues formacions polítiques havien comptat durant dècenns amb més del 90 per cent de l'electorat. El descens ha estat, certament, vertiginós. A més, per primer cop han perdut la majoria qualificada de dos terços en el Parlament, necessària per promulgar lleis de rang constitucional i, així mateix, per ratificar el tractat d'adhesió del país a la Unió Europea.

El partit Nacional Liberal va aconseguir el 22,8 per cent dels vots, la qual cosa representa un total de 42 escons dels 138 que consta el Parlament austríac.

L'espectacular creixement de la ultradreta pot interpretar-se com una irremediable conseqüència de la greu crisi econòmica —alts índexs d'atur— i política —la corrupció envaeix nombroses institucions i llurs treballadors— que es viu avui dia no sols a la pàtria de Wolfgang Amadeus Mozart sinó arreu d'Europa. Els electors han volgut atorgar d'aquesta manera un vot de càstig als partits que constitueixen la coalició governamental. La guinda del pastís ha estat el recent anunci efectuat per Jörg Haider de voler presentar-se a canceller de la República austríaca en les properes eleccions de 1998. Aquests moviments xenòfobs revifien espectres d'un passat esgarriós no massa llunyà que més d'una persona voldria veure's definitivament soterrats i ben soterrats.

■ Miquel Àngel Codina

Salm 66: Pregària per l'evangelització dels pobles

Litúrgia

■ Pere Tena

«Que Déu s'apiadi de nosaltres i ens beneeixi»

Implorem, Senyor, la vostra misericòrdia, durant aquests dies de pregària per l'evangelització dels pobles. Tot comença així, entre Vós i nosaltres: amb la vostra misericòrdia. Per ella, com un pare, ens estimeu des de sempre en el vostre Fill Jesucrist, i manteniu amb fidelitat la vostra criatura: estimeu entranyablement tot allò que heu creat! Per ella, com una mare, ens mireu amb tendresa: no podeu oblidar-vos de vosaltres, perquè estem gravats en les vostres mans; encara que una mare s'oblidi, Vós no us n'oblidareu mai!

De Vós ens vé l'Evangeli de salvació, que és Jesucrist, el vostre Fill. Ell és la vostra gran i plena benedicció, és la gràcia per excel·lència que ens heu donat, a nosaltres, pecadors, pel gran amor que ens teniu. Per nosaltres, els homes, i per la nostra salvació, ha sortit de Vós i ha vingut al món...

«Que ens faci veure la claror de la seva mirada»

En Ell, Vós ens heu mirat amb ulls humans, amb uns ulls que feien pensar amb els ulls de la seva mare, Maria, la sempre verge. En el rostre de Jesús, nosaltres hem descobert el vostre rostre: la

seva mirada fou per excel·lència la mirada dels ulls nets, la mirada dels nets de cor, que us veuen a Vós.

Els homes l'hem vist, aquest Fill vostre, quan Pilat el va mostrar escarnit i coronat d'espines: en Ell hem vist el sofriment que ve del nostre pecat, el sofriment que causen les nostres traïcions com la de Judes, el sofriment del mal del món. Nosaltres mateixos no l'hem vist Ressuscitat d'entre els morts, però hi hem cregut, perquè la força de l'Esperit Sant ens ha impulsat a clamar: Jesús és el Senyor! Ho clama tota l'Església i tota llengua és cridada a confessar-ho. I per això som feliços.

«La terra coneixerà els vostres designis, i tots els pobles veuran la salvació»

¿Quan serà que la terra sencera coneixerà els vostres designis? ¿Quan arribarà que tots els pobles veuran la vostra salvació, comunicada pels sacraments de l'Església, anunciada per la paraula de l'Evangeli? ¿Quan serà una realitat que tots els pobles, tota llengua, confessarà que Jesús és el Senyor?

Quin misteri, Senyor, el de l'Evangeli de la vostra gràcia! Quantes comunitats cristianes, quantes Esglésies dels orígens, han desaparegut sense deixar successió! No és pas que Jesús ens hagi assegurat

que tal comunitat romandria per sempre, sinó que ens ha dit que l'Església seria, en definitiva, victoriosa sobre les portes del reialme de la mort. Per això no dubtem pas de la seva promesa, ni que hagin desaparegut unes comunitats que foren prosperes: les de Pau, les d'Agustí... La història és a les vostres mans.

En canvi, n'han sorgit de noves, i en sorgeixen constantment. A Orient i a Occident, al Nord i al Sud, la vostra crida s'escampa per tota la terra, i escolten tots els pobles on es troba el camí de la salvació. «Que us lloïn les nacions, Déu nostre...!»

A nosaltres, Senyor, mostreu-nos els vostres camins, perquè ens mantinguem fermes en la fe que professem. Vós ens ho heu dit pel profeta Isaïes: «Si no teniu fe, no us aguantareu!». Sabem que és així mateix: ho experimentem cada dia. Sense la fe en Vós, no sabríem on és el Bé i la Veritat, i la nostra llibertat, la que Vós ens heu donat, ¿com podria ser lliure de debò? Les nostres culpes se'ns emporten com el vent, com fulles seques d'arbres tardorencs...

Mostreu-nos els vostres camins a nosaltres, la vostra Església; a les nostres Esglésies de Catalunya; als Bisbes reunits amb el Sant Pare en el Sínode sobre la vida religiosa, i als religiosos mateixos que, escampats per tot el món, són una part tant important dels missioners de l'Evangeli de la vostra gràcia! Enfortiu-los i enfortiu-nos, Pare nostre!

«Que Déu ens beneeixi, i el venerin d'un cap a l'altre de la terra»

Desitgem que l'Església sigui per tot arreu, tal com el vostre Fill va manar als deixebles; desitgem que els pobles, que les nacions, en tots els seus ciutadans, puguin arribar a la confessió del vostre nom. No us volem pas recloure només en el santuari de la vida privada: Vós sou digne d'ésser lloat i glorificat enmig de les nacions. «Que us lloïn tots els pobles alhora!»

Impulseu els nostres esperits endormiscats amb tantes reunions pensant el que hauríem de fer! Oh, Vós sabeu quanta bona voluntat hi ha en tot el que fem, però Vós voleu que «la terra doni el seu fruit». La terra som nosaltres, amurada per la vostra gràcia. Fruit de generositat en la tasca evangelitzadora, d'atenció a la formació catequètica, de fortaleza en el testimoni cristià.

Entre nosaltres hi ha molts que no us coneixen, que no coneixen el vostre Fill, ni saben qui és l'Esperit Sant... Perdoneu-nos, Pare del cel. ¿Com és possible que no els hagi arribat el que nosaltres creiem? Tant a la vora, i tant lluny...

«Que us lloïn les nacions, Déu nostre; que us lloïn tots els pobles alhora».

Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona

Diumenge XXX durant l'any

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

Cecs i coixos, els faré tornar consolats

Lectura del llibre de Jeremies

31: Això diu el Senyor: Crideu d'alegria, celebren la sort de Jacob, la primera de les nacions, proclameu que el Senyor ha salvat el seu poble, la resta d'Israel! 8 Jo els faré venir del país del Nord, els reuniré des de l'extrem de la terra. Tots hi seran: cecs, coixos, mares que crien; tornarà una gentada immensa. 9 Havien sortit plorant i els faré tornar consolats. Els conduiré als rierols d'aigua, per un camí suau, sense entrebancs. Perquè jo sóc un pare per a Israel, i Efraïm és el meu fill gran. Paraula de Déu.

Salm responsorial

125 (R. v. 3)

- 1 Quan el Senyor renovà la vida de Sió ho crèiem un somni;
2 la nostra boca s'omplí d'alegria, de crits i de rialles.
R. És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre, amb quin goig ho celebrem!
Els altres pobles es deien: «És magnífic el que el Senyor fa a favor d'ells.»
3 És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre, amb quin goig ho celebrem! R.

4 Renoveu la nostra vida, Senyor, com l'aigua renova l'estepa del Nègueb.

5 Els qui sembraven amb llàgrimes als ulls criden de goig a la sega. R.

6 Sortien a sembrar tot plorant, emportant-se la llavor, i tornaran cantant d'alegria, duent a coll les seves garbes. R.

Lectura segona

Ets sacerdot per sempre com ho fou Melquisedec
Lectura de la carta als cristians hebreus

5: 1 Els grans sacerdots, presos d'entre els homes, són destinats a representar els homes davant Déu, a oferir-li dons i víctimes pels pecats. 2 No els és difícil de ser indulgents amb els qui pequen per ignorància o per error, perquè ells mateixos experimenten per totes bandes les seves pròpies febleses. 3 Per això necessiten oferir sacrificis pels seus pecats igual que pels pecats del poble. 4 I ningú no es pot apropiat l'honor de ser gran sacerdot: és Déu qui els crida, com va cridar Aharon.

5 Tampoc el Crist no s'atribuí a ell mateix la glòria de ser gran sacerdot, sinó que la hi ha donada aquell que li ha dit: «Ets el meu Fill, avui t'he engendrat.» 6 I en un altre indret diu: «Ets sacerdot per sempre com ho fou Melquisedec.»

Paraula de Déu.

Al·leluia

(2Tm 1:10b) o bé un altre

Jesucrist, el nostre Salvador,
ha desposseït la mort del poder que tenia,
i amb la Bona Nova de l'evangeli,
ha fet resplendir la llum de la vida.

Evangelí

Rabuni, feu que hi vegi

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

10: En aquell temps, 46 Jesús sortí de Jericó amb els seus deixebles i amb molta gent. Vora el camí hi havia assegut, demanant caritat, un cec que es deia Bar-Timeu. 47 Quan sentí dir que passava Jesús de Natzaret, començà a cridar: «Fill de David, Jesús, compadiu-vos de mi.» 48 Tothom el renyava per fer-lo callar, però ell cridava encara més fort: «Fill de David, compadiu-vos de mi.» 49 Jesús s'aturà i digué: «Crideu-lo.» Ells criden el cec i li diuen: «Anima't i vine, que et crida.» 50 El cec llançà la capa, s'aixecà d'una revolada, i anà cap a Jesús. 51 Jesús li preguntà: «¿Què vols que et faci?» Ell respon: «Rabuni, feu que hi vegi.» 52 Jesús li diu: «Vés, la teva fe t'ha salvat.» A l'instant hi veié, i el seguia camí enllà. Paraula del Senyor.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: B; ferial: II)

SETMANA 30 DURANT L'ANY
(salteri: setmana 2a)

OCTUBRE:

23. Diumenge 30 durant l'any: *verd*. Lectures: Jr 31:7-9 (Salm 125) / He 5:1-6 / Mc 10:46-52.

Bisbat d'Urgell: festa de la dedicació de la catedral (iniciada el 1116) (*blanc*); lectures: 1M 4:52-59, o bé 1Pe 2:4-9 (Salm 121) / Jo 4:19-24.

ALTRES CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Joan de Capestrano, prevere (franciscà, patró dels capellans castrenses). Sants Servant i Germà, màrtirs (a Cadis); santa Oda, verge.

24. Dilluns. Memòria de sant Antoni-Maria Claret, bisbe (de Cuba, fundador dels Missioners del Cor de Maria: CMF, i de les Religioses de Maria Immaculada: IRMI; nat a Sallent, Bages): *blanc*. Lectures del dia: Ef 4:32 - 5:8 (Salm 1) / Lc 13:10-17.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Martirià, màrtir. Festes majors: Banyoles, Colldejou i Miravet.

25. Dimarts. Del dia: *verd*. Lectures: Ef 5:21-33 (Salm 127) / Lc 13:18-21.

Bisbat de Vic i arquebisbat de Tarragona: memòria de sant Bernat Calbó, bisbe (de Vic, abans cistercenc a Santes Creus, nat prop de Reus) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Crisant i Daria, màrtirs (esposos); sants Crispí i Crispinià, màrtirs.

26. Dimecres. Del dia: *verd*. Lectures: Ef 6:1-9 (Salm 144) / Lc 13:22-30.

Bisbat de Vic, només ciutat: memòria lliure dels sants Lluç i Marcia, màrtirs (venerats a Vic) (*vermell*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Rústic, bisbe (de Narbona); sant Viril, abat (de Leyre, Navarra); sant Evarist, papa (grec) i màrtir. Festes majors: Bellvís.

27. Dijous. Del dia: *verd*. Lectures: Ef 6:10-20 (Salm 143) / Lc 13:31-35.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Florenci, màrtir; sant Gaudiós, bisbe. Aniversari de l'ordenació episcopal (1968) del bisbe Ramon Malla, de Lleida.

28. Divendres. Festa de sant Simó (Cananeu) i sant Judes (o Tadeu), apòstols: *verd*. Lectures: Ef 2:19-22 (Salm 18) / Lc 6:12-19.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Silvi, ermità; santa Ciril·la, verge i màrtir.

29. Dissabte. Del dia: *verd*. Lectures: Fl 1:13b-26 (Salm 41) / Lc 14:1.7-11. Vespres de demà.

Bisbat de Girona: festa (*ciutat*: solemnitat) de sant Narcís, bisbe i màrtir (patró de Girona) (*vermell*); lectures: Sir 51:1-8, o bé 1Jo 5:1-5 (Salm 33) / Jo 15:18-21.

ALTRES CELEBRACIONS: Santa Eusèbia, verge i màrtir; beat Miquel Rua, prevere (salesià). Festes majors: Girona.

LA BIBLIA A L'ABAST

(Jr 31:7-9)

Descobrir Déu en el poble

■ Josep M. Aragonès

Jeremies, el creient

Jeremies —«Déu-alça» o «Déu-obre»— és el profeta, l'home que diu les paraules de Déu, de les hores més tristes de la història del poble escollit. Aquest pagès d'ofici, descendent de família sacerdotal, sense però que tingui res a veure amb el sacerdoci instal·lat a Jerusalem, és cridat per Jahveh al ministeri profètic des de molt jove. La seva vida és un camí ple d'atenció al que passa al seu entorn i de valentia a l'hora de denunciar els errors i els pecats del poble. És també una prova de fe viscuda i d'esperança insubornable en el redreçament del poble. Viu tot el drama de la ruïna de Jerusalem i de Judà. Fora del regnat de Josies, restaurador del respecte a l'Aliança i de l'observança de la Llei, una successió de reis ineptes i de partits polítics enfrontats, va portar el país a la ruïna. Jerusalem fou saquejada, el rei Sedecies fou capturat, li buidaren els ulls i se l'emmenaren captiu a Babilònia. L'antic regne de Judà esdevingué una simple província babilònica. Jeremies, fidel a la vocació rebuda, denuncia la infidelitat del poble i dels seus dirigents i es mou en una gran activitat, fins i tot política, que atreu damunt d'ell incomprendiments i persecucions. La seva vida es fa cada cop més difícil i acabarà els seus dies a Egipte, on se'l van endur els que fugien de la devastació de Jerusalem.

El retorn del poble

La nostra perícopa pertany a l'anomenat Llibre de la Consolació (cc. 30-31). És una col·lecció de poemes sobre la restauració d'Israel. Jeremies canta aquí el retorn del poble. El veu com una gesta que repeteix les meravelles de l'Èxode. El poble de Déu que se li ha mantingut fidel en l'exili torna a la pàtria. És la resta d'Israel (v. 7), allò que ha quedat del que era, despullada de tot orgull, de tota vel·leïtat de poder i de tota suficiència. Més que una nació —la primera de les nacions (v. 7b), que fou— ha esdevingut un fantasma que camina pel desert, una colla de gent desgraciada i feble: *cecs, coixos, mares que crien* (v. 8b). Humanament parlant, amb aquesta gent no es pot construir res de bo. Però és aquí justament on es manifesta la gran lliçó de fe i d'esperança heroica del profeta: d'allò

que els homes no en farien res, Déu en treu un nou poble, el seu poble. És Déu qui ho ha fet a través del que anomenem les circumstàncies de la història: *Perquè jo sóc un pare per a Israel i Efraïm és el meu fill gran* (v. 9c). És la visió creient de la història. A la superfície es palpa el desastre concret que humilia i fa sofrir: —*Havien sortit plorant*—, però en el nervi més íntim de la història hi ha Déu —i els farà tornar, consolats (v. 9a). El retorn dels exiliats és contemplat com un miracle de Jahveh: *Els conduiré als rierols d'aigua, per un camí suau, sense entrebancs* (v. 9b). El profeta necessita dir-nos que no mirem els fets arran de terra. Malgrat la penosa marxa pel desert i la duresa del retorn, es tracta d'una autèntica marxa triomfal. Per això, en nom del Senyor, clama: *Crideu d'alegria, celebren la sortida de Jacob... Proclameu que el Senyor ha salvat el seu poble* (v. 7).

«Que hi vegi!»

Perquè el Senyor salva. El seu poble, el de llavors i el d'ara, és objecte de la salvació de Déu. Els pobles, com els homes, tenen la seva personalitat, la seva ànima. Poden venir els poderosos i abatre'ls. L'ànima del poble, però, sempre que el poble vol, perdura i lluita per trobar el camí de l'alliberament? És una lluita entre la mort imposada pels dictadors de torn, i la vida afirmada amb tenacitat per la identitat del poble, que acaba per triomfar. ¿Qui ho fa tot això? Déu i el poble. O més exactament: el poble, que porta Déu en la seva entranya vital, encara que ho ignori o en sigui inconscient. És la gran lliçó de la teologia de la història, que no té res a veure amb l'alienació, sinó amb la lectura dels fets del poble a la llum de la fe. És una de les tasques que hauríem de saber fer els cristians en servei dels homes i dones del nostre temps: llegir la nostra història, aquesta història tan turmentada del nostre país que entre tots anem fent. Llegir-la des de la fe neta i simple i dir-la amb el coratge ple d'esperança com Jeremies. Cal però que, conscients de la nostra ceguesa espiritual, clamem al Senyor com el cec de l'evangeli: *Fill de David, Jesús, compadiu-vos de mi... feu que hi vegi!* (Mc 10:47 i 51). Que vegi la presència de Déu en la història de la nostra gent.

Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Cristià, ¿de qui ets la imatge?

Senyor Déu! ens has fet a imatge i semblança teva. I tanmateix tu ets enmig de nosaltres com en un temple i portem el teu nom: *no ens abandonis!* (Jer 14,9). Pare, Fill i Esperit Sant!, en el vostre nom hem estat batejats; en nosaltres hi ha la vostra empremta; la vostra imatge, la qual vareu gravar en les nostres ànimes en crear-nos, hi ha estat restaurada pel baptisme. Criatura intel·ligent, feta a imatge de Déu, cristià transformat per la seva gràcia, reconeix el teu Creador i, per la imatge que tens, adverteix a qui pertany.

Conèixer Déu, estimar-lo i considerar-se feliç per això és el que sant Pau anomena *la vida de Déu*, contraposant-la a la dels gentils que, *tenen el cap ennuvolat, i s'han fet enfora de la vida de Déu a causa*

de la seva ignorància, per la duresa del seu cor (Ef 4,18). Sabem que Déu és feliç perquè es coneix i s'estima a si mateix; en imitar-lo i considerar-nos feliços per conèixer-lo i estimar-lo, estem vivint de la vida de Déu.

Procurem que el coneixement de Déu no sigui per a nosaltres una simple curiositat ni una estricta meditació de les seves perfeccions, sinó que intenti establir en nosaltres el seu sant amor: així viurem de la vida de Déu i restaurarem la seva imatge en nosaltres.

Unim-nos a la vida de Déu, al coneixement i a l'amor que es té a si mateix: ell és l'únic que es coneix i s'estima dignament. Unim-nos tot el que ens sigui possible al coneixement inescrutable que té de si

mateix i procurem adherir-nos de tot cor a les lloances que mereix i que sols ell coneix: així viurem de la seva vida, i la seva imatge en nosaltres serà perfecta.

Apliquem-nos tot el que sabem de Déu. Coneixem la seva misericòrdia: no n'hi ha prou; gravem aquest traç en les nostres ànimes i *siguem misericordiosos com el vostre Pare és misericordiós* (Lc 6,36). Admirem la seva perfecció: no n'hi ha prou; imitem-la. *Vosaltres, doncs, siguem perfectes com el vostre Pare celestial és perfecte* (Mt 5,48). (...)

Siguem doncs vertaders fills de Déu portant en nosaltres la seva imatge i obrant com ell.

Jacobo Benigno Bossuet
(«Meditacions sobre l'Evangeli»)